

oikos d.o.o.
jarška c. 30
tel.: +386 1 722 64 00
fax: +386 1 721 48 07
info@oikos.si
www.oikos.si

OKOLJSKO POROČILO

za

Občinski prostorski načrt občine Žirovnica

Občina Žirovnica
Breznica 3
4274 Žirovnica

Domžale, september 2009

oikos d.o.o.
jarška c. 30
tel.: +386 1 722 64 00
fax.: +386 1 721 48 97
info@oikos.si
www.oikos.si

Okoljsko poročilo za Občinski prostorski načrt občine Žirovnica

**Pripravljavec
OPN** Občina Žirovnica
Breznica 3
4274 Žirovnica

Izdelovalec OPN Domplan d.d.
Bleiweisova cesta 14
4000 Kranj

**Pripravljavec
okoljskega
poročila** Oikos, svetovanje za razvoj, d.o.o.
Jarška cesta 30
1230 Domžale

Vodja projekta:
Urša Zakrajšek, univ. dipl. geog.

Žig:

Sodelovali:
Barbara Gašperlin, dipl. inž. fiz.
Gregor Trošt, abs. strojništva
Andrej Gortnar, kem. teh.
Matej Rauch, dipl. inž. gozd.
Mojca Hrabar, univ. dipl. biol., M.Sc. Env.
Manag. (Oxon)
Renata Rožman, absolventka univerzitetnega študija
biologije
Helena Rus, absolventka univerzitetnega študija
biologije

Projekt: Okoljsko poročilo za Občinski prostorski načrt občine Žirovnica

Datum izvedbe: september 2009

Številka pogodbe: 049 953 08

Številka projekta: 953/08

Ključne besede: občinski prostorski načrt, okoljsko poročilo, okoljski cilji, presoja vplivov, kazalci stanja okolja

POVZETEK

Občina Žirovnica je v letu 2006 pristopila k pripravi strategije prostorskega razvoja občine (v nadaljevanju SPRO). V času priprave prostorskega akta je prišlo do spremembe prostorske zakonodaje in je stopil v veljavo *Zakon o prostorskem načrtovanju /ZPNačrt/* (Ur. l. RS, št. 33/07). Do uveljavitve ZPNačrt Občina Žirovnica ni javno razgrnila predloga SPRO, zato se vsi postopki za pripravo novega prostorskega akta nadaljujejo v skladu z določbami ZPNačrt. Priprava Občinskega prostorskega načrta (v nadaljevanju OPN) Žirovnica je nadaljevanje postopka priprave SPRO. Občina Žirovnica je sprejela *Sklep o začetku priprave Prostorskega načrta Občine Žirovnica* (Ur. l. RS, št. 61/07). OPN se pripravi in sprejme kot enovit dokument, ki celovito obravnava prostorsko problematiko občine in vsebuje tako strateški kot izvedbeni del.

Pripravljaivec Občina Žirovnica je v postopku priprave novega prostorskega akta pridobil tudi odločbo Ministrstva za okolje in prostor o celoviti presoji vplivov na okolje. Iz odločbe Ministrstva za okolje in prostor (št. 35409-51/2007 z dne 29. 3. 2008) je razvidno, da je v postopku priprave in sprejemanja OPN Žirovnica **potrebno izvesti celovito presoj o vplivov na okolje (CPVO). Sestavni del postopka je izvedba presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe plana v naravo na varovana območja.** V postopku je bilo namreč pridobljeno tudi mnenje Zavoda RS za varstvo narave OE Kranj (št. 2-III-77/3-O-08/DA z dne 11. 3. 2008), v katerem zavod ugotavlja, da OPN Žirovnica lahko pomembno vpliva na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe posebnega varstvenega območja Karavanke ter kvalifikacijski vrsti posebnih varstvenih območij Breznica in Rodine.

Občina Žirovnica je pri podjetju Oikos, svetovanje za razvoj, d.o.o., Domžale naročila izdelavo Okoljskega poročila za Občinski prostorski načrt Občine Žirovnica. Okoljsko poročilo je dokument, ki se uporablja v postopku celovite presoje vplivov na okolje in temelji na določilih *Zakona o varstvu okolja /ZVO-1-UPB1/* (Ur. l. RS, št. 39/06) in *Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje* (Ur. l. RS, št. 73/2005). Sestavni del okoljskega poročila je dodatek/separat za presoj o sprejemljivosti vplivov plana na varovana območja narave *Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja* (Ur. l. RS, št. 130/2004, 53/2006).

Priprava okoljskega poročila se je pričela z vsebinjenjem oziroma scopingom, kar pomeni, da so se zbrali vsi relevantni podatki za pripravo okoljskega poročila (pridobitev podatkov o kazalcih stanja okolja, podatkov o varovanih območjih na območju občine Žirovnica in grafičnih podatkov o varovanih območjih pri ustreznih ustanovah, pridobitev ustreznih pravnih aktov o zavarovanju določenih območij oziroma enot,...). Delo se je nadaljevalo s pripravo stanja okolja na območju občine. Stanje okolja je bilo pripravljeno na podlagi javno dostopnih podatkov o stanju okolja in na podlagi terenskega ogleda občine. Za določena območja, za katera je Zavod RS za varstvo narave v smernicah zahteval popise habitatnih tipov in vrst, so se opravili tudi ti popisi. Opravili so se tudi popisi habitatnih tipov na območjih, kjer predvidene spremembe namenske rabe prostora posegajo v območja Natura 2000.

Po prejetju in pregledu tekstualnega in grafičnega dela dopolnjenega osnutka so se določili okoljski cilji OPN Žirovnica, ki jih mora izvedba tega prostorskega akta zasledovati. V tej fazi so se določila tudi merila, na podlagi katerih bodo vrednoteni vplivi izvedbe plana na opredeljene okoljske cilje.

Opredelili smo naslednje okoljske cilje in merila:

Okoljski cilji OPN Žirovnica	Merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljske cilje plana
Ohranjena dobra kakovost zraka	- povprečni letni dnevni promet v občini Žirovnica: - o Javornik – Žirovnica (cesta R3, št. ceste 637, št. odseka 0206, števeno mesto št. 603 – Moste pri Žirovnici) - o Žirovnica – Vrba (cesta R3, št. ceste 637, št. odseka 1459, avtomatsko števeno mesto) - o Vrba – Lesce (cesta G1, št. ceste 8, št. odseka 0207, avtomatsko števeno mesto) - o Žirovnica – Begunje (cesta R3, št. ceste 638, št. odseka 1131, števeno mesto št. 256 – Begunje 1) - število plinovodnih priključkov v občini Žirovnica
Dobro stanje površinske in podzemne vode	- število prebivalcev priključenih na kanalizacijsko omrežje

Okoljski cilji OPN Žirovnica	Merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljske cilje plana
Racionalna raba naravnih virov	- površina najboljših kmetijskih zemljišč glede na namensko rabo prostora - površina gozdnih zemljišč glede na namensko rabo prostora - količina zajete pitne vode
Ohranjeni ekosistemi, vrste, krajinska in genska pestrost	- površina in delež stavbnih zemljišč v območjih Natura 2000 na območju občine - površina in delež stavbnih zemljišč v ekološko pomembnih območjih na območju občine - površina in delež stavbnih zemljišč v območjih naravnih vrednot na območju občine - površina trajnih travnikov - površina ekstenzivnih oziroma travniških sadovnjakov - dolžina omejkov - morfološki značaj vodotokov (glede na kategorizacijo urejanja vodotokov) - število lokalitet kotišč netopirjev - velikost populacij netopirjev
Kakovostno bivalno okolje	- število stanovanjskih objektov izpostavljenih prekomernemu hrupu zaradi prometa - število stanovanjskih objektov v vplivnem območju virov elektromagnetnega sevanja - letna poraba elektrike za javno razsvetljavo cest na prebivalca - površina stavbnih zemljišč v vodovarstvenih območjih - količina zbranih odpadkov - dolžina urejenih hodnikov za pešce v naseljih
Dobro stanje enot kulturne dediščine	- površina stavbnih zemljišč v evidentiranih arheoloških območjih - vrednotenje izvedbe plana na kulturno dediščino po enotah urejanja prostora

Sledil je pregled novih predvidenih posegov v prostor oziroma pregled predvidenih sprememb namenske rabe prostora. V tej fazi smo pregledali vse pobude, do katerih se je izdelovalec akta pozitivno opredelil in vsa območja, za katera je predvideno urejanje z občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti. Preverili smo ali novi predvideni posegi oziroma predvidene spremembe namenske rabe prostora posegajo v erozijska območja, v zavarovana območja narave, v naravne vrednote, v območja Natura 2000, v ekološko pomembna območja, v vodovarstvena območja, v poplavna območja, v območja najboljših kmetijskih zemljišč, v območja gozdov z varstveno funkcijo (varovalni gozdovi, gozdni rezervati) in ali posegajo v enote kulturne dediščine. Glede na okoljski pregled in namen posega, smo se opredelili do novih predvidenih posegov oziroma predvidenih sprememb namenske rabe prostora. Zapisali smo tudi omilitvene ukrepe oziroma priporočila, ki naj se upoštevajo pri izvedbi teh posegov.

Doseganje okoljskih ciljev plana smo vrednotili na podlagi ocenjenih sprememb meril, ki smo jih opredelili za opredelitev ocene vpliva plana na okoljske cilje plana. Pri ocenjevanju smo upoštevali velikostno lestvico, ki je opisana v *Uredbi o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje* (Ur. l. RS, št. 73/05).

Opredelili smo naslednje ocene za postavljene okoljske cilje OPN Žirovnica:

Okoljski cilji OPN Žirovnica	Ocena
Ohranjena dobra kakovost zraka	ocena C - nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov
Dobro stanje površinske in podzemne vode	ocena A – pozitiven vpliv
Racionalna raba naravnih virov	ocena C - nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov
Ohranjeni ekosistemi, vrste, krajinska in genska pestrost	ocena C - nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov

Okoljski cilji OPN Žirovnica	Ocena
Kakovostno bivalno okolje	ocena C - ne bistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov
Dobro stanje enot kulturne dediščine	ocena C - ne bistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov

Na koncu smo pripravili še omilitvene ukrepe. **Omilitveni ukrepi so odločilni za dosego ne bistvenega vpliva OPN Žirovnica na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine. V kolikor se ti ukrepi ne bi upoštevali, bi vpliv lahko postal bistven (D) ali celo uničujoč (E). Omilitveni ukrepi so navedeni v preglednicah 25 in 26 ter prilogah 3 in 4.**

Pripravljen je bil tudi predlog monitoringa oziroma spremljanja opredeljenih vplivov OPN Žirovnica. Na podlagi monitoringa bo razvidno ali so bili predvideni pravi vplivi in ali se z izvajanjem OPN Žirovnica res sledi okoljskim ciljem OPN.

Na podlagi ugotovitev okoljskega poročila ocenjujemo, da je dopolnjen osnutek Občinskega prostorskega načrta občine Žirovnica (avgust 2009, z vidika vplivov izvedbe OPN Žirovnica na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine, sprejemljiv ob izvedbi podanih omilitvenih ukrepov.

KAZALO

1 Splošno	10
1.1 Ozadje	10
1.2 Namen poročila	10
1.3 Izhodišča okoljskega poročila	11
1.4 Metoda dela	12
1.5 Struktura poročila	12
2 Podatki o OPN Žirovnica	13
2.1 Ime plana	13
2.2 Cilji in opis OPN Žirovnica	13
2.3 Odnos do drugih ustreznih planov	14
2.4 Območje OPN	14
2.5 Namenska raba prostora	14
2.6 Osnovni podatki o načrtovanih posegih	16
2.7 Predvideno obdobje izvajanja OPN	17
2.8 Potrebe po naravnih virih	17
2.9 Predvidene emisije in odpadki ter ravnanja z njimi	17
2.9.1 Ravnanje z odpadnimi vodami	18
2.9.2 Ravnanje z odpadki	18
3 Stanje okolja	19
3.1 Geografski oris območja	19
3.2 Izhodiščno obstoječe stanje okolja	20
3.2.1 Zrak	20
3.2.2 Tla	24
3.2.3 Površinske in podzemne vode	25
3.2.4 Hrup	27
3.2.5 Elektromagnetno sevanje	28
3.2.6 Svetlobno onesnaževanje	29
3.2.7 Odpadki	29
3.2.8 Narava	30
3.2.9 Kulturna dediščina	34
3.2.10 Krajina	35
3.2.11 Zdravje ljudi	35
3.3 Varstvena, varovana, zavarovana, degradirana območja	36
3.3.1 Varstvena, varovana in zavarovana območja v občini Žirovnica	36
3.3.2 Degradirana območja	36
3.4 Pravni režimi na varovanih območjih in smernice nosilcev prostora	37
3.4.1 Pravni režimi	37
3.4.2 Smernice nosilcev urejanja prostora	44

4 Okoljski cilji OPN in merila ter metode za ugotavljanje in vrednotenje vplivov OPN	46
4.1 Okoljski cilji OPN in merila ter metode za ugotavljanje in vrednotenje vplivov OPN	46
4.2 Vrednotenje skladnosti in vključenosti okoljskih ciljev OPN	50
5 Alternative	53
5.1 Obvoznica Vrba	53
5.1.1 Poseganje variant obvoznice v varovana območja	54
5.1.2 Modeliranje hrupa, ki ga bo povzročil promet na obvoznici	58
5.1.3 Okoljsko vrednotenje variant	61
5.2 Sprejemno – kulturni center Vrba	62
5.2.1 Okoljsko vrednotenje variant	63
5.3 ČN Breg	63
5.3.1 Okoljsko vrednotenje variant	64
6 Ugotovljeni vplivi OPN in vrednotenje vplivov izvedbe OPN na okoljske cilje OPN	65
6.1 Vplivi OPN in vrednotenje vplivov izvedbe OPN	65
6.1.1 Okoljski cilj Ohranjena dobra kakovost zraka	67
6.1.2 Okoljski cilj Dobro stanje površinske in podzemne vode	70
6.1.3 Okoljski cilj Racionalna raba naravnih virov	72
6.1.4 Okoljski cilj Ohranjeni ekosistemi, vrste, krajinska in genetska pestrost	76
6.1.5 Okoljski cilj Kakovostno bivalno okolje	81
6.1.6 Okoljski cilj Dobro stanje enot kulturne dediščine	86
6.2 Omilitveni ukrepi in časovnica omilitvenih ukrepov	89
7 Spremljanje stanja okolja	93
8 Izdelovalci okoljskega poročila	94
9 Opozorilo o celovitosti poročila	95
10 Sklepna ocena	96
11 Viri in literatura	97

Kazalo preglednic

Preglednica 1: Predvidena namenska raba na območju občine Žirovnica	14
Preglednica 2: Sedanja in predvidena namenska raba zemljišč v občini Žirovnica	17
Preglednica 3: Dejanska raba tal v občini Žirovnica	20
Preglednica 4: Podatki o emisijah v zrak iz industrijskih obratov za leto 2007	21
Preglednica 5: Rezultati štetja prometa na prometnicah skozi občino Žirovnica	22
Preglednica 6: Raven koncentracij onesnaževal za območje SI3 v letu 2003	23
Preglednica 7: Raven koncentracij onesnaževal za območje SI3 v letu 2007	23
Preglednica 8: Izmerjene vrednosti koncentracij onesnaževal v $\mu\text{g}/\text{m}^3$	23
Preglednica 9: Vrstni sestav rib, piškurjev in rakov deseteronožcev ter njihov varstveni status v revirjih na območju občine Žirovnica	34
Preglednica 10: Varovana območja s pravnimi režimi	37
Preglednica 11: Okoljski cilji OPN Žirovnica, merila ter metode za ugotavljanje in vrednotenje vplivov plana	46
Preglednica 12: Vrednotenje skladnosti in vključenosti okoljskih ciljev OPN	50
Preglednica 13: Variante obvoznice Vrba in poseganja v varovana območja	55
Preglednica 14: Variante sprejemno-kulturnega centra in poseganja v varovana območja	62
Preglednica 15: Varianti čistilne naprave Breg in poseganja v varovana območja	64
Preglednica 16: Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja	66

Preglednica 17: Ugotovljeni vplivi OPN in merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljski cilj plana Ohranjena dobra kakovost zraka.....	67
Preglednica 18: Ugotovljeni vplivi OPN in merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljski cilj plana Dobro stanje površinske in podzemne vode.....	70
Preglednica 19: Ugotovljeni vplivi OPN in merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljski cilj plana Racionalna raba naravnih virov	72
Preglednica 20: Predvidene spremembe najboljših kmetijskih zemljišč glede na predvideno namensko rabo prostora in dejansko rabo tal.....	73
Preglednica 21: Ugotovljeni vplivi OPN in merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljski cilj plana Ohranjeni ekosistemi, vrste, krajinska in genetska pestrost.....	76
Preglednica 22: Ocena na okoljski cilj za posamezne skupine posegov	79
Preglednica 23: Ugotovljeni vplivi OPN in merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljski cilj plana Kakovostno bivalno okolje.....	81
Preglednica 24: Ugotovljeni vplivi OPN in merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljski cilj plana Dobro stanje enot kulturne dediščine	86
Preglednica 25: Omilitveni ukrepi za zmanjševanje vpliva in doseganje okoljskih ciljev OPN Žirovnica.....	89
Preglednica 26: Omilitveni ukrepi za varianti čistilne naprave Breg.....	91
Preglednica 27: Kazalci stanja okolja za spremljanje	93

Kazalo slik

Slika 1: Pogled na ravninske del občine Žirovnica.....	19
Slika 2: Razširjenost plinovodnega omrežja v občini Žirovnica v letu 2009	22
Slika 3: Detajlno talno število v občini Žirovnica	24
Slika 4: Ocena kemijskega stanja podzemne vode v letu 2008	25
Slika 5: Razširjenost vodovodnega omrežja v občini Žirovnica v letu 2009	26
Slika 6: Razširjenost kanalizacijskega omrežja v občini Žirovnica v letu 2009.....	27
Slika 7: Prikaz območja, kjer so presežene mejne vrednosti kazalcev hrupa za stanovanjske objekte.....	28
Slika 8: Prikaz električnih vodov, ki se nahajajo v občini Žirovnica	29
Slika 9: Pomembnejši habitatni tipi na območju občine Žirovnica.....	30
Slika 10: Zavarovane/ogrožene rastlinske vrste, opazene na terenskem ogledu	31
Slika 11: Variante obvoznice Vrba.....	54
Slika 12: Variante obvoznice, območja Natura 2000, ekološko pomembna območja in območje pričakovanih naravnih vrednot.....	57
Slika 13: Variante obvoznice in najboljša kmetijska zemljišča	57
Slika 14: Variante obvoznice in enote kulturne dediščine.....	58
Slika 15: Prikaz obremenitve s hrupom zaradi prometa za cesto »Varianta A«	59
Slika 16: Prikaz obremenitve s hrupom zaradi prometa za cesto »Varianta B«.....	59
Slika 17: Prikaz obremenitve s hrupom zaradi prometa za cesto »Varianta C«.....	60
Slika 18: Prikaz obremenitve s hrupom zaradi prometa za cesto »Varianta D«.....	60
Slika 19: Varianti čistilne naprave Breg.....	63
Slika 20: Potencialna nadomestna kmetijska zemljišča.....	74
Slika 21: Prikaz obremenitve s hrupom zaradi prometa za predvideni obvoznici Vrba in Breznica.....	84

Priloge

1. Poročilo o procesu izdelave okoljskega poročila
2. Kartografske priloge
 - Priloga A: Celotno območje plana, merilo 1 : 34.000
 - Priloga B1: Predvidena namenska raba prostora, merilo 1 : 34.000
 - Priloga B2: Predvidene spremembe namenske rabe prostora in območja, ki se bodo urejala z občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti, merilo 1 : 14.000
 - Priloga C1: Zavarovana, za zavarovanje predlagana in ekološko pomembna območja, merilo 1 : 34.000
 - Priloga C2: Območja Natura 2000 in naravne vrednote, merilo 1 : 34.000
 - Priloga C3: Vodovarstvena območja, merilo 1 : 34.000
 - Priloga C4: Kmetijske in gozdne površine, merilo 1 : 34.000
 - Priloga C5: Enote kulturne dediščine, merilo 1 : 34.000
 - Priloga D: Dejanska raba tal, merilo 1 : 34.000
3. Okoljsko vrednotenje sprememb namenske rabe prostora z omilitvenimi ukrepi
4. Opredelitev vplivov na kulturno dediščino po enotah urejanja prostora
5. Terenski popis habitatnih tipov na lokacijah nekaterih prostorskih ureditev OPN Žirovnica
6. Zavarovane vrste, evidentirane v občini Žirovnica
7. Varovana območja v občini Žirovnica
8. Smernice nosilcev urejanja prostora
9. Odločba o izvedbi postopka celovite presoje vplivov na okolje
10. Presoja sprejemljivosti vplivov izvedbe OPN Žirovnica na varovana območja narave SCI Breznica, SCI Rodine in SCI Karavanke (ločen elaborat)

1 SPLOŠNO

1.1 Ozadje

Zakon o urejanju prostora /ZUreP-1/ (Ur. l. RS, št. 110/02, 8/03) je naložil občinam pripravo in sprejetje novih strateških aktov najkasneje v treh letih od uveljavitve Strategije prostorskega razvoja Slovenije (SPRS). Občina Žirovnica je tako v letu 2006 pristopila k pripravi strategije prostorskega razvoja občine (v nadaljevanju SPRO). V času priprave prostorskega akta pa je prišlo do spremembe prostorske zakonodaje in je stopil v veljavo *Zakon o prostorskem načrtovanju /ZPNačrt/ (Ur. l. RS, št. 33/07)*. Do uveljavitve ZPNačrt Občina Žirovnica ni javno razgrnila predloga SPRO, zato se vsi postopki za pripravo novega prostorskega akta nadaljujejo v skladu z določbami ZPNačrt. Priprava Občinskega prostorskega načrta (v nadaljevanju OPN) Žirovnica je nadaljevanje postopka priprave SPRO. Občina Žirovnica je sprejela *Sklep o začetku priprave Prostorskega načrta Občine Žirovnica (Ur. l. RS, št. 61/07)*. OPN se pripravi in sprejme kot enovit dokument, ki celovito obravnava prostorsko problematiko občine in vsebuje tako strateški kot izvedbeni del.

V postopku priprave SPRO so bile zaključene naslednje faze dela oziroma uradna dejanja:

- organizirana prva prostorska konferenca (marec 2006),
- pridobljene vse smernice nosilcev urejanja prostora za pripravo SPRO (oktober 2006),
- izdelane so bile strokovne podlage za SPRO:
 - Analiza stanja in teženj v prostoru,
 - Analiza razvojnih možnosti za posamezne dejavnosti v prostoru,
 - Analiza primernosti,
 - Študija ranljivosti,
 - Analiza pobud in predlogov fizičnih oseb,
 - Pregled možnosti umestitve doma kulture z obvoznico (Vrba).

Pripravljač Občina Žirovnica je v postopku priprave novega prostorskega akta pridobil tudi odločbo Ministrstva za okolje in prostor o celoviti presoji vplivov na okolje. Iz odločbe Ministrstva za okolje in prostor (št. 35409-51/2007 z dne 29. 3. 2008) je razvidno, da je v postopku priprave in sprejemanja OPN Žirovnica **potrebno izvesti celovito presojo vplivov na okolje (CPVO). Sestavni del postopka je izvedba presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe plana v naravo na varovana območja**. V postopku je bilo namreč pridobljeno tudi mnenje Zavoda RS za varstvo narave OE Kranj (št. 2-III-77/3-O-08/DA z dne 11. 3. 2008), v katerem zavod ugotavlja, da OPN Žirovnica lahko pomembno vpliva na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe posebnega varstvenega območja Karavanke ter kvalifikacijski vrsti posebnih varstvenih območij Breznica in Rodine.

Občina Žirovnica je pri podjetju Oikos, svetovanje za razvoj, d.o.o., Domžale naročila izdelavo Okoljskega poročila za Občinski prostorski načrt Občine Žirovnica. Okoljsko poročilo je dokument, ki se uporablja v postopku celovite presoje vplivov na okolje in temelji na določilih *Zakona o varstvu okolja /ZVO-1-UPB1/ (Ur. l. RS, št. 39/06)* in *Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/2005)*. Sestavni del okoljskega poročila je dodatek/separat za presojo sprejemljivosti vplivov plana na varovana območja narave *Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/2004, 53/2006)*.

Prvo okoljsko poročilo je bilo izdelano avgusta 2008 na dopolnjen osnutek OPN Žirovnica (maj 2008) in oddano na Ministrstvo za okolje in prostor, Sektor za celovito presojo vplivov na okolje za pridobitev mnenja o ustreznosti okoljskega poročila. Zaradi neusklajenega dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica (maj 2008) s smernicami nosilcev urejanja prostora je bilo izdano negativno mnenje na okoljsko poročilo in OPN Žirovnica. Občina Žirovnica in izdelovalec OPN sta nato pristopila k usklajevanju OPN Žirovnica. Posledično je nastal nov dopolnjen osnutek OPN (avgust 2008). Na podlagi tega dopolnjenega osnutka OPN je bilo že izdelano okoljsko poročilo (avgust 2008) dopolnjeno v predmetno poročilo. Več o postopku izdelave okoljskega poročila je podano v prilogi 1.

1.2 Namen poročila

Namen celovite presoje je ugotoviti skladnost plana z okoljskimi cilji zakonodaje ter strateških dokumentov na ustrezni ravni, oceniti njegove vplive na okolje, naravo, človekovo zdravje in kulturno dediščino ter oblikovati učinkovite ukrepe za omilititev vplivov, ki se jih vključi v plan, da bodo njegovi vplivi sprejemljivi.

Rezultat procesa celovite presoje vplivov na okolje sta okoljsko poročilo in prilagojen plan. Okoljsko poročilo je dokument, v katerem je opisan celoten proces in ključne ugotovitve, možne alternative, ocene vplivov ter omilitveni

ukrepi. Postopek celovite presoje na okolje hkrati tudi spodbuja vključevanje javnosti v postopke odločanja pri sprejemanju planov.

1.3 Izhodišča okoljskega poročila

Okoljska izhodišča so pravni režimi, omejitve, okviri, pogoji in druge podlage za doseganje okoljskih ciljev na področjih varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov in kulturne dediščine, ki so v skladu s predpisi s področja varstva okolja določene kot obvezna podlaga za pripravo planov. V okviru priprave predmetnega okoljskega poročila okoljska izhodišča izhajajo iz:

1. nacionalnih zakonov in na njihovi podlagi izdanih podzakonskih aktov:
 - Zakon o varstvu okolja /ZVO-1/ (Ur. l. RS, št. 41/2004, 17/2006, 20/2006, 28/2006 Skl.US: U-I-51/06-5, 39/2006-UPB1, 49/2006-ZMetD, 66/2006 Odl.US: U-I-51/06-10, 112/2006 Odl.US: U-I-40/06-10, 33/2007-ZPNačrt, 57/2008-ZFO-1A, 70/2008),
 - Zakon o ohranjanju narave /ZON/ (Ur. l. RS, št. 56/1999 (31/2000 - popr.), 110/2002-ZGO-1, 119/2002, 41/2004, 61/2006-ZDru-1, 63/2007 Odl.US: Up-395/06-24, U-I-64/07-13),
 - Zakon o prostorskem načrtovanju /ZPNačrt/ (Ur. l. RS, št. 33/07, 70/08),
 - Zakon o varstvu kulturne dediščine /ZVKD-1/ (Ur. l. RS, št. 16/08),
 - Zakon o vodah /ZV-1/ (Ur. l. RS, št. 67/2002, 110/2002-ZGO-1, 2/2004, 41/2004-ZVO-1),
 - Zakon o gozdovih /ZG/ (Ur. l. RS, št. 30/1993, 13/1998 Odl.US: U-I-53/95, 24/1999 Skl.US: U-I-51/95, 56/1999-ZON (31/2000 - popr.), 67/2002, 110/2002-ZGO-1, 112/2006 Odl.US: U-I-40/06-10, 115/2006),
 - Zakon o kmetijstvu /ZKme-1/ (Ur. l. RS, št. 45/2008),
 - Zakon o kmetijskih zemljiščih /ZKZ/ (Ur. l. RS, št. 59/1996, 31/1998 Odl.US: U-I-340/96, 1/1999-ZNIDC, 54/2000-ZKme, 68/2000 Odl.US: U-I-26/97-8, 27/2002 Odl.US: U-I-266/98-72, 58/2002-ZMR-1, 67/2002, 110/2002-ZUreP-1 (8/2003 popr.), 110/2002-ZGO-1, 36/2003, 55/2003-UPB1),
 - Energetski zakon /EZ/ (Ur. l. RS, št. 79/1999 (8/2000 popr.), 110/2002-ZGO-1, 50/2003 Odl.US: U-I-250/00-14, 51/2004, 26/2005-UPB1, 118/2006 (9/2007 popr.), 27/2007-UPB2, 70/2008),
 - Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005 – 2012 (ReNPVO) (Ur. l. RS, št. 2/2006),
 - Resolucije o Nacionalnem programu za kulturo 2008 - 2011 /ReNPK0811/ (Ur. l. RS, št. 35/2008),
 - Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/2005),
 - Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/2004, 110/2004, 59/2007, 43/2008),
 - Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS, št. 48/04),
 - Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 52/2002, 67/2003),
 - Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 111/2004, 70/2006),
 - Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS, št. 82/2002),
 - Uredba o ravnanju z odpadki (Ur. l. RS, št. 34/2008),
 - Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 105/05, 34/08),
 - Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. l. RS, št. 89/2008),
 - Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009),
 - Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS, št. 70/1996, 41/2004-ZVO-1),
 - Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS, št. 81/2007, 109/2007),
 - Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/2004, 53/2006),
 - Pravilnik o kriterijih za načrtovanje prostorskih ureditev in posegov v prostor na najboljših kmetijskih zemljiščih zunaj območij naselij (Ur. l. RS, št. 110/2008),
2. državnih ali občinskih prostorskih in drugih aktov:
 - Uredba o prostorskem redu Slovenije (Ur. l. RS, št. 122/2004),
3. strateških dokumentov na državni in lokalni ravni:
 - Strategija prostorskega razvoja Slovenije (SPRS) (2004),
 - Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (MOP, december 2001),
 - Regionalni razvojni program Gorenjske 2007 - 2013,
4. pridobljenih smernic nosilcev urejanja prostora:
 - nosilci urejanja prostora, katere je Občina Žirovnica zaprosila za smernice, so prikazani v prilogi 8; ravno tako so v prilogi 8 navedeni povzetki smernic, ki so relevantne za pripravo okoljskega poročila; upoštevanje teh smernic pri pripravi OPN Žirovnica je opredeljeno v poglavju 3.4.2 Smernice nosilcev urejanja prostora,

5. preteklih in sedanjih problemov v območju plana:

- ključne ugotovitve o stanju okolja in posledično o okoljskih problemih na obravnavanem območju so navedene v poglavju 3.2 *Izhodiščno stanje okolja s kazalci stanja okolja*.

1.4 Metoda dela

Pri pripravi predmetnega okoljskega poročila so bile uporabljene naslednje metode:

- opis plana in ugotovitve iz strokovnih podlag - *pregled dokumentov, sodelovanje z načrtovalcem, analiza skladnosti,*
- analiza stanja, trendov in problemov – *pregled javno razpoložljivih podatkov, terenski ogled, modeliranje (brup), posvetovanje s strokovnimi institucijami,*
- določitev okoljskih ciljev, meril in metod za vrednotenje vplivov nanje - *skupna opredelitev v okviru projektne skupine, analiza skladnosti,*
- analiza in vrednotenje vplivov - *matrike vplivov.*

1.5 Struktura poročila

Okoljsko poročilo je sestavljeno iz naslednjih vsebin:

- splošni del: *predstavljeno ozadje, namen, izhodišča poročila ter metoda dela;*
- opis plana: *opis osnovnih značilnosti načrta;*
- analiza stanja okolja, trendov in problemov: *predstavljene naravnogeografske in družbenogeografske značilnosti obravnavanega območja, izhodiščno stanje okolja s kazalci stanja okolja, trendi in ključni problemi, varstvena, varovana in zavarovana območja s pravnimi režimi ter smernice nosilcev urejanja prostora;*
- okoljski cilji načrta, merila in metode: *opredelitev okoljskih ciljev plana, meril in metod za vrednotenje vplivov; analize skladnosti (s strateškimi dokumenti);*
- alternative: *opis razlogov za izbiro obravnavanih možnih alternativ, opredelitev do alternativnih rešitev;*
- vplivi plana in presoja: *identificirani vplivi plana za posamezne segmente (neposredni, daljinski, kumulativni in sinergijski, kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni, trajni in začasni, pozitivni in negativni, in se nanašajo na biotsko raznovrstnost, živalstvo, rastlinstvo, tla, vodo, zrak, podnebne dejavnike, materialne dobrine, kulturno dediščino skupaj z arhitekturno in arheološko dediščino, krajino, prebivalstvo in zdravje ljudi ter njihova medsebojna razmerja, tudi nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče), ocena vplivov izvedbe plana na okoljske cilje plana;*
- predlogi za zmanjševanje vplivov: *omilitveni ukrepi in priporočila;*
- program spremljanja ali monitoring: *opredeljeni kazalci za spremljanje stanja okolja oziroma doseganje okoljskih ciljev plana;*
- opozorilo o celovitosti: *izpostavljene težave pri pripravi poročila;*
- sklepna ocena o sprejemljivosti: *povzetek ugotovitev.*

2 PODATKI O OPN ŽIROVNICA

V tem okoljskem poročilu navedene ugotovitve se nanašajo na Občinski prostorski načrt Občine Žirovnica (dopolnjeni osnutek), ki smo ga prejeli avgusta 2009.

2.1 Ime plana

Ime prostorskega akta Načrtovalec prostorskega akta Pripravljenec prostorskega akta	Občinski prostorski načrt Občine Žirovnica (dopolnjen osnutek, avgust 2009) Domplan d.d., Bleiweisova cesta 14, 4000 Kranj Občina Žirovnica, Breznica 3, 4274 Žirovnica
---	---

2.2 Cilji in opis OPN Žirovnica

Cilj OPN Žirovnica je omogočiti skladen prostorski razvoj in dolgoročno zadovoljevanje razvojnih in ostalih potreb, ter usklajevanje teh potreb z javnimi koristmi na področjih varstva okolja, ohranjanja narave in kulturne dediščine, varstva naravnih virov, obrambe ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Strateški razvojni cilji v občini Žirovnica so sledeči:

- usmerjati gospodarski razvoj na osnovi aktiviranja lokalnih potencialov,
- ustvariti nova razvojna jedra, ki bodo pospešila razvoj perspektivnih dejavnosti,
- zagotoviti vsem prebivalcem občine Žirovnica pogoje za kvalitetno bivanje.

Programska izhodišča prostorskega razvoja občine Žirovnica so:

- aktiviranje lastnega potenciala v naravnem bogastvu, kulturni in naravni dediščini ter v znanju in spretnosti ljudi, ob upoštevanju ekoloških kriterijev;
- razvoj kvalitetne ponudbe storitvenih in servisnih dejavnosti, ki vsem prebivalcem zagotavlja enak dostop do osnovnih dobrin ter možnosti za športno in kulturno dejavnost;
- povezovanje produktov posameznih dejavnosti v skupni ponudbi ter pristop k trženju bogastva kulturne dediščine;
- opredeliti prostorski razvoj, ki določa usklajeno rabo prostora za razvoj dejavnosti in kvalitetno bivanje prebivalcev;
- razpoznavnost v slovenskem merilu po doživljanju kulturno zgodovinske dediščine in pristnosti življenja v podeželskem okolju;
- usmerjenost ponudnikov proizvodov na Gorenjsko, ljubljansko regijo in avstrijsko Koroško ter izkoriščanje tržnih potencialov večjih okoliških mest oz. večjih turističnih centrov.

Cilji, ki se nanašajo na urejanje naselij so naslednji:

1. Urejanje naselij naj sloni na izhodiščih in ciljnih trajnostnega razvoja, varčnemu razpolaganju z naravnimi viri ter vzpostavljanju polifunkcionalnega in urejenega bivalnega okolja. To bo možno doseči z omejevanjem razpršene gradnje, doseganjem višjih gostot zazidanosti v stanovanjskih območjih, prenovo starega gradbenega fonda, izgradnjo in sanacijo komunalnega omrežja, zagotavljanjem minimalnega bivalnega standarda, aktivno zemljiško politiko in celovitim urbanističnim urejanjem naselij.
2. Razvojne potrebe naselij je treba zadovoljevati v prvi vrsti z zapolnjevanjem prostih površin znotraj pozidanega območja, z zgoščanjem zazidanosti ter prenovo in prestrukturiranjem degradiranih območij, območij s starim gradbenim fondom in območij z neprimerno kakovostjo bivalnega okolja.
3. Širjenje naselij naj upošteva naravne razmere (omejitve), topografski položaj naselja, varovane vedute in silhueto historičnega jedra, ustroj naselja, racionalnost infrastrukturnih omrežij. Nove površine za urbane namene naj bodo v enem ali več delih, ki omogočajo primerno gostoto zazidanosti ter priključitev na infrastrukturno omrežje, v mestih še posebej na omrežje javnega potniškega prometa.
4. Razmestitev oskrbnih, storitvenih in proizvodnih dejavnosti je treba usmerjati v območja centralnih dejavnosti oziroma v proizvodne cone ter tako preprečevati disperzijo dejavnosti.
5. Omejiti je treba razpršeno gradnjo in sprejeti ukrepe in merila, ki bodo takšno obliko gradnje nadomestili z organizirano stanovanjsko gradnjo, prenovo stanovanjskih hiš, gradnjo na podlagi PIN, gradnjo na komunalno opremljenih stavbnih zemljiščih, gradnjo na podlagi celovite urbanistične obdelave naselja, ne le posameznega objekta. Gradnja izven ureditvenih območij naselij ni dovoljena.
6. Izboljšati je treba kakovost bivalnega okolja ter v vseh delih naselij zagotoviti primerno dostopnost do centralnih funkcij, ekološko neoporečno okolje, infrastrukturno opremljenost ter primerno stopnjo urejenosti.

7. Izogibati se je treba parcialnim prostorskim ureditvam. Posegi v naselja, še posebej na območja stanovanjske gradnje, morajo potekati na komunalno opremljenih zemljiščih in na podlagi prostorskih izvedbenih načrtov. Varovati in ohranjati je treba stavbno dediščino ter kakovostne urbane ambiente.

2.3 Odnos do drugih ustreznih planov

Občino Žirovnica obkrožajo občine Jesenice, Radovljica, Bled in Tržič. Občine še nimajo sprejetih občinskih prostorskih načrtov, smo pa od občin pridobili podatke o predvidenih ureditvah oziroma spremembah namenske rabe prostora, ki bi s predvidenimi ureditvami oziroma spremembami namenske rabe prostora v občini Žirovnica lahko povzročile kumulativne vplive.

Občina Jesenice je v avgustu 2009 razgrnila dopolnjen osnutek Občinskega prostorskega načrta občine Jesenice. Na meji z občino Žirovnica so predvidene kmetijske in gozdne površine.

Občina Radovljica pripravlja Prostorski red občine po Zakonu o urejanju prostora. Prostorski red je bil že javno razgrnjen. Občina Radovljica predvideva, na območju ob meji z občino Žirovnica, ureditev dveh obvoznic in sicer obvoznice naselja Studenčice in obvoznice naselja Hraše. Obvoznici sta predvideni zaradi reševanja neustreznega poteka obstoječih cest skozi obe naselji in sta lokalnega pomena. Drugje so predvidena kmetijska in gozdna zemljišča.

Občina Bled je pripravila osnutek občinskega prostorskega načrta. V mejnem območju z občino Žirovnica ne predvideva sprememb namenske rabe oziroma ne predvideva novih dopustnih posegov.

Občina Tržič še ni pristopila k izdelavi občinskega prostorskega načrta. Območje občin Tržič in Žirovnica se stika na območju smučišča Zelenica. Občina Tržič ne predvideva novih posegov na Zelenici.

Na območju občine je predvidena gradnja drugega tira železniške proge Ljubljana - Jesenice - državna meja. Za ta poseg se bo pripravil državni prostorski načrt (DPN). Zaenkrat so opredeljene variante poteka drugega tira, nimamo pa informacije o izbrani varianti poteka.

Predvidena je tudi prenova objektov HE Moste, sanacija akumulacijskega bazena ter izgradnja kompenzacijskega bazena. Del teh ureditev se nahaja tudi v občini Žirovnica. Tudi za te ureditve je predvidena izdelava državnega prostorskega načrta (DPN).

V novih občinskih prostorskih aktih občin Jesenice, Radovljica, Tržič in Bled, ki so še v izdelavi, niso predvidene ureditve oziroma spremembe namenske rabe prostora, ki bi s predvidenimi ureditvami oziroma spremembami namenske rabe prostora v občini Žirovnica povzročile kumulativne vplive. Sta pa v občini Žirovnica predvideni dve prostorski ureditvi, ki se bosta urejali z državnim prostorskim načrtom. Pri urejanju teh dve ureditev bo verjetno prišlo tudi do kumulativnih vplivov na okolje, naravo, človekovo zdravje in kulturno dediščino, vendar se bo to ugotavljalo v postopku celovite presoje vplivov na okolje za omenjena državna prostorska načrta, če bo izvedba le-te zahtevana.

2.4 Območje OPN

OPN Žirovnica zajema celotno območje občine Žirovnica, v velikosti 42,7 km². OPN Žirovnica velja za celotno območje občine, razen za območja veljavnih prostorskih izvedbenih načrtov.

Celotno območje OPN Žirovnica je prikazano v prilogi A.

2.5 Namenska raba prostora

OPN Žirovnica določa osnovno namensko in podrobnejšo rabo zemljišč. Podrobnejša namenska raba je določena za celotno območje občine.

Preglednica 1: Predvidena namenska raba na območju občine Žirovnica

Predvidena namenska raba		Površina (ha)
S – območja stanovanj so pretežno namenjena bivanju s spremljajočimi dejavnostmi in so členjena na	SS – stanovanjske površine so namenjene bivanju brez ali s spremljajočimi dejavnostmi	120,4

Predvidena namenska raba		Površina (ha)
podrobnejšo namensko rabo	SB – stanovanjske površine za posebne namene so namenjene občasnemu ali stalnemu bivanju različnih skupin prebivalstva (otrok, ostarelih, študentov, in drugih socialnih skupin)	1,6
	SK – površine podeželskega naselja so namenjene površinam kmetij z dopolnilnimi dejavnostmi in bivanju	37,1
	SP – površine počitniških hiš so namenjene za počitek	0,5
C – območja centralnih dejavnosti so namenjena oskrbnim, storitvenim in družbenim dejavnostim ter bivanju	CU – osrednja območja centralnih dejavnosti kot so območja historičnega ali novih jeder, kjer gre pretežno za prepletanje trgovskih, oskrbnih, storitvenih, upravnih, socialnih, zdravstvenih, vzgojnih, izobraževalnih, kulturnih, verskih in podobnih dejavnosti ter bivanje	10,1
I – območja proizvodnih dejavnosti so pretežno namenjena industrijskim, proizvodnim in spremljajočim storitvenim ter servisnim dejavnostim	IG – gospodarske cone so namenjene obrtnim, skladiščnim, prometnim, trgovskim, poslovnim in proizvodnim dejavnostim	9,6
	IK – površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo so namenjene kmetijskim stavbam za intenzivno pridelavo rastlin ali reji živali	1,5
B – posebna območja so namenjena posebnim dejavnostim, kot so območja za turizem, nakupovalna središča in podobno	BT – površine za turizem so namenjene hotelom, bungalovom in drugim objektom za turistično ponudbo in nastanitev	4,2
Z – območja zelenih površin so namenjena preživljanju prostega časa, predvsem rekreaciji in športu na prostem in izboljšavi kakovosti bivanja	ZS – površine za oddih, rekreacijo in šport so namenjene oddihu, rekreaciji in športom na prostem	82,0
	ZK – pokopališča so namenjena površinam za pokop in spominu na umrle	0,8
P – območja prometne infrastrukture so namenjena za izvajanje dejavnosti gospodarskih služb s področja prometa	PC – površine cest	30,3
	PŽ – površine železnic	9,5
	PO – ostale prometne površine so namenjene objektom transportne infrastrukture ter objektom in napravam za odvijanje prometa	0,3
E – območja energetske infrastrukture so namenjena za izvajanje dejavnosti gospodarskih služb s področja energetike		3,5
O – območja okoljske infrastrukture so namenjena za izvajanje dejavnosti gospodarskih služb s področja oskrbe z vodo, čiščenja odpadnih voda ter ravnanja z odpadki		0,3
A – površine razpršene poselitve kot avtohtoni poselitveni vzorec v krajini, nizke gostote pozidave, s pojavi samotnih kmetij, zaselkov, razdrobljenih, razpršenih, raztresenih, razpostavljenih in razloženih naselij ter drugih oblik strnjenih manjših naselij		1,9
■ - razpršena gradnja kot zemljišče pod stavbo izven območij stavbnih zemljišč		-
K – območja kmetijskih zemljišč so namenjena za izvajanje dejavnosti s področja kmetijstva	K1 – površine najboljših kmetijskih zemljišč	782,1
	K2 – površine drugih kmetijskih zemljišč	285,8
G – območja gozdov kot zemljišča porasla z gozdnim drevjem, zemljišča namenjena gojenju in ekonomskemu izkoriščanju gozdov ter zemljišča v zaraščanju, ki so v skladu z Zakonom o gozdovih določene kot gozd		2.214,0
Gr – območja ruševja kot zemljišča v visokogorju, nad gozdno mejo, poraščena z ruševjem		197,5
V – območja vodnih zemljišč	VC – površine celinskih vod	13,8

Predvidena namenska raba		Površina (ha)
so namenjena za izvajanje dejavnosti s področja rabe voda	VI – območja vodne infrastrukture so namenjena vodnim zemljiščem površinskih voda in vodnim objektom, kot so pregrade, jezovi in podobno	2,2
OO – ostala območja kot so neplodna območja, zlasti gorovja nad gozdno mejo ter pašništvo in tista območja, ki jih ni mogoče uvrstiti v zgoraj navedene kategorije		442,1

Vir: Dopolnjen osnutek OPN Žirovnica, avgust 2009

Predvidena podrobna namenska raba je prikazana v prilogi B1.

2.6 Osnovni podatki o načrtovanih posegih

V občini Žirovnica so predvidene naslednje večje ureditve:

- **nove večje stanovanjske površine v enotah urejanja Moste – Romsko naselje, Moste – Pod Ajdno – sever, Rodine, Selo - jug, Zabreznica – jug in Žirovnica – Novi center**

V območjih je predvidena gradnja stanovanjskih stavb, stanovanjsko – poslovnih stavb, gostinskih, upravnih, pisarniških, trgovskih in drugih stavb za storitvene dejavnosti, garažnih stavb in stavb za proizvodno obrt, ki prekomerno ne obremenjujejo okolja.

- **obvoznica Vrba**

Predvidena je cestna povezava državne ceste Jesenice – Radovljica in naselja Breznica oziroma obvoznica naselja Vrba zaradi reševanja neustreznega poteka obstoječe ceste skozi naselje Vrba.

- **obvoznica naselja Breznica**

Predvidena je prestavitev ceste proti jugu, tako da se jo spelje po robu stavbnega zemljišča, čez sedanjo cesto Breznica – Vrba, skozi stavbno zemljišče in nazaj na prvotno traso.

- **obrtno – poslovna cona Žirovnica**

Ustrezna namenska raba je opredeljena že v veljavnem prostorskem aktu občine Žirovnica. Območje se povzema iz prejšnjega akta. Za območje je bilo tudi že pripravljeno okoljsko poročilo. V območju so predvidene stavbe namenjene proizvodnji, obrti, skladiščenju, trgovini, servisom in gradbeni proizvodnji. V območju je predviden tudi zbirni center za odpadke, parkirišča in spremljajoči objekti, ki služijo tej dejavnosti (upravni prostori, okrepčevalnice, prometni terminali, bencinski servisi).

- **rekreacijski center v Završnici**

V dolini Završnice je predviden rekreacijski center ob akumulacijskem jezeru. Prostor je predviden za izvajanje prostočasnih dejavnosti v naravnem okolju. Predvidena je ureditev igrišč za odbojko na mivki, pokritega prostora za prireditve, otroškega igrišča, prostora za piknike z organiziranimi kurišči, manjšega objekta z gostinsko ponudbo in s sanitarnimi prostori za obiskovalce celotnega območja v sklopu objekta strojnice mHE Bukovje, manjšega tabora za skupine tabornikov, skavtov, planincev in šolske mladine, naravnega drsališča, igrišča za nogomet, prostora za športno plezanje in drugih športnih površin. Lokacija za mHE Bukovje je opredeljena že v veljavnem planu Občine Žirovnica in je v OPN Žirovnica povzeta iz le-tega. Do tega posega so se nosilci urejanja prostora že opredelili. Tudi naravovarstvene smernice izdelane za OPN Žirovnica ne podajajo negativnega mnenja za to mHE. Zaradi navedenih razlogov se do te ureditve v okoljskem poročilu ne opredeljujemo. Investitor pa mora pri izdelati projektne dokumentacije za mHE upoštevati smernice nosilcev prostora, ki so bile že posredovane.

- **rekonstrukcija ceste v Završnico in ureditev parkirišča na začetku doline Završnice**

Predvidena je rekonstrukcija ceste po obstoječi trasi in ureditev parkirišča v dolini Završnice, ki bo glavno parkirišče na vstopu v dolino ob načrtovanem urejanju prometnega režima v dolini Završnice in Karavankah. Makadamsko območje, kjer je predvideno parkirišče, se že danes uporablja za parkiranje.

- **center Breznica**

V območju je predvidena ureditev odprtega javnega prostora parkovnega značaja in parkirišč za objekte občine, cerkve, pokopališča, poslovnih vežic, kulturnega doma in Janševega čebelnjaka. V primeru, da ne bo urejen kulturno – sprejemni center v Vrbi, je mogoča ureditev le-tega na tem območju (turistična pisarna, prodaja spominkov, galerijski prostor, dvorana s pomožnimi prostori, gostinski del, predavalnica ali sejna soba, čitalnica, klubski prostor, skladišče).

- **večje površine za turizem v enotah urejanja Doslovče – penzion in Moste – Završnica - penzion**

Predvidena je gradnja stavb namenjenih turizmu (hoteli in podobne stavbe za kratkotrajno nastanitev) ter objekti za rekreacijo s spremljajočimi dejavnostmi gostinstva, trgovine in storitev; začasni in vadbeni objekti.

- **dom za starejše občane v enoti urejanja Selo – Dom starejših občanov**

V območju je predvidena gradnja novih stanovanjskih stavb za posebne namene in spremljevalnih objektov (domovi za ostarele, socialno-varstveni zavodi in druge nastanitvene stavbe).

- **čistilna naprava na Bregu**

Predvidena je kvalitetna čistilna naprava, z visoko stopnjo čiščenja. Opredeljeni sta dve možni lokaciji za čistilno napravo.

Predvidena je tudi sprememba namembnosti več parcel v zazidljivo zemljišče, na pobudo zainteresiranih občanov/posameznikov.

Grafični prikaz predvidenih ureditev oziroma sprememb namenske rabe prostora je v prilogi B2. Predvideni posegi/ureditve so podrobneje opisane v prilogi 3.

2.7 Predvideno obdobje izvajanja OPN

Strateški del OPN je dolgoročen prostorski dokument, katerega veljava je predvidena za daljše obdobje (vsaj 15 do 20 let). Izvedbeni del OPN se bo spreminjal po potrebi, glede na razvojne načrte občine in s tem povezano spremembo namembnosti prostora.

2.8 Potrebe po naravnih virih

Dejavnosti vezane na naravne vire v občini Žirovnica so raba prostora, raba vode v oskrbne, gospodarske in druge namene ter raba energentov. V manjši meri pa tudi raba mineralnih surovin. V OPN Žirovnica se predvideva raba prostora za nove stanovanjske površine, za območja centralnih dejavnosti, za območja turizma in rekreacije ter za ureditev gospodarske javne infrastrukture.

Preglednica 2: Sedanja in predvidena namenska raba zemljišč v občini Žirovnica

Zemljišča	Raba zemljišč pred izdelavo OPN (ha)	Predvidena raba po izdelavi OPN (ha)
stavbno zemljišče	307,5	313,6
gozdna zemljišča	2.372,7	2.411,5
vode	16,4	15,9
druga zemljišča	459,8	442,1
najboljša kmetijska zemljišča	788,7	782,1
druga kmetijska zemljišča	306,0	285,8

Vir: Obrazložitev OPN Žirovnica – strateški del, Domplan d.d., avgust 2009

Z OPN se v občini Žirovnica načrtujejo nove stanovanjske površine, s čimer se bo povečalo število gospodinjstev. V skladu z razvojnimi dokumenti občine, je predvideno povečanje skupnega števila prebivalcev (po demografski projekciji naj bi se število ljudi do leta 2020 povečalo za 470). Iz tega lahko sklepamo, da se bo povečala poraba pitne vode v občini. Ravno tako se bo povečala poraba vode za potrebe gospodarskih dejavnosti in razvoj turizma. Za oskrbo z vodo se uporabljajo trije vodni viri, zagotovljeni pa so tudi rezervni vodni viri. Energetska preskrba občine bo temeljila na elektriki, plinu in ostalih virih (utekočinjeni naftni plin, lesna biomasa, sonce).

2.9 Predvidene emisije in odpadki ter ravnanja z njimi

Na podlagi OPN Žirovnica lahko sklepamo, da bodo na območju Občine Žirovnica nastajale emisije v zrak, vodo in tla. Prišlo bo do spremembe kazalcev hrupa. Količine teh emisij je v tej fazi težko oceniti oziroma opredeliti količino odpadnih voda in emisij v zrak ter določiti vrednosti kazalcev hrupa. Ravno tako ni mogoče točno določiti, katere vrste odpadkov in v kakšnih količinah bodo le-ti nastajali.

Z ozirom na spremembo namenske rabe lahko pričakujemo:

- nastajanje emisij hrupa:
 - hrup zaradi prometa,
 - hrup kot posledica obratovanja in uporabe objektov,
- nastajanje emisij v zrak
 - emisije dejavnosti,
 - emisije prometa,
 - emisije v zrak zaradi ogrevanja,
- nastajanje emisij v vode:
 - komunalne odpadne vode,
 - padavinske odpadne vode,
 - tehnološke odpadne vode,

- odpadne vode s povoznih površin (parkirišča, prometne površine),
- nastajanje emisij svetlobnega onesnaževanja:
 - svetlobno onesnaževanje zaradi osvetljevanja prometne infrastrukture,
 - svetlobno onesnaževanje zaradi osvetljevanja stanovanjskih in nestanovanjskih objektov,
- nastanek večjih količin komunalnih in drugih odpadkov:
 - povečanje števila povzročiteljev komunalnih odpadkov zaradi gradnje novih objektov (stanovanja, turizem),
 - povečanje števila povzročiteljev komunalnih in drugih odpadkov zaradi razvoja gospodarstva.

Ne pričakujemo večanja ogroženosti zdravja ljudi zaradi elektromagnetnega sevanja, saj v vplivnem območju 110 kV daljnovoda ni predvidenih sprememb namenske rabe prostora v stanovanjska območja. V publikaciji *Elektromagnetna sevanja – vplivna območja* (B. Valič, P. Gajšek, 2008) so določena in prikazana vplivna območja daljnovodov. Za 110 kV daljnovod je za I. območje varstva pred sevanji opredeljeno vplivno območje v velikosti 15 m na obe stani daljnovoda. Za II. območje varstva pred sevanji pa do 10 m veliko vplivno območje na obe stani daljnovoda. Glede na predhodno citirano publikacijo za 35 kV, 20 kV in 10 kV daljnovode niso potrebni nobeni varnostni odmiki, saj njihove sevalne obremenitve niti neposredno pod daljnovodi ne dosegajo dovoljenih mejnih vrednosti za I. območje varstva pred sevanji glede na *Uredbo o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju* (Ur. l. RS, št. 70/1996, 41/2004-ZVO-1).

Zaradi gradnje novih stanovanjskih in turističnih objektov lahko pričakujemo, da se bo v občini povečala predvsem količina komunalnih odpadkov, ki so skladno s *Uredbo o ravnanju z odpadki* (Ur. l. RS, št. 34/08), uvrščeni v skupino 20. *Komunalni odpadki in njim podobni odpadki iz industrije, obrti in storitvenih dejavnosti, vključno z ločeno zbranimi frakcijami*. Poleg komunalnih odpadkov bodo nastajali tudi odpadki zaradi opravljanja servisnih, oskrbnih in obrtnih dejavnosti. Lahko pričakujemo tudi nastajanje nevarnih odpadkov. Lahko pričakujemo predvsem nastajanje odpadkov iz klasifikacijske skupine 15. *Odpadna embalaža, absorbenti, čistilne krpe, filtrirna sredstva in zaščitne obleke, ki niso navedeni drugje*, skupine 17. *Gradbeni odpadki in ruševine (vključno z odpadnimi materiali pri gradnji cest)*, skupine 19. *Odpadki iz naprav za obdelavo odpadkov, naprav za čiščenje odpadne vode in objektov vodooskrbe ter skupine 02. Odpadki iz kmetijstva, vrtnarstva, lova, ribištva, ribogojstva in proizvodnje hrane*.

2.9.1 Ravnanje z odpadnimi vodami

V končni fazi (leta 2015) bo v občini zgrajena kanalizacija v pretežno ločenem sistemu. Fekalne vode se bodo zbirale in odvajale v kvalitetnih vodotesnih cevovodih. Meteorne vode pa se bodo predvidoma odvajale po obstoječi, manj kakovostni kanalizaciji ali pa se bo zgradila nova kvalitetnejša kanalizacija. V prvem obdobju (do 2010) se bo uporabljala še obstoječa mešana kanalizacija, ki pa bo pred vtokom v povezovalne kanale ustrezno razbremenjena.

Predvideno je, da naj bi se na čistilno napravo Radovljica navezala naselja Selo, Zabreznica, Breznica, Vrba, Doslovče, Smokuč in Rodine. Za naselja Žirovnica, Moste in Breg bo zgrajena lastna čistilna naprava na Bregu, ali pa se bodo ravno tako navezala na ČN Radovljica, če kapacitete le-te ne bodo popolnoma zapolnjene.

2.9.2 Ravnanje z odpadki

V občini Žirovnica je organizirano ločeno zbiranje odpadkov. Odpadki se odvažajo na deponijo na Mali Mežakli v občini Jesenice. V občini je trenutno postavljenih 17 ekoloških otokov za ločeno zbiranje odpadkov. Urejeno je tudi zbiranje kosovnih in nevarnih odpadkov.

Komunalni in gradbeni odpadki se bodo še naprej odvažali na deponijo Mala Mežakla. Zbirni center za ločeno zbiranje odpadkov bo urejen v novi poslovno obrtni coni v Žirovnici. Biološki odpadki bodo v bodočnosti kompostirani na regijski deponiji.

3 STANJE OKOLJA

3.1 Geografski oris območja

Območje občine Žirovnica leži v severozahodnem delu Slovenije, na Savski ravni, v delu imenovanem tudi Dežela. Na severu je območje občine omejeno z državno mejo med Slovenijo in Avstrijo, na vzhodu meji na občini Radovljico in Tržič, na zahodu na jeseniško občino, na jugu pa na občino Bled.

Območje občine je veliko 42,39 km² in leži na nadmorski višini od 650 m do 2.236 m. Območje občine sestavljata dve različni pokrajinski enoti. Južni del občine je ravninski, severni pa obsega hribovito območje Karavank.

Ravninsko območje občine leži na levem bregu reke Save Dolinke. Sava in njeni pritoki so v nasutino vrezali široke terase. Kamninska sestava Savske ravni je dokaj enostavna, prevladujejo karbonatni prod, gruč, til, konglomerat, breča in tilit. Precej manj je gline, melja, glinovca, meljevca, laporja ter kremenovega peščenjaka in konglomerata. Na holocenskem površju na prodnatih in peščenih rečnih nanosih prevladujejo obrečne prsti, ki so mlade, nerazvite, karbonatne z alkalno reakcijo. Na mlajših prodnih terasah in morenah so nastale rendzine, ki so dokaj rodovitne. V južnem delu Dežele in naprej proti Dobravam se vleče šest ali sedem teras, na katerih so urejena naselja, ki jih spremljajo travniki, pašniki in njive. Ta del večinoma ni poraščen z gozdom, razen obvodnega pasu ob reki Savi in posameznih živic in omejkov na njivskih in travniških površinah.

Slika 1: Pogled na ravninske del občine Žirovnica

(Vir: Google Earth)

V Stolovi gorski skupini prevladujejo triasni apnenci in dolomiti. V Karavankah so se razvile rendzine na karbonatnih kamninah. To območje je do gozdne meje poraščeno z gozdom.

Glede na podnebne značilnosti se območje uvršča v zmerno celinsko podnebje zahodne in južne Slovenije: povprečna aprilsk temperatura je nižja od oktobrske, prevladuje submediteranski padavinski režim, povprečna letna količina padavin je od 1300 do 1800 mm).

Glavna vodna žila območja je reka Sava Dolinka. Večji vodotok pa predstavlja še Završnica s svojimi pritoki. Sava Dolinka je vodotok 1. reda, ostali vodotoki pa sodijo med vodotoke 2. reda. Na območje občine je Sava Dolinka glede na morfološki izgled struge označena kot delno naravni vodotok. Vodotok Završnica pa je v zgornjem toku označena kot naravni vodotok, v osrednjem delu kot delno naravni vodotok, v spodnjem delu pa kot tehnično urejen vodotok. Na vodotoku je ustvarjeno tudi akumulacijsko jezero Završnica. Oba večja vodotoka - Sava Dolinka in Završnica – sta energetska izkoriščena.

Več kot polovico območja občine predstavljajo gozdovi (57,7%). 24,3% območja predstavljajo kmetijske površine (njive, vrtovi, travniki, sadovnjaki). Pozidanih je samo 5,4% površine občine, dejstvo pa je, da je vsa pozidava skoncentrirana v ravnini ob prometnici Žirovnica – Begunje.

Preglednica 3: Dejanska raba tal v občini Žirovnica

Raba tal	Površina (ha)
njiva oziroma vrt	129,0
trajne rastline na njivskih površinah	0,4
intenzivni sadovnjak	1,7
ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak	32,3
trajni travnik	893,5
kmetijsko zemljišče v zaraščanju	16,3
drevesa in grmičevje	30,9
neobdelano kmetijsko zemljišče	0,4
kmetijsko zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem	35,7
gozd	2.460,6
pozidano in sorodno zemljišče	231,2
suho odprto zemljišče s posebnim rastlinskim pokrovom	137,5
odprto zemljišče brez ali z nepomembnim rastlinskim pokrovom	273,3
voda	15,2
SKUPAJ	4.258,0

Vir: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prebrano, stanje na dan 24. 4. 2009

V občini se pojavljajo posamezni manjši kopi, predvsem za potrebe vzdrževanja lokalnih cest in za potrebe lokalnega prebivalstva. V občini doslej ni podeljenih rudarskih pravic za gospodarsko izkoriščanje ali raziskovanje mineralnih surovin.

Na območju občine je deset naselij (Breg, Breznica, Doslovče, Moste, Rodine, Selo, Smokuč, Vrba, Zabreznica in Žirovnica). Konec leta 2007 je v občini živel 4.256 prebivalcev. Gostota naseljenosti je 100 ljudi na km². Poselitev je umaknjena pod obronke Karavank in je skoncentrirana ob regionalni cesti Žirovnica – Begunje (R3 734). Poleg te prometnice skozi občino poteka še regionalna cesta Javornik – Žirovnica – Vrba (R3 732 in R3 733) ter avtocestna povezava MP Karavanke – Ljubljana. Skozi občino poteka tudi železniška proga Ljubljana – Avstrija.

Danes je večina prebivalstva zaposlena v terciarnih in kvartarnih dejavnostih. Večjih industrijskih obratov ni. Razvoj občine v zadnjem desetletju temelji predvsem na gostinstvu, turizmu in podjetništvu/obrtištvi. V sami občini predstavlja pretežni del dejavnosti tudi kmetijstvo. Kmetijstvo ne predstavlja pomembnejše gospodarske dejavnosti, je pa pomembno z vidika ohranjanja kulturne krajine.

3.2 Izhodiščno obstoječe stanje okolja

3.2.1 Zrak

Na območju občine Žirovnica ni merilnega mesta za izvajanje meritev kakovosti zraka, zato ne moremo podati dejanskega stanja kakovosti zraka na območju občine Žirovnica.

V občini Žirovnica ni večjih industrijskih onesnaževalcev zraka, saj v občini ni prisotnih večjih industrijskih obratov. Večji industrijski obrati pa so v sosednji občini Jesenice. V bližini meje z občino Žirovnica so namreč locirani objekti

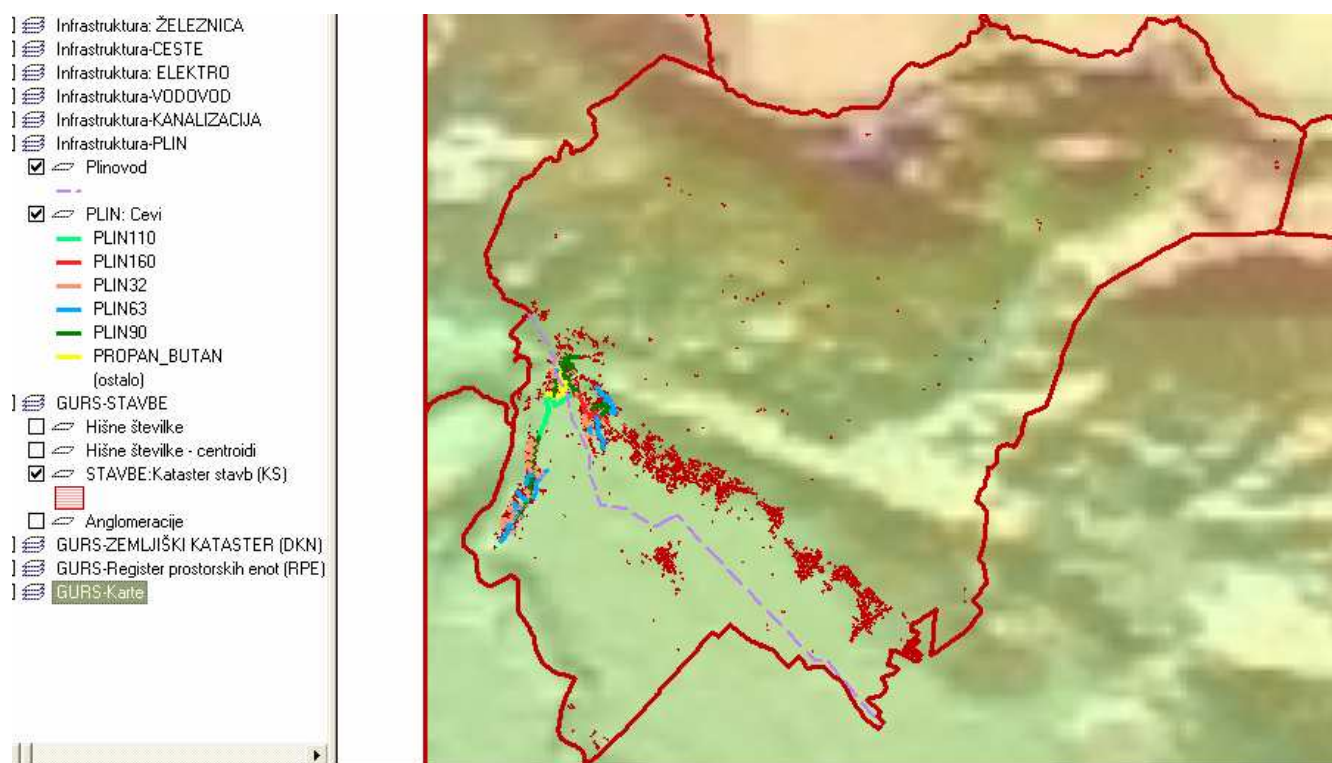
podjetja Acroni Jesenice. V omenjenem podjetju pa izvajajo meritve emisij v zrak. Po podatkih izvedenih meritev so bile v letu 2007 izmerjene večje količine ogljikovih oksidov, dušikovih oksidov, žveplovih oksidov, organskih spojin in skupnega prahu v izpustih v zrak. Izpusti iz podjetja Acroni Jesenice lahko posredno vplivajo tudi na kvaliteto zraka v občini Žirovnica. Po drugi strani pa je območje občine Žirovnica razmeroma dobro prevetreno.

Preglednica 4: Podatki o emisijah v zrak iz industrijskih obratov za leto 2007

Naziv podjetja	Podatki o emisijah v zrak	
	Onesnažilo	Letna količina (kg)
Acroni d.o.o.	ogljikov dioksid (CO ₂)	153.000.000,00
	ogljikov monoksid (CO)	3.306.623,00
	dušikovi oksidi (NO in NO ₂), izraženi kot NO ₂	208.072,90
	žveplovi oksidi (SO ₂ in SO ₃), izraženi kot SO ₂	110.844,30
	organske spojine, izražene kot skupni organski ogljik (TOC)	98.074,30
	skupni prah	15.197,40
	anorganske spojine klora, če niso navedene v I. nevarnostni skupini, izražene kot HCl	11.548,00
	cink in njegove spojine (Zn)	3.205,14
	fluor in njegove spojine, izražene kot HF	2.502,40
	svinec in njegove spojine, izražene kot Pb	496,39
	krom in njegove spojine, izražene kot Cr	285,77
	mangan in njegove spojine, izražene kot Mn	266,65
	klor (Cl ₂)	232,00
	nikelj in njegove spojine, izražene kot Ni	191,56
	baker in njegove spojine, izražene kot Cu	133,00
	selen in njegove spojine, izražene kot Se	71,62
	kositer in njegove spojine, izražene kot Sn	60,48
	kobalt in njegove spojine, izražene kot Co	53,18
	vanadij in njegove spojine, izražene kot V	52,82
	arzen in njegove spojine (As)	52,69
	antimon in njegove spojine, izražene kot Sb	52,48
	vsota prašne anorg. snovi III.	39,00
	živo srebro in njegove spojine, izražene kot Hg	11,76
	kadmij in njegove spojine, izražene kot Cd	10,68
	vsota prašne anorg. snovi II.	6,50
	policiklični aromatski ogljikovodiki	5,70
	talij in njegove spojine, izražene kot Tl	5,47
	poliklorirani dibenzodioksini (PCDD) in poliklorirani dibenzofurani (PCDF)	0,00

Vir: Emisije snovi v zrak iz industrijskih obratov za leto 2007, ARSO 2009

Glavna onesnaževalca zraka sta tako promet in individualna kurišča v občini. Ogrevanje objektov v občini večinoma poteka iz individualnih sistemov na različne energente (premog, kurilno olje, plin,...). Plinovodno omrežje je zgrajeno v naseljih Žirovnica, Moste in Breg.

Slika 2: Razširjenost plinovodnega omrežja v občini Žirovnica v letu 2009

(Vir: JEKO-IN javno komunalno podjetje, d.o.o.; <http://www.jeko-in.si/>)

Promet je eden izmed glavnih virov onesnaževanja zraka z različnimi emisijami plinov (CO_2 , metan, benzen, NO_x , SO_2 , BTEX, lebdeči delci), ki so posledica nepopolnega zgorevanja in negativno vplivajo na kvaliteto zraka. Poleg teh snovi je s prometom povezan tudi nastanek ozona, ki nastaja kot sekundarni polutant. Čez občino poteka več pomembnih povezovalnih/tranzitnih cest: avtocesta Predor Karavanke – Vrba – Kranj – Ljubljana, regionalni cesti Javornik – Žirovnica – Vrba in Žirovnica – Begunje – Bistrica pri Trzinu. Predvsem avtocesta je v poletnih mesecih in jutranjih ter popoldanskih konicah precej prometno obremenjena. V septembru 2008 je bil uporabi predan avtocestni odsek Vrba – Peračica, kar je razbremenilo določene ceste v občini Žirovnica, kar je razvidno iz preglednice 5 in podatka o povprečnem letnem dnevnem prometu v letu 2008. Avtocestni krak še ni dokončan, manjka še povezava med Peračico in Podtaborom, zato prihaja ob prometnih konicah do večjih zastojev pri Peračici in Podtaboru, ki pa se ne nahajata v občini Žirovnica. Gradnja avtocestnega odseka Peračica – Podtabor, ki naj bi bila zaključena v letu 2012 (DARS). Povprečna dnevna obremenjenost cest z motornimi vozili je razvidna iz spodnje preglednice.

Preglednica 5: Rezultati štetja prometa na prometnicah skozi občino Žirovnica

Odseki cest	Povprečni letni dnevni promet (PLDP)				
	2004	2005	2006	2007	2008*
Začasni priključek Vrba (cesta AC, št. ceste A2, št. odseka 0103, avtomatsko števno mesto)	16.852	17.125	17.329	17.700	AC Lipce – Lesce: 18.392 AC Lesce – Radovljica: 23.000
Vrba – Lesce (cesta G1, št. ceste 8, št. odseka 0207, avtomatsko števno mesto)	20.500	22.000	22.200	22.500	R2 Žirovnica – Lesce: 4.900
Javornik – Žirovnica (cesta R3, št. ceste 637, št. odseka 0206, števno mesto št. 603 – Moste pri Žirovnici)	6.000	6.256	6.364	6.730	6.395
Žirovnica – Vrba (cesta R3, št. ceste 637, št. odseka 1459, avtomatsko števno mesto)	5.000	5.000	5.000	4.912	ni podatka

Odseki cest	Povprečni letni dnevni promet (PLDP)				
	2004	2005	2006	2007	2008*
Žirovnica – Begunje (cesta R3, št. ceste 638, št. odseka 1131, števno mesto št. 256 – Begunje 1)	1.680	1.680	1.654	1.650	1.650
Begunje – Bistrica (Tržič) (cesta R3, št. ceste 638, št. odseka 1132, števno mesto št. 257 – Begunje 2)	600	936	1.000	1.000	1.000

* prišlo je do spremembe števnih mest

Vir: Promet 2004, 2005, 2006, 2007, 2008. Direkcija RS za ceste 2005, 2006, 2007, 2008, 2009.

Glede na Sklep o določitvi območij in stopnji onesnaženosti zaradi žveplovega dioksida, dušikovih oksidov, delcev, svinca, benzena, ogljikovega monoksida in ozona v zunanjem zraku (Ur. l. RS, št. 72/03) spada območje občine Žirovnica v območje onesnaženosti z oznako SI 3. V spodnjih preglednicah je podana ocena ravni nekaterih onesnaževal za območje SI 3 za leti 2003 in 2007. Ocena je narejena na podlagi rezultatov rednega monitoringa kakovosti zunanjega zraka po posameznih območjih v letih 2003 in 2007. V letu 2003 so bila v območju SI 3 problematična predvsem onesnaževala ozon, prašni delci in dušikov dioksid. V letu 2007 pa ostaja problematičen samo še ozon. Potrebno pa je opozoriti na dejstvo, da ocene ravni koncentracije onesnaževal niso merodajne za območje občine Žirovnica, saj območje SI3 obsega mnogo širše območje (območje Gorenjske, osrednje Slovenije in jugovzhodne Slovenije brez območja Mestne občine Ljubljana).

Preglednica 6: Raven koncentracij onesnaževal za območje SI3 v letu 2003

snov	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	CO	benzen	ozon
oznaka	5	2	2	5	5	5	1

Vir: Sklep o določitvi območij in stopnji onesnaženosti zaradi žveplovega dioksida, dušikovih oksidov, delcev, svinca, benzena, ogljikovega monoksida in ozona v zunanjem zraku (Ur. l. RS, št. 72/03)

Legenda tabele:

- 1 - presežena mejna vrednost ali vsota mejne vrednosti in dopustnega odstopanja oziroma ciljno, če gre za ozon,
- 2 - koncentracija med mejno vrednostjo in dopustnim odstopanjem,
- 3 - koncentracija med zgornjim pragom za ocenjevanje in mejno vrednostjo,
- 4 - med spodnjim in zgornjim pragom ocenjevanja
- 5 - pod spodnjim pragom ocenjevanja.

Preglednica 7: Raven koncentracij onesnaževal za območje SI3 v letu 2007

snov	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	CO	benzen	ozon
oznaka	5	5	3	5	5	N	1

Vir: Kakovost zraka v Sloveniji v letu 2007, ARSO 2008

Legenda tabele:

- 1 - presežena mejna vrednost + sprejemljivo preseganje,
 - 2 - med mejno vrednostjo in vsoto mejne vrednosti + sprejemljivega presegevanja,
 - 3 - med zgornjim ocenjevalnim pragom in mejno vrednostjo,
 - 4 - med spodnjim in zgornjim ocenjevalnim pragom,
 - 5 - Pod spodnjim ocenjevalnim pragom.
- N - Na območju ni meritev onesnaževala, ker po predhodni oceni niso potrebne.

V letu 2006 so se v sosednji občini Jesenice izvajale določene meritve kakovosti zraka in sicer z difuzivnimi vzorčevaniki. Merilna kampanja Poletje 2006 je potekala med 13. 6. in 7. 7. 2006, merilna kampanja Zima 2006 pa med 21. 11. in 8.12. 2006. Mejnih vrednosti za onesnaževala iz tabele za zimo oziroma poletje niso predpisana. Če jih primerjamo s predpisanimi letnimi vrednostmi, lahko ugotovimo, da benzen poleti ne presega mejne letne vrednosti (5 µg/m³). Prav tako pozimi nista bili preseženi mejna in dopustna vrednost, ki za leto 2008 znaša 6 µg/m³ (Uredba o benzenu in ogljikovem monoksidu v zunanjem zraku, Ur. l. RS, št. 52/02, 41/04-ZVO-1). Tako poleti kot pozimi ni presežena mejna letna vrednost za NO₂ (40 µg/m³), kot tudi ne dopustna vrednost (44 µg/m³). Letno mejno vrednost (40 µg/m³) presega izmerjena vrednost koncentracije ozona v poletni merilni kampanji (Uredba o ozonu v zunanjem zraku, Ur. l. RS št. 8/03, 41/04-ZVO-1). Mejnne vrednosti za toluen, etilbenzen, ksilen in orto ksilen niso določene.

Preglednica 8: Izmerjene vrednosti koncentracij onesnaževal v µg/m³

Merilna kampanja	Jesenice Poletje	Jesenice Zima
Tip območja	mestno	mestno
Tip merilnega mesta	promet	promet
Značilnosti območja	stanovanjsko	stanovanjsko

Geografske značilnosti	dolina	dolina
dušikov dioksid (NO ₂)	0	29
ozon (O ₃)	75	/
benzen (C ₆ H ₆)	1	5
toluen (C ₇ H ₈)	5	12
etilbenzen (C ₈ H ₁₀)	1	3
m&p ksilen (m&p-C ₈ H ₁₀)	2	8
orto ksilen (o-C ₈ H ₁₀)	1	3

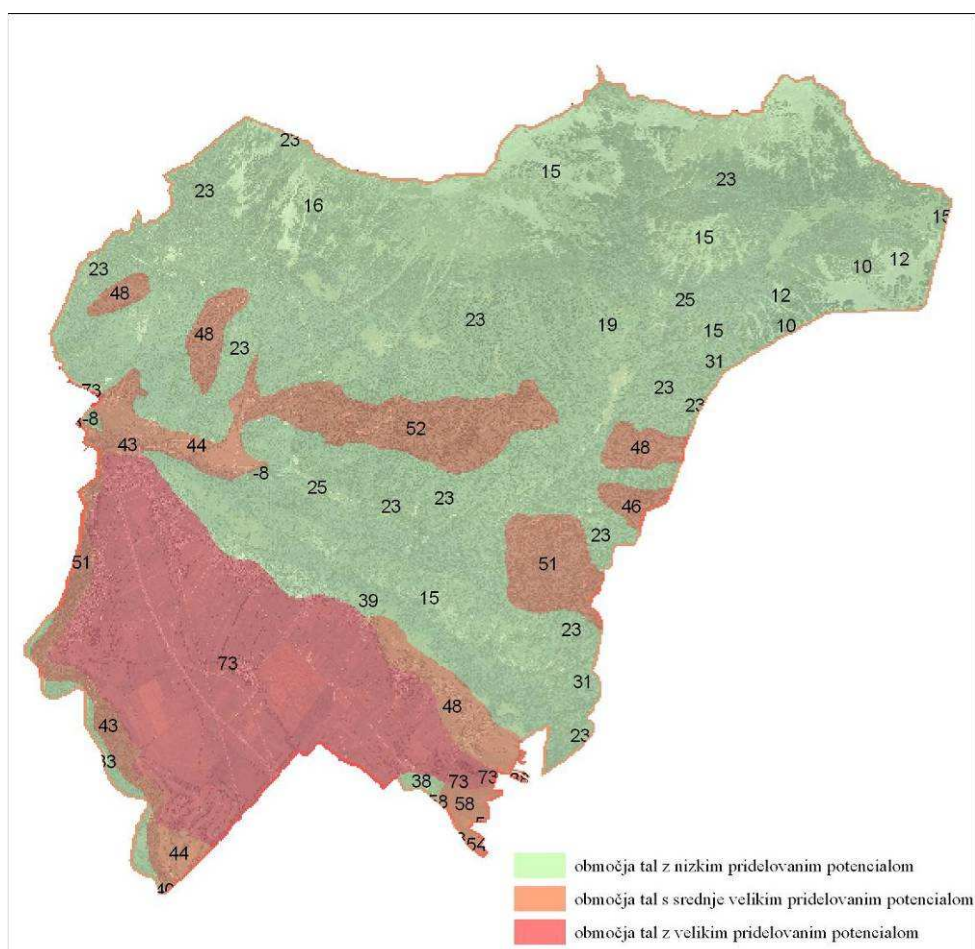
Vir: Kakovost zraka v Sloveniji v letu 2006 v Sloveniji, ARSO, Ljubljana, julij 2007

3.2.2 Tla

Na območju občine Žirovnica ni bilo izvedenih meritev onesnaženosti tal, ki se izvajajo v sklopu državne mreže meritev onesnaženosti tal (ROTS), zato ne moremo podati dejanskega stanja onesnaženosti tal v občini.

Glede na dejstvo, da za občino Žirovnica ni zadostnih podatkov o stanju tal, lahko podamo samo oceno glede na trenutno znane podatke in stanje. Gorati del, kjer prevladuje gozd, ni neposredno podvržen vplivu človekovega onesnaževanja. V ravninskem delu, kjer se nahajajo naselja in kmetijske površine so glavni onesnaževalci odpadne vode iz stanovanjskih in drugih objektov (pretočne greznice, kjer voda odteka v tla), kmetijstvo (uporaba zaščitnih sredstev v kmetijstvu ter gnojenje in raztros gnojevke) in posredno tudi promet (spiranje onesnaževal v tla). Večjih industrijskih obratov v občini ni, v občini Jesenice so obrati podjetja Acroni d.o.o., ki bi lokalno lahko vplivala na stanje in kakovost tal v občini Žirovnica.

Na podlagi detajlnega talnega števila v občini Žirovnica lahko ocenimo, da ima ves ravninski del občine velik oziroma zelo velik pridelovalni potencial. Na tem delu občine je namreč določeno detajlno talno število 73. Detajlno talno število za občino Žirovnica je prikazano na spodnji sliki.

Slika 3: Detajlno talno število v občini Žirovnica

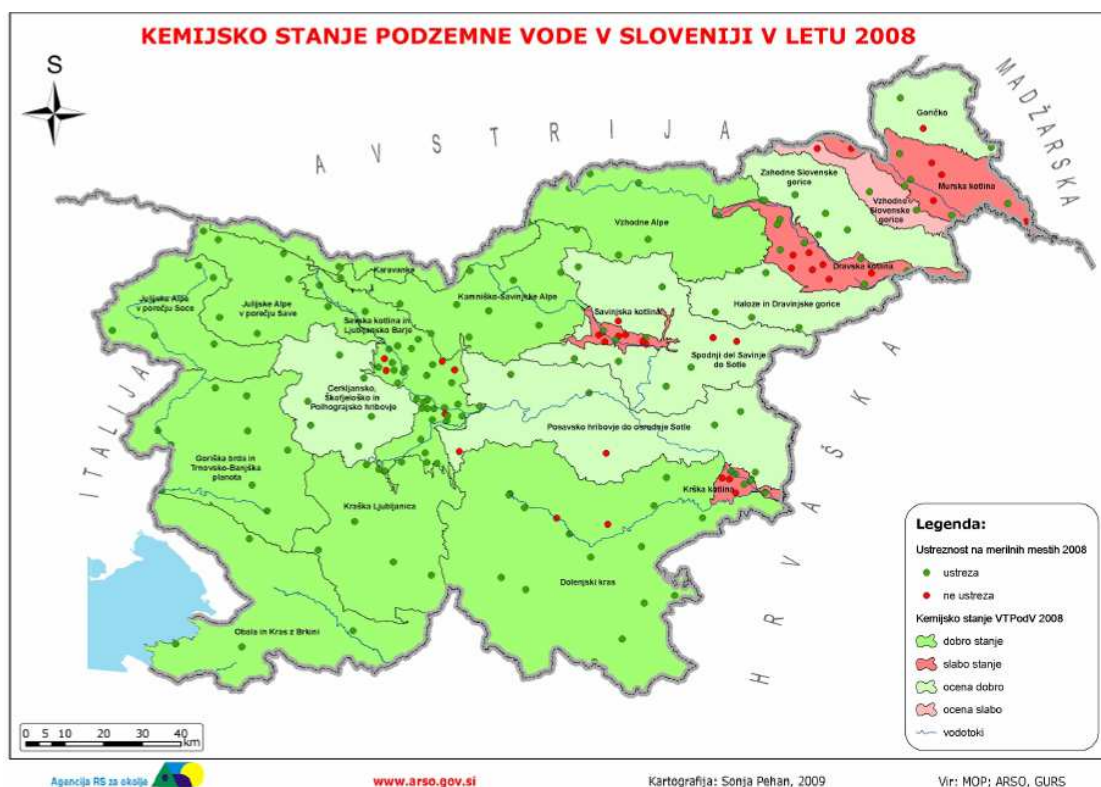
(Vir: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prebrano, 2008)

3.2.3 Površinske in podzemne vode

V okviru državnega monitoringa površinskih voda, ki ga izvaja Agencija RS za okolje, v občini Žirovnica ni merilnega mesta za kakovost površinskih voda na nobenem vodotoku, zato ne moremo podati dejanske kakovosti površinskih voda v občini.

Monitoring na reki Savi Dolinki se vrši na merilnem mestu v Podkorenu, to je tik za izvirom reke Save v Zelencih. Na merilnem mestu v Podkorenu je bilo leta 2005 kemijsko stanje Save Dolinke ocenjeno kot dobro, glede na saprobiološki indeks pa je reka spadala v 1. kakovostni razred (*Monitoring kakovosti površinskih vodotokov v Sloveniji v letu 2005, ARSO, junij 2007*). V letu 2006 kemijsko stanje Save Dolinke ni bilo določeno. Omenjeno merilno mesto pa ni merodajno za kakovost Save Dolinke v občini Žirovnica. Od izvira pa do občine Žirovnica je Sava Dolinka podvržena onesnaževanju industrijskih in komunalnih odpadnih vod naselij gorvodno od občine Žirovnica. Naslednje merilno mesto nizvodno od območja občine Žirovnica je merilno mesto Otoče v občini Radovljica. To merilno mesto pa je že bolj merodajno. Kemijsko stanje na tem mestu je bilo v letu 2006 ocenjeno kot dobro (*Monitoring kakovosti površinskih vodotokov v Sloveniji v letu 2006, ARSO, 2008*).

Na področju občine se nahaja več vodnih teles podzemne vode - Savska kotlina in Ljubljansko Barje (VTPodV 1001, severni in severozahodni del občine), Karavanke (VTPodV 1005; osrednji in južni del občine) in Kamniško - Savinjske Alpe (VTPodV 1006, na severovzhodnem delu občine). Glede na *Poročilo o kemijskem stanju podzemne vode v letu 2008 (ARSO 2009)*, je kemijsko stanje podzemne vode na območju občine Žirovnica dobro, kar je razvidno iz spodnje slike.

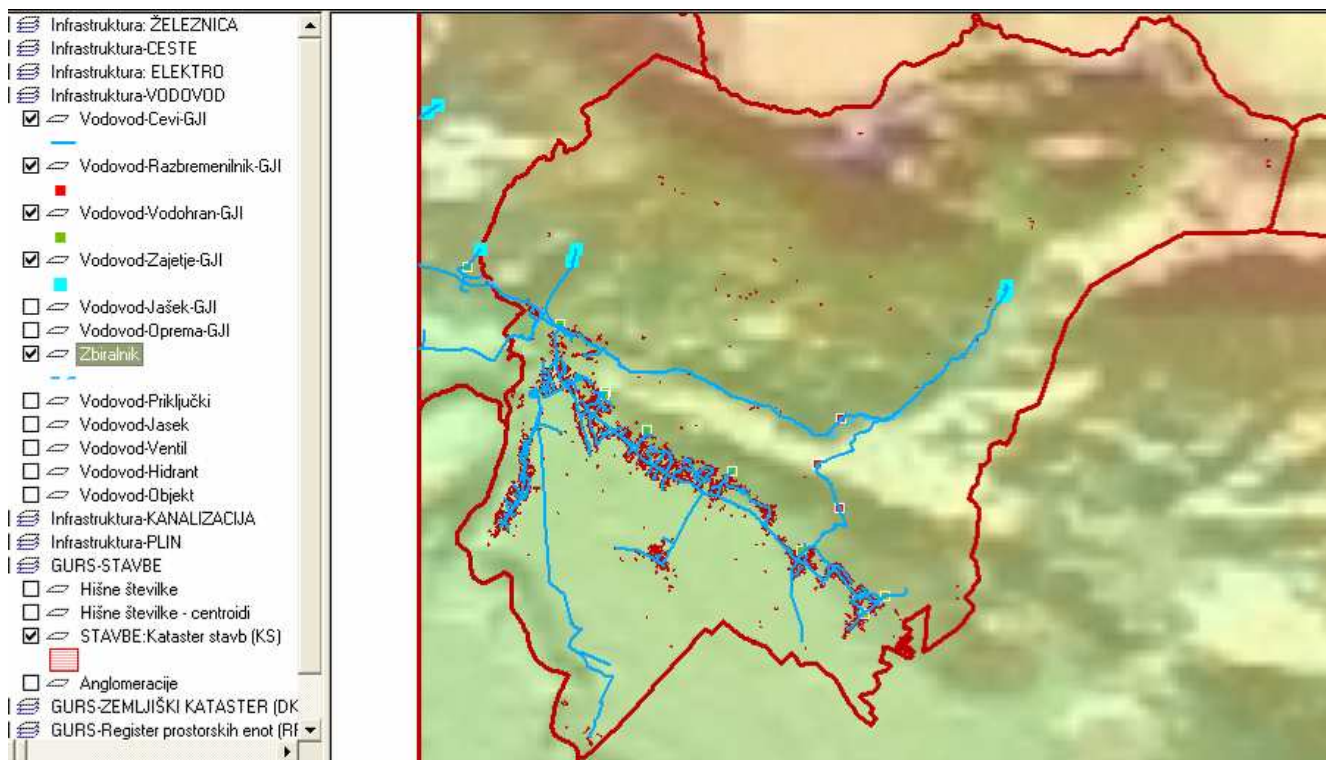
Slika 4: Ocena kemijskega stanja podzemne vode v letu 2008

(Vir: Poročilo o kemijskem stanju podzemne vode v letu 2008)

Na območju občine je šest vodnih virov. Za oskrbo prebivalcev (vodni viri v uporabi) so namenjeni trije (Ajdna I in II., Rodine ter Završnica). Kot rezervni vodni viri so predvideni viri Žirovnica vaški – spodnji in zgornji, Selo in Smokuč. Vseh šest zajetij ima opredeljena tudi vodovarstvena območja. Podjetje JEKO – IN, d.o.o. Jesenice ima v upravljanju vodovoda Ajdna, Završnica in Rodine – vaški (voda iz tega vodnega vira služi kot rezervni vodni viri v slučaju pomanjkanja vode oziroma težav z oskrbo pri »aktivnih« vodovodnih sistemih). Poteg teh treh virov spremlja podjetje JEKO - IN d.o.o. še kvaliteto vode iz t. i. perspektivnih virov Žirovnica zgornji in spodnji, Selo in Smokuč, vendar rezultati niso dostopni.

Glede na *Letno poročilo o zdravstveni ustreznosti pitne vode iz vodovodov, ki so v upravljanju JEKO-IN d.o.o., Jesenice za leto 2008*, je pitna voda iz vodovoda Ajdna na podlagi opravljenih preiskav in analiz zdravstveno ustrezna. Pitna voda se pred distribucijo v omrežje ne kondicionira (filtrira, dezinficira ipd.), po vseh mikrobioloških in kemijskih kazalcih je izredno

stabilna in kakovostna za pitje in uporabo. Količine zajete pitne vode so za potrebe oskrbe s pitno vodo zadostne. Podano je mnenje, da je oskrba s pitno vodo iz vodovoda Ajdna varna. Pitna voda iz vodovoda Završnica je na podlagi opravljenih preiskav in analiz zdravstveno ustrezna, pred distribucijo v omrežje se ne kondicionira (filtrira, dezinficira ipd.), po vseh mikrobioloških in kemijskih kazalcih je izredno stabilna in kakovostna za pitje in uporabo. Količine zajete pitne vode so za potrebe oskrbe s pitno vodo zaenkrat zadostne, treba pa bo čim prej sanitarno – tehnično urediti improviziran zajem pitne vode „izvira Završnica 3“. Podano je mnenje, da je oskrba s pitno vodo iz vodovoda Završnica zaradi nujnosti občasne oskrbe iz t.i. „izvira Završnica 3“ (ki pa sanitarno tehnično ni urejen), kljub ustreznosti vseh odvzetih vzorcev pogojno varna.

Slika 5: Razširjenost vodovodnega omrežja v občini Žirovnica v letu 2009

(Vir: JEKO-IN javno komunalno podjetje, d.o.o.; <http://www.jeko-in.si/>)

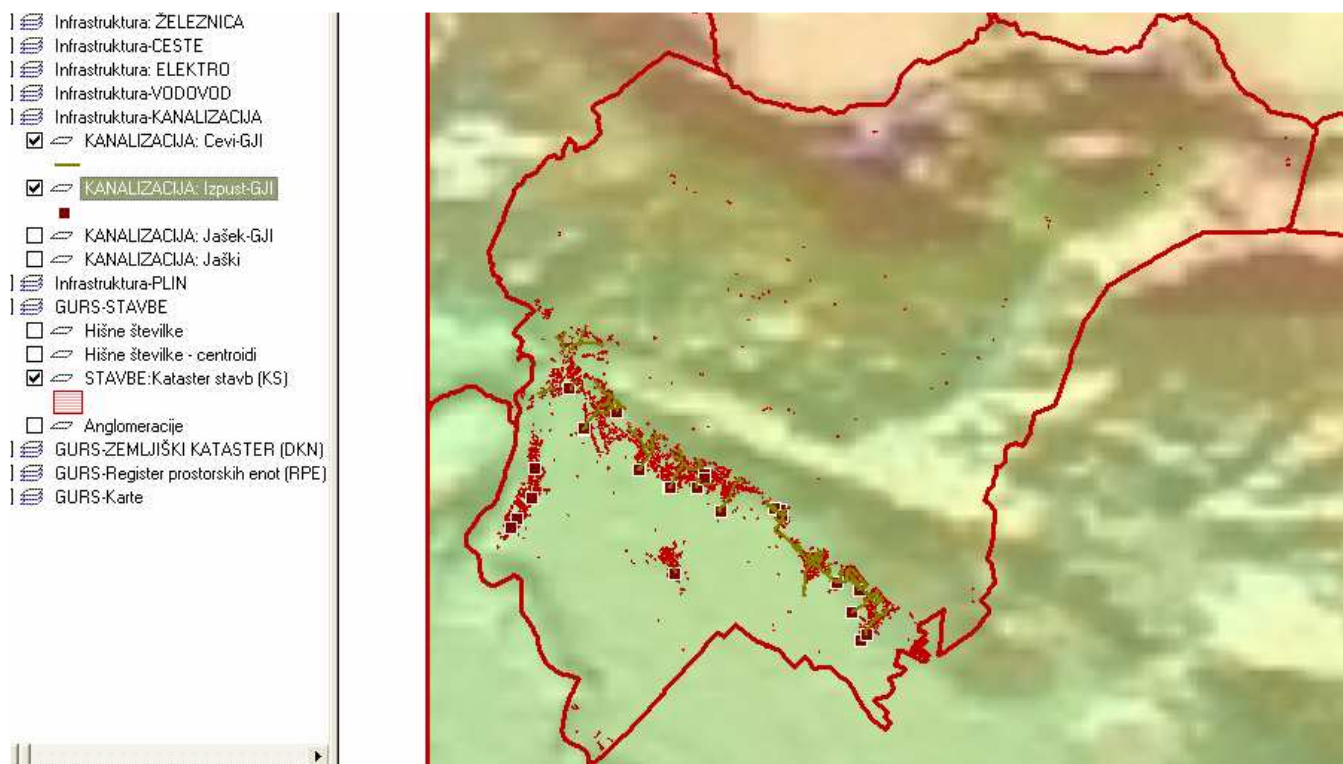
Ocenjujemo, da sta največja onesnaževalca podzemnih in površinskih voda neurejeno ravnanje z odpadnimi vodami in kmetijstvo. Kmetijske površine pokrivajo večino ravninskega dela občine in se tudi relativno intenzivno obdelujejo, tako da lahko sklepamo na onesnaženost voda z gnojnicami in fitofarmacevtskimi sredstvi (npr. pesticidi).

Na območju občine Žirovnica je sicer zgrajenih več manjših parcialnih kanalizacijskih sistemov, pretežno v mešanem sistemu, ki pa se preko lokalnih ali skupinskih greznic stekajo v ponikalnice. Na območjih, na katerih ni zgrajena javna kanalizacija, se odvaja komunalne odpadne vode v pretočne greznice, delno prečiščene komunalne vode pa se odvaja v vode ali s ponikanjem v tla. Pri tem se postavlja vprašanje ustreznosti čiščenja odpadne vode v greznicah. Obstoječe skupinske greznice so večinoma preobremenjene in ne zadoščajo več novim predpisom glede čiščenja odpadnih voda. V ponikovalnice tako priteka nezadostno očiščena voda kar povzroča nevzdržno stanje pri ponikovalnicah. Le-te se mašijo in potrebne so prestavitve, kar postaja vedno težje zaradi pridobitve ustreznih prostih zemljišč. Kritično je tudi ob nalivih, ko večja količina vode ne more ponikati in se razliva po travnikih. Na območjih, kjer ni zgrajene javne kanalizacije, se komunalne odpadne vode odvaja v pretočne greznice, prečiščene komunalne vode pa se nato odvaja v vode ali s ponikanjem v tla.

Odvajanje odpadne vode je po naseljih sledeče:

- Moste ima delno zgrajeno kanalizacijo tako imenovanega pol-mešanega sistema z zbirnim kanalom speljanim do greznice in ponikovalnice pod železniško progo ter glavno cesto;
- Žirovnica ima zgrajeno kanalizacijo za del naselja nad staro cesto in se pod železniško progo ter glavno cesto steka preko skupinske greznice v ponikovalnice;
- Selo ima kanalizacijo speljano do skupne greznice in ponikovalnice;
- Zabreznica ima kanalizacijo urejeno enako kot Selo s tem, da so ponikovalnice urejene na dveh mestih;
- Breznica ima nov kanal z greznico in ponikovalnico;

- Smokuč ima zgrajeno kanalizacijo za odpadno vodo in novejšo čistilno napravo za 500 EE v ločenem sistemu za meteorno in odpadno vodo. V gradnji je povezovalni kanal Studenčnice, ki bo povezal kanalizacijo v Smokuču s čistilno napravo Radovljica;
- v Doslovčah ni kanalizacije, je pa v teku njena gradnja v ločenem sistemu, s povezavo do Smokuča;
- Breg nima kanalizacije, odtoki odpadne vode so speljani v greznice in lokalne ponikovalnice ali z iztokom v Savo;
- Rodine imajo zgrajeno lokalno kanalizacijo z iztokom v greznico in ponikovalnico;
- Vrba nima javne kanalizacije, odtoki odpadne vode so speljani v greznice in lokalne ponikovalnice.

Slika 6: Razširjenost kanalizacijskega omrežja v občini Žirovnica v letu 2009

(Vir: JEKO-IN javno komunalno podjetje, d.o.o.; <http://www.jeko-in.si/>)

3.2.4 Hrup

Karta obremenjenosti s hrupom za občino Žirovnica še ni izdelana, ravno tako niso bile na območju občine izvedene nobene meritve hrupa. Značilni proizvajalec hrupa v občini je promet, tako cestni kot tudi železniški. Dodaten, lokalno omejen hrup se pojavlja ob uporabi kmetijske in gozdarske mehanizacije. Ker na območju občine ni večjih industrijskih obratov, tudi ni pretiranega onesnaževanja okolja s hrupom s tega naslova. Se pa pojavljajo hrupne obremenitve znotraj naselij in sicer v bližini obrtnih in v manjši meri tudi storitvenih objektov.

V sklopu okoljskega poročila smo izvedli informativno modeliranje širjenja hrupa ob cesti Žirovnica – Begunje, kjer je tudi glavni poselitveni pol občine. Modeliranje smo izvedli na podlagi podatka o povprečnem letnem dnevnem prometu za cesto Žirovnica – Begunje, ki je v letu 2008 znašalo 1.650 motornih vozil (*Promet 2007. Direkcija RS za ceste 2008*). Ker večina ceste poteka po naseljih, smo za hitrost privzeli 50 km/h. Rezultat informativnega modela je pokazal, da je prekomernemu hrupu izpostavljenih 164 objektov, vsi se nahajajo v neposredni bližini ceste. Železnica se poseljenemu območju približa v naselju Žirovnica in delno tudi poteka preko tega naselja. Železnice v informativnem modelu nismo modelirali, bližina železnice pa pomeni še dodatne obremenitve s hrupom, ki sicer niso konstantne ampak so pogojene z voznim redom potniških in tovornih vlakov.

Slika 7: Prikaz območja, kjer so presežene mejne vrednosti kazalcev hrupa za stanovanjske objekte

(Vir: informativni model hrupa, Oikos d.o.o.)

3.2.5 Elektromagnetno sevanje

Elektromagnetna sevanja (EMS) so navzoča povsod v našem okolju ter človeka spremljajo že ves čas njegovega razvoja. EMS se med seboj razlikujejo v številnih fizikalnih lastnostih, najpomembnejši med njima pa sta frekvenca in jakost EMS. Glavni viri EMS nizkih frekvenc v okolju so naprave za prenos in distribucijo električne energije – daljnovodi, transformatorske postaje ter razdelilne transformatorske postaje. Radijski in TV oddajniki, radarji, bazne postaje in drugi telekomunikacijski oddajniki pa so glavni viri visokofrekvenčnih EMS. EMS v človekovem telesu povzročajo nastanek polj ter tokov in lahko, če so dovolj močna, glede na svojo jakost in frekvenco povzročijo vrsto učinkov, na primer segrevanje notranjosti telesa in stimulacijo vzdražnih tkiv. Za nastanek omenjenih učinkov pa bi morala biti EMS v okolici človekovega telesa zelo močna, t.j. precej močnejša od tistih, ki so navadno prisotna v okolju.

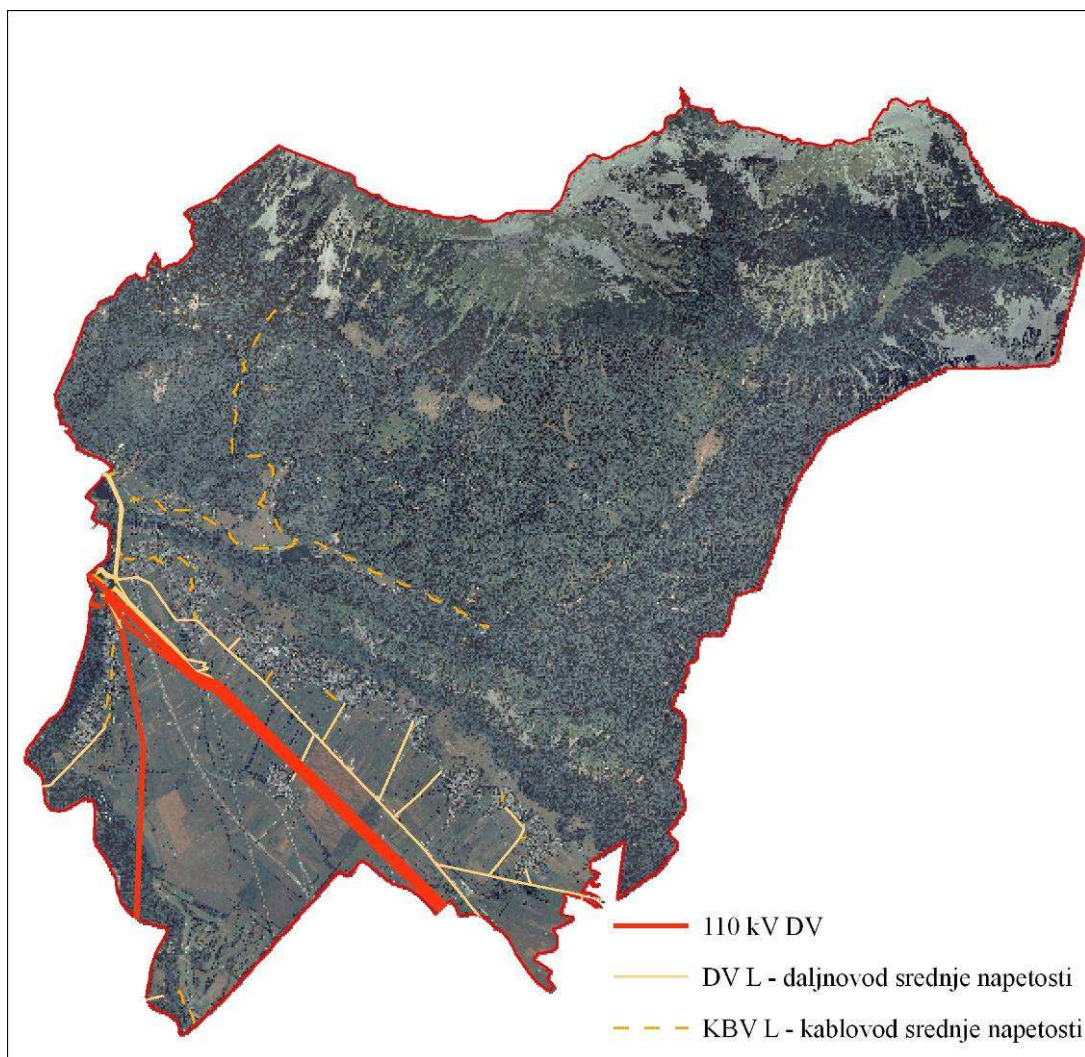
Preko območja občine Žirovnica poteka daljnovod nazivne napetosti 110 kV. Daljnovod večinoma poteka po neposeljenem območju, in sicer po kmetijskih površinah, samo v severnem delu naselja Vrba poteka preko stanovanjskih objektov, ki se tako nahajajo v varovalnem pasu daljnovoda. *Energetski zakon /EZ/ (Ur. l. RS, št. 79/1999 (8/2000 popr.), 110/2002-ZGO-1, 50/2003 Odl.US: U-I-250/00-14, 51/2004, 26/2005-UPB1, 118/2006 (9/2007 popr.), 27/2007-UPB2, 70/2008)* opredeljuje 15 m varovalni pas za 110 kV daljnovod na obe strani daljnovoda.

V publikaciji *Elektromagnetna sevanja – vplivna območja* (B. Valič, P. Gajšek, 2008) so določena in prikazana vplivna območja daljnovodov. Za 110 kV daljnovod je za I. območje varstva pred sevanji opredeljeno vplivno območje v velikosti 15 m na obe strani daljnovoda. Za II. območje varstva pred sevanji pa do 10 m veliko vplivno območje na obe strani daljnovoda.

Po občini potekajo tudi daljnovodi in kablovodi srednje napetosti, ki imajo glede na Energetski zakon opredeljen varovalni pas v velikosti 15 ali 10 m, odvisno od nazivne napetosti. Glede na predhodno citirano publikacijo za 35 kV, 20 kV in 10 kV daljnovode niso potrebni nobeni varnostni odmiki, saj njihove sevalne obremenitve niti neposredno pod daljnovodi ne dosegajo dovoljenih mejnih vrednosti za I. območje varstva pred sevanji glede na *Uredbo o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju* (Ur. l. RS, št. 70/1996, 41/2004-ZVO-1).

Nismo uspeli pridobiti podatka o transformatorskih postajah v občini Žirovnica, glede na sistemske študije, ki jih je za podjetja elektrogospodarstva izdelal Elektroinštitut Milan Vidmar (april 1998, julij 1998, april 2002), je bilo ugotovljeno, da izmerjena in na maksimum preračunana elektromagnetna polja frekvence 50 Hz na predpisanih lokacijah ocenjevanja ne presegajo dopustnih mejnih vrednosti niti za I. niti za II. območje varstva pred EMS.

V občini sta locirani tudi dve bazni postaji Mobitela (ena na Ravni pod Stolom in druga ob železniški progi) ter dva radijska oddajnika (eden na Ravni pod Stolom in drugi ob meji z občino Radovljica). Tako bazni postaji kot tudi radijska oddajnika so locirani v neposeljenih območjih.

Slika 8: Prikaz električnih vodov, ki se nahajajo v občini Žirovnica

(Vir: Elektro Slovenija d.o.o., Elektro Gorenjska d.d.)

3.2.6 Svetlobno onesnaževanje

Svetlobno onesnaževanje na ravni občine je najbolj odvisno od javne razsvetljave cest. V občini Žirovnica je bilo v letu 2009 359 svetil javne razsvetljave, v skupni dolžini 18 kilometrov in s 453 žarnicami. V javni razsvetljavi v občini Žirovnica se uporabljata dva tipa žarnic - kompaktno fluorescentna svetila (258 žarnic) in halogenska svetila (195 žarnic). Javna razsvetljava je v povprečju stara 10 let, načeloma so uporabljena svetila, ki imajo svetlobo usmerjeno pod vodoravnico.

Skupna poraba energije za javno razsvetlavo na leto je 160.048 kWh. V občini Žirovnica je bilo konec leta 2007 4.256 prebivalcev. Glede na Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS, št. 81/2007, 109/2007) je bila letna poraba energije namenjene za javno razsvetlavo na prebivalca 37,6 kWh na leto. Kar pomeni, da ni presežena cilja vrednost, ki glede na Uredbo znaša 44,5 kWh.

Drugih večji virov svetlobnega onesnaževanja v občini Žirovnica ni.

3.2.7 Odpadki

V občini Žirovnica je organizirano ločeno zbiranje odpadkov. Odpadki se odvažajo na deponijo na Mali Mežakli v občini Jesenice. V občini je trenutno postavljenih 17 ekoloških otokov za ločeno zbiranje odpadkov. Urejeno je tudi zbiranje kosovnih in nevarnih odpadkov.

3.2.8 Narava

Območje občine obsega pokrajino med Savo in Karavankami. Geografsko ločimo dve območji kakovostno ohranjene narave v severnem hribovitem delu Karavank in v južnem delu ob reki Savi. V hriboviti krajini so z vidika biodiverzitete posebnega pomena melišča, suha travišča gozdne združbe na pobočjih in planinski pašniki. Poplavna terasa reke Save je porasla z gozdom in grmičevjem. Osrednji ravninski del je v veliki meri kulturno spremenjen zaradi kmetijske in druge rabe.

V obrečnem pasu reke Save, so v pasovih nanizana vrbovja in topolovja, ponekod javor in brest ter hrasti, ježe so porasle s hrastovo bukovimi sestoji, na uravnanih delih so travniki in njive. Z vidika biotske raznovrstnosti so pomembni zlasti ekstenzivno gojeni travniki in fragmenti prednostnih gozdnih habitatnih tipov ob reki Savi, ter lehnjakotvorni izviri tekoče vode, ki se pojavljajo kot rečni pritoki.

V osrednjem delu, ki ima značaj kmetijske krajine, so v fragmentih ohranjeni ostanki hrastovo belogabrovega gozda, ki je vrstno precej spremenjen, tako da sta v sestojih primešana še smreka in rdeči bor. Med obdelovalnimi površinami njiv in travnikov so ohranjene živice, omejki, posamezna osamela drevesa v odprti krajini. V mejnem pasu med naselji in okoliško krajino se pojavljajo ekstenzivni sadovnjaki, ki imajo pomembno vlogo povečevanja biotske raznovrstnosti s stališča prisotnih habitatnih tipov v tem prostoru. Na terenu smo na območju pobud ugotovili dokaj dobro zastopanost prednostnega habitatnega tipa mezotrofni do evtrofni gojeni travniki.

alpinska in subalpinska travišča na karbonatni podlagi na območju predvidenem za ureditev turističnega območja v Doslovčah

ekstenzivni sadovnjaki

montanska do subalpinska karbonatna melišča na območju plezalne stene v Završnici

omejek na območju variant obvoznice A in B

Slika 9: Pomembnejši habitatni tipi na območju občine Žirovnica

Terenski popis habitatnih tipov za potrebe izdelave okoljskega poročila smo izvedli dne 24. 6. 2008. V sklopu terenskega ogleda je bil opravljen ogled prisotne vegetacije in opredelitev habitatnih tipov na zemljiških parcelah, ki so vključene v posamezne prostorske ureditve OPN Žirovnica (maj 2008). Evidentiranje in opredelitev habitatnih tipov je bilo izvedeno skladno z uveljavljeno klasifikacijo Habitatni tipi Slovenije: tipologija (Ministrstvo za okolje, prostor in

energijo, Agencija RS za okolje, 2004). Ugotovljeno stanje predstavlja izhodišče za opredelitev in oceno pričakovanih vplivov izvedbe OPN Žirovnica na naravo. Popis je priložen v prilogi 5.

V dolini Završnice, znotraj območja, kjer je predvidena ureditev rekreacijskega centra, smo na terenskem ogledu našli večje število kukavičnic. V Karavankah, na območju pobude (pobuda št. 6), ki predvideva legalizacijo in ureditev lastništva (brunarica), pa smo našli kranjsko lilijo (*Lilium carniolicum*) in kukavičnice (*Orchidaceae*). Opažene rastlinske vrste so prikazane na spodnjih slikah.

kukavičnice na območju plezalne stene v Završnici

kukavičnice ob potoku Završnica

kranjska lilija (*Lilium carniolicum*) na območju pobude 6 (legalizacija in ureditev lastništva- brunarica)

Slika 10: Zavarovane/ogrožene rastlinske vrste, opažene na terenskem ogledu

Drugi veliki kompleks ohranjene narave predstavlja območje Karavank, kjer je gospodarjenje z naraščanjem nadmorske višine vedno manj intenzivno. Nad poseljenim vznožjem Karavank se pojavljajo ekstenzivni travniki in pašniki, potem prevladuje bukov gozd, ki se mestoma menja s suhimi travišči in planinami, ki so podvržena zaraščanju z avtohtonimi grmovnimi in drevesnimi vrstami. V najvišjih predelih gorskega grebena Karavank se pojavljajo skalna travišča in karbonatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok.

Gozdovi predstavljajo klimaksno biocenozo v občini Žirovnica in poraščajo 2.380 ha površin, kar predstavlja 56% gozdnatost in so večinoma v zasebni lasti. (Zavod za gozdove Slovenije območna enota Bled. *Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Bled (2001 – 2010)*). Različne vrste gozdov so razporejene v odvisnosti od rastiščnih razmer. Najpogostejše so zastopani gradnovi, gabrovi in mešani listnati gozdovi (115 ha), termofilna bukovja (384 ha), predalpska jelova bukovja (723 ha) in alpska bukovja (243 ha). Glede na funkcije, ki jih opravljajo gozdovi gre pretežno za večnamenske gozdove, na strmih pobočjih alpskega sveta so pomembni varovalni gozdovi, ki jih je v občini 950 ha.

Na območju se pojavljajo naslednje vrste rastlin in živali, ki so ogrožene ali redke v evropskem merilu in je v ta namen potrebno ohranjati njihove populacije in preprečevati poslabšanje stanja njihovih habitatov: metulja Lorkovičev rjavček (*Erebia calcaria*) in črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*), na bukovje gozdne sestoje vezani hrošč alpski kozliček (*Rosalia alpina*), netopirja mali podkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*) in navadni netopir (*Myotis myotis*). Na travniške in skalnate predele Karavank so vezani še Zoisova zvončica (*Campanula zoysii*), močvirski meček (*Gladiolus palustris*), lepi čeveljc (*Cypripedium calceolus*), alpska možina (*Eryngium alpinum*).

Po podatkih, ki jih zbira Zavod RS za varstvo narave, se na območju občine Žirovnica nahajajo zavarovane vrste prikazane v prilogi 6. Vrste se varujejo z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008) in Uredbo o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/2004, 110/2004, 115/2007).

Po podatkih Zavoda za gozdove Slovenije, OE Bled (*Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Bled (2001 – 2010)*) so na območju občine so stalno in občasno prisotni predstavniki naslednjih skupin divjadi. Družina jelenov (*Cervidae*) je zastopana z navadnim jelenom (*Cervus elaphus*) in srno (*Capreolus capreolus*). Subpopulacija jelenjadi je v Karavankah najbolj zastopana v zahodnem delu in je povezana z jelenjadjo južno od Save Dolinke. Srnjad je najštevilčnejša od parkljarjev in živi povsod do zgornje gozdne meje. Večje gostote so v nižinskem in gričevnatem delu, v alpskem delu pa je gostota manjša tudi zaradi večje prisotnosti drugih parkljarjev. Gams (*Rupicapra rupicapra*) je najbolj značilen predstavnik družine votlorogov (*Bovidae*). Prisoten je v alpskem predelu, najgostejše v njegovih najboljših habitatih, v prehodu iz gozda v pas ruševja, planin in alpskih trat, pa do najvišjih vrhov. Muflon (*Ovis musimon*) je bil kot alohtona divjad naseljen na več lokacijah. Danes živi v srednjem višinskem pasu, populacija je vezana na območje Dobrče. Družina svinje (*Suidae*) je zastopana le z divjim prašičem (*Sus scropha*). Njegova prisotnost sovпада z gozdovi, ki imajo znatnejši delež kostanja in hrastov. Družina zajcev (*Leporidae*) je v območju zastopana z dvema vrstama. Poljski zajec (*Lepus europaeus*) živi v nižinskem in gričevnatem svetu, v gorskem je njegova številčnost zelo skromna. Njegova številčnost je predvsem v nižinskem prostoru postala skromnejša. Planinski zajec (*Lepus timidus*) je prebivalec gorskega sveta, skromna številčnost je stabilna, nihajoča. Od veveric (*Sciuridae*) je razen v višjih predelih povsod še zadostno prisotna navadna veverica (*Sciurus vulgaris*). Svizec je bil kot alohtona vrsta naseljen med leti 1953 in 1987 v Karavankah in Julijskih Alpah na 20 lokacijah. Po naselitvi so se svizci v večini primerov zaradi iskanja primernih življenjskih prostorov in zaradi socialne strukture razkropili in širili na večje razdalje. Danes so najštevilčnejše kolonije v Julijskih Alpah in zahodnih Karavankah. Navadni polh (*Glis glis*) iz družine polhov (*Muscardinidae*) je v nižinskem in hribovitem območju pogostejši, v gorskem pa je zastopan skromno. Številčnost in prostorska razširjenost je odvisna tudi od zastopanosti listavcev in semenskih let. Od vrst, ki se na območju občine pojavljajo, so z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008) zavarovane naslednje vrste: navadna veverica (*Sciurus vulgaris*), planinski zajec (*Lepus timidus*).

Iz družine psov (*Canidae*) je pogosta lisica (*Vulpes vulpes*), ki je prisotna praktično povsod. Po peroralnem cepljenju proti steklini se je njena številčnost preveč povečala. Družina mačk (*Felidae*) ima dva predstavnika, za katera je zaradi prikritega načina življenja težko ugotavljati njihovo številčno prisotnost in trende. Ris (*Lynx lynx*) je prisoten v večjih gozdnih kompleksih zahodnih Karavank. Divja mačka (*Flis Silvestri*) je v skromnem številu prisotna v večjem delu območja. Družina medvedov (*Ursidae*) ima rjavega medveda (*Ursus arctos*) kot največjega predstavnika zveri. Občasno je prisoten v zahodnih Karavankah. Iz družine kun (*Mustelidae*) je najštevilčnejša kuna belica (*Martes foina*), kuna zlatica (*Martes martes*) pa je skromnejše zastopana in je v upadanju. Jazbec (*Meles meles*) je prisoten v celotnem območju z nihajočo stabilno številčnostjo. Trend številčnosti in prostorske razširjenosti hermelina (*Mustela erminea*), male podlasice (*Mustela nivalis*) in dihurja (*Mustela putorius*) je manj znan. Lahko ocenimo, da so te vrste precej redke, vendar je trend razvoja precej stabilen. Za vidro (*Lutra lutra*) je zelo malo podatkov o njeni prisotnosti, pa še ti so dostikrat nezanesljivi (*Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Bled (2001 – 2010)*). Od vrst, ki se na območju občine pojavljajo, so z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008)

zavarovane naslednje vrste: divja mačka (*Felis silvestris*), ris (*Lynx lynx*), hermelin (*Mustela erminea*), mala podlasica (*Mustela nivalis*), dihur (*Mustela putorius*), vidra (*Lutra lutra*), rjavi medved (*Ursus arctos*).

Podružina gozdnih (koconogih) kur (*Tetraoninae*) je zastopana z vsemi štirimi pri nas živečimi vrstami. Največji je divji petelin (*Tetrao urogallus*), za katerega velja tendenca upadanja številčnosti. Podobno velja za gozdnega jereba (*Bonasa bonasia*), ki je razširjen tudi v nižjih nadmorskih višinah. Ruševac (*Tetrao tetrix tetrix*), ki je prisoten na zgornji gozdni meji, kaže ponekod celo naraščajoč trend številčnosti. Nad zgornjo gozdno mejo živi maloštevilna belka (*Lagopus mutus helveticus*). Podružina poljskih kur (*Perdixinae*) je zastopana s tremi vrstami: poljska jerebica (*Perdix perdix*), prepelica (*Coturnix coturnix*) in fazan (*Phasianus colchicus*). Od ptic so po številu vrst v ospredju vodne in obvodne ptice, od katerih so mnoge maloštevilne ali se kot selivci pri nas zadržujejo le kratek čas. Najpogostejša je raca mlakarica (*Anas platyrhynchos*), ki živi na vseh vodnih površinah. Precej je razširjena tudi črna liska (*Fulica atra*), ostale race so manj številne in redkeje prisotne. Precej pogosta, vsaj na večjih vodotokih, je siva čaplja (*Ardea cinerea*). Sloka ali veliki kljunač (*Scolopax rusticola*) je v vlažnejših predelih prisotna sezonsko, rjavorepa kozica (*Gallinago gallinago*) je redkejša. Tudi rečni galeb (*Larus ridibundus*) in labod grbec (*Cygnus olor*) sta le občasno prisotna. Čopasti ponirek (*Podiceps cristatus*) je najbolj pogosta vrsta ponirkov. Od štokelj se občasno pojavlja bela štoklja (*Ciconia ciconia*), črna štoklja (*Ciconia nigra*) pa je zelo redka. Od golobov (*Columbidae*) je dokaj pogost golob grivar (*Columba palumbus*). Skalni golob (*Columba livia*) je zelo redek. Pogosta je turška grlica (*Streptopelia decaocto*), manj pa divja grlica (*Streptopelia turtur*). Po številu vrst je obsežna tudi družina kraguljev (*Accipitridae*). Največji med njimi je planinski orel (*Aquila chrysaetos*), ki živi v Julijskih Alpah in Karavankah. V celotnem območju se kot redki vrsti pojavljata kragulj (*Accipiter gentilis*) in skobec (*Accipiter nisus*). Med vsemi je najbolj pogosta kanja (*Buteo buteo*) s stabilnim do naraščajočim trendom številčnosti v vsem območju. Sršenar (*Pernis apivorus*) ter lunji in škarniki so redkeje prisotni. Družina sokolov (*Falconidae*) ima maloštevilne vrste. Predvsem v nižjih predelih območja živi še kar številna navadna postovka (*Falco tinnunculus*). Redek je sokol selec (*Falco peregrinus*), ostali sokoli so zelo redki. Zaradi svojstvenega načina življenja so sove (*Strigidae*) morda prikazane kot premalo pogoste vrste. Najbolj je razširjena lesna sova (*Strix aluco*), manj pa čuk (*Athene noctua*) in koconogi čuk (*Aegolius funereus*), veliki (*Otus scops*) in mali skovik, (*Glaucidium passerinum*), še manj pa mala uharica (*Asio otus*) in velika uharica (*Bubo bubo*) ter kozača (*Strix uralensis*). Večina ptic pevk je razširjena v celotnem območju. Družina vranov (*Corvidae*) je po številu vrst precej številna, glede stabilnosti in trendov številčnosti populacij pa so med njimi manjše razlike. Lovne vrste so šoja (*Garrulus glandarius*), sraka (*Pica pica*) in siva vrana (*Corvus cornix*). Lokalno precej pogost je krokar (*Corvus corax*). Krekovt (*Nucifraga caryocatactes*) in planinska kavka (*Pyrrhocorax graculus*) živita v višjih predelih območja (Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Bled (2001 – 2010)). Od vrst, ki se na območju občine pojavljajo, na območju so z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur.l. RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008) zavarovane naslednje vrste: divji petelin (*Tetrao urogallus*), gozdni jereb (*Bonasa bonasia*), ruševac (*Tetrao tetrix tetrix*), belka (*Lagopus mutus*), prepelica (*Coturnix coturnix*), črna liska (*Fulica atra*), čopasti ponirek (*Podiceps cristatus*), golob grivar (*Columba palumbus*), skalni golob (*Columba livia*), turška grlica (*Streptopelia decaocto*), divja grlica (*Streptopelia turtur*), planinski orel (*Aquila chrysaetos*), kanja (*Buteo buteo*), kragulj (*Accipiter gentilis*), skobec (*Accipiter nisus*), sršenar (*Pernis apivorus*), lunji, škarniki, postovka (*Falco tinnunculus*), sokol selec (*Falco peregrinus*), lesna sova (*Strix aluco*), čuk (*Athene noctua*), koconogi čuk (*Aegolius funereus*), veliki (*Otus scops*) in mali skovik (*Glaucidium passerinum*).

Pomembna habitata sta tudi oba večja vodotoka, Sava Dolinka in Završnica. Tok Završnice je obremenjen z obstoječimi elektrarnami in zajetjem za pitno vodo. Ob skupno 6.300 metrov vodotoka je pretok naraven (brez odvzema vode) le na 1.300 metrov (20%) dolgem odseku pred akumulacijo Završnica. Na območju akumulacije in pod njo, do izliva v Savo, je pretočni režim spremenjen do te mere, da ne moremo govoriti o ohranitvi ekosistema potoka. Naravovarstveno vrednost potoku daje naravna ohranjenost struge (morfologija) in obrežja. Sava Dolinka na območju občine Žirovnica teče v dolžini 6.200 metrov. Pretoki reke so bistveno spremenjeni na približno 2.570 metrov (41%) dolgem odseku zaradi obstoječe HE Moste; delno zaradi akumulacije, kjer se je ustvaril nov ekosistem, delno zaradi odvzema vode pod akumulacijo, kjer so pretoki premajhni za delovanje rečnega ekosistema Save Dolinke. Dolvodno od Piškotarjevega mosta je količina vode v reki naravna, pretočni režim pa odvisen o delovanja HE Moste. Brežine reke in obvodni habitati so naravno skoraj povsem ohranjeni, kvaliteta vode je slabša kot v Završnici.

Po podatkih Zavoda za ribištvo Slovenije (Opredelitev do načrtovanih prostorskih ureditev občine Žirovnica, april 2008) je v občini Žirovnica je evidentiranih 5 vrst rib in ena vrsta raka deseteronožca, ki so prikazane v preglednici 10. Tri vrste so zavarovane s habitatno direktivo, dve vrsti sta zavarovani z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah, štiri vrste so uvrščene na Rdeči seznam ogroženih živalskih vrst, pet vrst pa je zaščiteneh z Odredbo o najmanjših dolžinah lovnih rib in varstveni dobi lovnih rib, rakov in školjk (Ur. l. RS št. 14/93).

Preglednica 9: Vrstni sestav rib, piškurjev in rakov deseteronožcev ter njihov varstveni status v revirjih na območju občine Žirovnica.

Vrsta	Habitatna direktiva	Uredba 2004	Rdeči seznam	Opis	Pravilnik varstvena doba
Potočna postrv (<i>Salmo trutta fario</i>)	-	-	E	Prizadeta vrsta	1.10.-28.2.
Šarenka (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)	-	-	-	-	1.12.-28.2.
Potočna zlatovščica (<i>Salvelinus fontinalis</i>)	-	-	-	-	1.12.-28.2.
Lipan (<i>Thymallus thymallus</i>)	5	-	V	Ranljiva vrsta	1.12.-15.5.
Kapelj (<i>Cottus gobio</i>)	2	H	V	Ranljiva vrsta	
Koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	2,5	Z,H	V	Ranljiva vrsta	1.1.-31.12.

Legenda:

Habitatna direktiva = Direktiva Sveta Evrope 92/43/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (Dodatek 2 in 5)

Uredba = Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur.l. RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008) (Z – zavarovana vrsta, H – vrsta, katere habitat se varuje)

Rdeči seznam = Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS, št. 82/2002) (Ex? – domnevno izumrla vrsta, E – prizadeta vrsta, O1 – vrsta zunaj nevarnosti, V – ranljiva vrsta)

Pravilnik = Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Ur. l. RS, št. 99/2007)***Čas drsti pri ribah

Vir: Zavod za ribištvo Slovenije, Opredelitev do načrtovanih prostorskih ureditev občine Žirovnica, april 2008

3.2.9 Kulturna dediščina

V podatkih, ki smo jih prejeli za pripravo okoljskega poročila z Ministrstva za kulturo (Indok center) je v občini Žirovnica evidentiranih 107 enot nepremične kulturne dediščine (Register nepremične kulturne dediščine (stanje na dan 27. 2. 2008, © Ministrstvo za kulturo). Za vpis ali spremembo v registru je predvidenih še 30 enot. V največjem številu je na območju občine prisotna memorialna dediščina, saj je na območju občine kot memorialne dediščine opredeljenih kar 36 enot. Sledijo ji profana stavbna dediščina (27 enot), sakralna stavbna dediščina (21 enot), arheološka dediščina (16) in naselbinska dediščina (5 enot). Na območje občine je opredeljena ena enota vrtnoarhitekturne dediščine in eno območje kulturne krajine.

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj ne razpolaga z oceno stanja, uporabe in ogroženosti dediščine, zato ne moremo podati ocene stanja kulturne dediščine na območju občine. Potrebno pa bo te podatke pridobiti, saj bo na podlagi le-teh občina lahko spremljala stanje kulturne dediščine ter tudi vpliv izvedbe OPN na kulturno dediščino.

Zavod nam je posredoval *Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje občine Žirovnica* (pripravljene v februarju 2008) in *Strokovne podlage za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana občine Žirovnica* (pripravljene v oktobru 2001). V *Strokovnih zasnovah varstva kulturne dediščine za območje občine Žirovnica* (februar 2008) je kot najbolj ogrožena kulturna dediščina na območju občine Žirovnica izpostavljena kulturne krajine, ki je v zadnjih desetletjih doživela največje spremembe in razvrednotenja. V dosedANJI praksi se je varstvo dediščine osredotočalo predvsem na posamezne objekte, medtem pa sta nova urbanizacija ter uvajanje novih rab prostora bistveno spremenila značaj velikega dela krajine. Ta proces je bil še posebej intenziven v:

- območjih, nekdanj posejanih z značilnimi strnjjenimi vaškimi naselji ali zaselki s tipično tipologijo arhitekture objektov posameznih vrst, obdanimi s kmetijskimi površinami
- območjih pašnikov, kjer se dejavnost delno opušta, pojavljajo pa se za pašništvo neznaki objekti
- robnih delih naselij, kjer se z novimi posegi intenzivno spreminja njihova podoba v prostoru.

Skupaj s preobrazbo kulturne krajine izginja tudi podeželska tradicionalna stavbna dediščina, ki predstavlja najbolj ogrožen segment kulturne dediščine pri nas.

V *Strokovnih podlagah za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana občine Žirovnica (Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju, Kranj, oktober 2001)* so bile, po takrat veljavnem terminu, opredeljene kot pomembnejša kulturna dediščina v občini Žirovnica naslednje enote:

- **Doslovče - Rojstna hiša Frana Saleškega Finžgarja (EŠD 121)**
Prostorske prvine, ki se zlasti varujejo: domačija vključno z dostopom, vrtom, sadovnjakom in vsemi pripadajočimi objekti in opremo.
- **Moste pri Žirovnici - Arheološko območje ob cerkvi Sv. Martina (EŠD 5313)**
Prostorske prvine, ki se zlasti varujejo: nepozidana okolica cerkve sv. Martina.
- **Moste pri Žirovnici - Spomenik talcem (EŠD 5304)**
Prostorske prvine, ki se zlasti varujejo: avtentičnost lokacije, materialne, oblikovne, likovne in estetske kvalitete spomenika ter vedute.
- **Potoki pri Žirovnici - Arheološko najdišče Ajdna (EŠD 564)**
Prostorske prvine, ki se zlasti varujejo: vedutna izpostavljenost, obseg poraščenosti.
- **Rodine - Villa rustica (EŠD 5298)**
Prostorske prvine, ki se zlasti varujejo: travnate površine na celotnem področju, obseg poraščenosti z grmovjem in drevjem, ločenost od zazidanih površin.
- **Smokuč - Domačija Smokuč 43 (EŠD 667)**
Prostorske prvine, ki se zlasti varujejo: Varujejo se vsi pogledi na domačijo ter v celoti dvorišče z vrtom ob njej. Tlorisna zasnova obeh stavb se v celoti ohranja.
- **Vrba - Cerkev sv. Marka (EŠD 839)**
Prostorske prvine, ki se zlasti varujejo: Varuje se neposredna okolica cerkve in vedute zlasti z vzhodne, severne in zahodne strani.
- **Vrba na Gorenjskem - Prešernova rojstna hiša (EŠD 840)**
Prostorske prvine, ki se zlasti varujejo: domačija vključno z vsemi pripadajočimi objekti, varujejo se vse arhitekturne, etnološke, zgodovinske, hortikulturene značilnosti domačije vključno z vedutami na domačijo in okolico s Prešernovim spomenikom.
- **Žirovnica - Rojstna hiša Matije Čopa (EŠD 5437)**
Prostorske prvine, ki se zlasti varujejo: avtentičnost lokacije, arhitekturne, etnološke, estetske značilnosti objekta ter spominska plošča.

V sklopu priprave OPN Žirovnica, so bile na podlagi smernic Ministrstva za kulturo, izvedene predhodne arheološke raziskave na evidentiranem arheološkem območju Žirovnica - Poznoantično grobišče (EŠD 5319). Predhodne arheološke raziskave je izvedlo podjetje Magelan skupina d.o.o. v juliju 2009, in sicer na zemljiščih s parcelnimi številkami 17/1, 17/5, 18/1, 19/1, 20/1 in 21/1 k.o. Žirovnica, kjer je predvidena sprememba v stavbno zemljišče. Na podlagi pridobljenih informacij in rezultatov arheološkega vrednotenja izvajalec predhodnih arheoloških raziskav ocenjuje, da raziskano območje nima arheološkega potenciala.

3.2.10 Krajina

Območje občine Žirovnica sestavljata dve različni pokrajinski enoti. Južni del je ravninski, severni pa sega v hribovito območje Karavank. V občini prevladujejo majhna naselja, do 500 prebivalcev. Značilen je razpršeni poselitveni vzorec in stihijsko širjenje naselij. Večina naselij je nastala kot strnjena naselja gručastega tipa, vendar so se s širitvami spremenila v razložena in obcestna naselja. Obseg in način individualne stanovanjske gradnje je povzročil korenite spremembe v podobi in strukturi naselij ter pejzažu pokrajine. Avtohtone zasnove ter naravne determinante, ki so določale položaj in zasnovo nekdanjih agrarnih naselij so presežene. Naselja dajejo videz enega naselja, raztegnjenega ob lokalnih prometnicah, nastalo je sovasje oz. soselišče. Izjema v tem okolju je vas Vrba, ki je, zaradi svojega položaja sredi ravnine, zadržala svojo gručasto obliko in obkroženost s kmetijskimi površinami ter popolno ločenost od drugih naselij. V preteklosti so sestavljali značilno krajinsko sliko teh območij obvodna zarast, drevesne in grmovne živice, posamična drevesa, izmenjava kultur na površinah z drobno parcelno strukturo in podobno.

3.2.11 Zdravje ljudi

Na zdravje ljudi lahko vpliva več dejavnikov, nekaj jih je tudi okoljskih. Kot smo že zapisali v občini Žirovnica ni večjih onesnaževalcev zraka. Največja onesnaževalca sta promet in ogrevanje objektov. Več o kakovosti zraka na območju občine Žirovnica je podano v poglavju 3.2.1 *Zrak*. Prekomerno obremenjeni objekti s hrupom se pojavljajo ob glavnih prometnicah v občini in tudi ob železniški progi. Več o hrupu je podano v poglavju 3.2.4 *Hrup*. Viri pitne vode se v občini Žirovnica pojavljajo v hribovitem delu občine. Vsi imajo opredeljene vodovarstvene pasove, ki niso poseljeni.

Več o kakovosti površinskih in podzemne vode je podano v poglavju 3.2.3 *Površinske in podzemne vode*. Preko občine poteka 110 kV daljnovod. V vplivnem območju daljnovoda ni stanovanjskih objektov, z izjemo obstoječih objektov v severnem delu naselja Vrba. Več o elektromagnetnem sevanju je podano v poglavju 3.2.5 *Elektromagnetno sevanje*. Večji virov svetlobnega onesnaževanja v občini Žirovnica ni, z izjemo javne razsvetljave cest, kjer se uporabljajo svetila, ki imajo svetlobo usmerjeno pod vodoravnico. Več o svetlobnem onesnaževanju je podano v poglavju 3.2.6 *Svetlobno onesnaževanje*.

3.3 Varstvena, varovana, zavarovana, degradirana območja

3.3.1 Varstvena, varovana in zavarovana območja v občini Žirovnica

Na območju občine se nahajajo ekološko pomembna območja, posebna varstvena območja ali območja Natura 2000, zavarovano območje s statusom naravnega spomenika, naravne vrednote, območje predvidenega regijskega parka, vodovarstvena območja, erozijska območja, najboljša kmetijska zemljišča, varovalni gozdovi ter enote kulturne dediščine.

Vsa naštetá varovana območja so podrobneje prikazana v prilogi 7 in na kartografskih prilogah C1 do C5.

3.3.2 Degradirana območja

V občini Žirovnica ni večjih degradiranih območij. Pojavljajo pa se manjša degradirana območja, predvsem kot manjši kopi kamna ali peska.

3.4 Pravni režimi na varovanih območjih in smernice nosilcev prostora

3.4.1 Pravni režimi

V spodnji tabeli so prikazani varstveni režimi za zavarovana območja narave in kulturne dediščine ter vodovarstvena območja.

Preglednica 10: Varovana območja s pravnimi režimi

Pravni akt	Varstveni režim
<i>Odlok o varstvu vodnih virov in ukrepih za zavarovanje pitnih voda za občino Žirovnica (Ur. l. RS, št. 51/01)</i>	Notranja vodovarstvena cona - cona 1, območje najstrožje sanitarne zaščite: - območje mora biti opremljeno z opozorilnimi tablamami, - kakršenkoli poseg v prostor je prepovedan, razen za potrebe vodovoda, - ozemlje se očisti in uredi kot travnik, park ali gozd, - na gozdnatih območjih so prepovedani goloseki, - poraba kakršnihkoli gnojil, škropiv in ostalih agrotehničnih sredstev ni dovoljena, - gradnja novih prometnic je prepovedana, obstoječe lokalne in regionalne prometnice je potrebno sanirati do stopnje, da meteorne vode s cestišča ne odteka v vodonosnik in da se na minimum zmanjša možnost nesreč z nevarnimi snovmi, - velja splošna prepoved gradnje, obstoječe zgradbe je možno samo adaptirati, adaptacija stanovanjskih hiš je možna pod pogojem, da se ne poveča skupna površina stavbe (objektov), da se odpadne vode odvajajo v javno kanalizacijo ali začasno do izgradnje kanalizacije v vodotesno greznico, da se dvorišče izvede v vodotesni in oljeodporni obliki, padavinske vode pa se odvajajo preko vodotesnega lovilca olj s koalescentnim filtrom izven vodovarstvenega območja, lastnik pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja z izvajalcem javne službe sklene pogodbo o rednem praznjenju greznice in lovilca olj in o izvedbi preizkusa vodotesnosti greznice in lovilca olj ter obveznem pregledu greznice in lovilca olj vsako leto, - ni dovoljen izkop gramoza in peskov.
	Zunanja vodovarstvena cona - cona 2, območje stroge sanitarne zaščite: Določbe: - območje mora biti opremljeno z opozorilnimi tablamami. Ni dovoljeno: - uporabljati fitofarmaceutskih sredstev izdelanih na osnovi svinca, živega srebra, arzena, cianovodikove kisline, krezola in drugih škodljivih snovi, - polivanje gnojnice, gnojevke, odpadnih in čistilnih blat, mulja in komposta ter podobnih snovi, - gnojenje s hlevskim gnojem, - lahka tla: od spravila posevkov do 15. 2. (uredba o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS, št. 68/96)), oziroma do datuma, ki je na podlagi opravljenih ustreznih raziskav dokazano varen, - srednje težka in težka tla: od spravila posevkov do 15. 2, oziroma do datuma, ki je na podlagi opravljenih ustreznih raziskav dokazano varen; - gnojenje z rudninskimi gnojili: - zemljišča z zeleno odejo od 15. 10. do 31. 1. (uredba o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS, št. 68/96)), oziroma do datuma, ki je na podlagi opravljenih ustreznih raziskav dokazano varen, - na drugih zemljiščih od spravila posevkov do 15. 2. oziroma do datuma, ki je na podlagi opravljenih ustreznih raziskav dokazano varen; - gradnja naftovodov in plinovodov, - gradnja stanovanjskih in industrijskih zgradb ter živinorejskih farm, - gradnja greznice, kanalizacije, čistilnih naprav, ponikovalnic, smetišč in predelava lahkotekočih nevarnih tekočin, obstoječe greznice je potrebno kontrolirati in zagotoviti vodotesnost, - predelava lahkotekočih naftnih derivatov in nevarnih tekočin, - golosečnja v gozdovih, - ni dovoljen izkop gramoza in peskov, obstoječe je potrebno zapreti in sanirati, - gradnja novih prometnic je prepovedana, obstoječe lokalne in regionalne prometnice je potrebno sanirati do stopnje, da meteorne vode s cestišča ne odteka v vodonosnik in da se na minimum zmanjša možnost nesreč z nevarnimi snovmi,

Pravni akt	Varstveni režim
	- tranzitni promet z nevarnimi snovmi. Dovoljeno: - graditi nadomestne stanovanjske objekte, adaptirati stanovanjske hiše, industrijske obrate in skladišča nevarnih snovi pod pogojem, da se ne poveča skupna površina stavbe (objektov), da se odpadne vode odvajajo v javno kanalizacijo ali začasno do izgradnje kanalizacije v vodotesno greznico, da se dvorišče izvede v vodotesni in oljeodporni obliki, padavinske vode pa se odvajajo preko vodotesnega lovilca olj s koalescentnim filtrom izven vodovarstvenega območja, investitor mora imeti pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja z izvajalcem javne službe sklenjeno pogodbo o rednem praznjenju greznice in lovilca olj, o izvedbi preizkusa vodotesnosti greznice in lovilca olj in obveznem pregledu greznice in lovilca olj vsako leto. Velikost cistern zadošča le za nujne krajevne potrebe, postavljajo se v armiranobetonske vodotesne jame, ki nimajo neposrednega stika s kanalizacijo in imajo najmanj enako koristno prostornino kot cisterne – iz takšnih jam se deževnica prečrpava preko lovilcev olj in odvaja izven vodovarstvenega območja, - ohraniti obstoječa naselja, čisto industrijo in živinorejo, vendar ne smejo povečati svojega obsega; uredi se varen odtok odpadnih voda in odvoz nevarnih odpadkov, - kmetijstvo ob upoštevanju uredbe o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS, št. 68/96) in: - obstoječa živinoreja se ohrani, število živine mora biti v skladu z uredbo o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS, št. 68/96), gnojišča morajo biti urejena, da ni možnosti ponikanja in prelivanja gnojnice v podtalnico, - minimalna obdelava tal, - uporaba hlevskega gnoja na osnovi potreb rastlin in samo v času, ko jih te najbolj izkoristijo, najvišji dovoljeni odmerki v skladu z uredbo o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS, št. 68/96), - uporaba rudninskih gnojil (dušika) na osnovi potreb rastlin in samo v času, ko jih te najbolj izkoristijo, ob upoštevanju razpoložljivih mineralnih snovi v tleh in mineralnih snovi, ki jih vsebujejo živinska gnojila, najvišji dovoljeni letni vnos dušika ne sme preseči količin določenih v 5. členu uredbe) oziroma do datuma, ki je na podlagi opravljenih ustreznih raziskav dokazano varen, - vključevanje dosevkov v kolobar, da so tla v čim večji meri skozi vse leto pokrita z rastlinsko odejo, - zeleno gnojenje – čim kasneje zadelavanje žetvenih odsevkov in rastlin za podor, - prepoved preoravanja trajnega travinja. Vplivna vodovarstvena cona - cona 3, območje z blagim režimom zaščite: Ni dovoljena: - uporaba fitofarmacevtskih sredstev izdelanih na osnovi svinca, živega srebra, arzena, cianovodikove kisline, krezola in drugih škodljivih snovi, - polivanje gnojnice, gnojevke, odpadnih in čistilnih blat ter podobnih snovi in komposta z neomejeno rabo: Zemljišča z zeleno odejo: - na lahkih tleh od 15. 10. do 31. 1. (uredba o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS, št. 68/96)), oziroma do datuma, ki je na podlagi opravljenih ustreznih raziskav dokazano varen, - na srednje težkih in težkih tleh od 15. 11. do 15. 1. (uredba o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS, št. 68/96)), oziroma do datuma, ki je na podlagi opravljenih ustreznih raziskav dokazano varen. Druga zemljišča – njive: a) z zaoravanjem žetvenih ostankov: - na lahkih tleh od 1. 10. do 15. 2. (uredba o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS, št. 68/96)), oziroma do datuma, ki je na podlagi opravljenih ustreznih raziskav dokazano varen, - na srednje težkih in težkih tleh od 15. 10. do 31. 1. (uredba o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS, št. 68/96)), oziroma do datuma, ki je na podlagi opravljenih ustreznih raziskav dokazano varen, b) brez zaoravanja žetvenih ostankov: - od spravila posevkov do 15. 2. (uredba o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS, št. 68/96)), oziroma do datuma, ki je na podlagi opravljenih ustreznih raziskav dokazano varen; - gnojenje s hlevskim gnojem: - lahka tla: od spravila posevkov do 15. 2. (uredba o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS, št. 68/96)), oziroma do datuma, ki je na podlagi opravljenih ustreznih raziskav dokazano varen, - srednje težka in težka tla: od spravila posevkov do 15. 2., oziroma do datuma, ki je na podlagi opravljenih ustreznih raziskav dokazano varen; - gnojenje z rudninskimi gnojili: - zemljišča z zeleno odejo od 15. 10. do 31. 1. (uredba o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS, št. 68/96)), oziroma do datuma, ki je na podlagi opravljenih

Pravni akt	Varstveni režim
	ustreznih raziskav dokazano varen, – na drugih zemljiščih od sprava posevkov do 15. 2., oziroma do datuma, ki je na podlagi opravljenih ustreznih raziskav dokazano varen; – ponikovanje odpadnih voda ni dovoljeno, – ni dovoljen izkop gramoza, peskov ali odpiranje novih kamnolomov, obstoječe je potrebno sanirati do stopnje, da obratovanje kamnoloma ne ogroža podtalnice. Dovoljeno je: – usmerjena stanovanjska in druga gradnja ter čista industrija in obrt na območju, opremljenem s kanalizacijo, – sanacija obstoječih naselij z gradnjo kanalizacije in prenehanjem ponikanja odpadnih voda, – kmetijstvo ob upoštevanju uredbe o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS, št. 68/96) in: – živinoreja v hlevih z urejenim gnojiščem, število glav velike živine (GVŽ) se določi v skladu z 4. členom Uredbe o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS, št. 68/96), – uporaba hlevskega gnoja na osnovi potreb rastlin in samo v času, ko jih te najbolj izkoristijo, najvišji dovoljeni letni vnos v skladu z uredbo, – uporaba rudninskih gnojil (dušika) na osnovi potreb rastlin in samo v času, ko jih te najbolj izkoristijo, ob upoštevanju razpoložljivih mineralnih snovi v tleh in mineralnih snovi, ki jih vsebujejo živinska gnojila, najvišji dovoljeni letni vnos dušika ne sme preseči količin določenih v 5. členu uredbe o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS, št. 68/96), oziroma do datuma, ki je na podlagi opravljenih ustreznih raziskav dokazano varen, – vključevanje dosevkov v kolobar, da so tla v čim večji meri pokrita z rastlinsko odejo skozi vse leto, – zeleno gnojenje – čim kasneje zadelavanje žetvenih odsevkov in rastlin za podor, – prepoved preoravanja trajnega travinja; – izgradnja nepropustne kanalizacije in čistilnih naprav, – predelava in skladiščenje nevarnih snovi sta dovoljeni samo pod posebnimi pogoji, – transport nevarnih snovi in lahko tekočih naftnih derivatov je dovoljen samo, če so izvedeni ukrepi, ki preprečujejo pronicanje teh tekočin pod površje, vsako razlitje nevarnih snovi je potrebno takoj sanirati, – izgradnja prometnic regionalnega ali meddržavnega pomena je dovoljena pod posebnimi pogoji, – izgradnja deponij komunalnih odpadkov je dovoljena pod posebnimi pogoji, – izgradnja industrijskih objektov, ki v proizvodnem procesu uporabljajo nevarne snovi in skladišča nevarnih snovi se lahko zgradijo pod posebnimi pogoji, – velikost cistern je omejena, postavljajo se v armiranobetonsko ali glineno jamo, ki nima neposrednega stika s kanalizacijo, deževnica se prečrpa preko lovilcev olj, – obratovanje obstoječih kamnolomov in peskokopov, ki morajo biti sanirani tako, da se prepreči prelivanje nevarnih in strupenih tekočin izven urejenih in vodotesnih prostorov, – zagotovljen mora biti varen odvoz odpadnih in nevarnih snovi v čistilne naprave oziroma na sanitarno deponijo, – pri uporabi mehanizacije v gozdu je potrebno paziti, da ne pride do izlitja naftnih derivatov v tla, – ceste, po katerih poteka motorni promet, morajo biti urejene tako, da je onemogočeno ogrožanje podtalnice, hitrost pa mora biti omejena, vsako razlitje nevarnih snovi je potrebno takoj sanirati. Posebni pogoji: Pod posebnimi pogoji se lahko v vplivnem varstvenem območju dovoli izgradnja novih prometnic (ceste, proge, plinovodi in naftovodi) in obratovanje obstoječih in izgradnja novih objektov (industrijski, skladišča nevarnih snovi, bencinski servisi, deponije komunalnih odpadkov). Posebni pogoji za izgradnjo prometnic: – pri trasah preko vodonosnikov z medzrnsko poroznostjo z majhnimi hitrostmi pretakanja ($v < 10$ m/dan, ko lahko tok podtalnice v njih predstavimo z Darcyevim zakonom, ali pri $Re < 10$) se z ustrezno metodo (kartiranjem, vrtanjem in geofizikalnimi meritvami) določi debelina vodonosnika, nastopanje in debelina krovne plasti in cone napajanja in dreniranja. Obdelani podatki se prikažejo s kartami in profili ustreznimi stopnji projekta. Na osnovi vsaj 2 letnih kontinuiranih meritev nivojev podtalnice se napove debelina zasičene in nezasičene cone v času izgradnje, v piezometričnih vrtinah (najmanj dve vrtini nad prometnico v smeri toka podtalnice in 2 pod prometnico) se dve leti pred začetkom del izvaja monitoring kvalitete podtalnice, ki se nato izvaja redno med časom izgradnje in po izgradnji prometnice, – potrebno število piezometričnih vrtin določi hidrogeolog ali ustrezna strokovna hidrogeološka organizacija, – projekt izgradnje prometnice mora predvideti vse ukrepe, da se med samo izgradnjo in v času obratovanja prepreči vdor polutantov v podtalnico, – med samo izgradnjo mora biti delovišče zavarovano, vsa dela se lahko izvajajo le pod takšnim pogoji, da se prepreči onesnaženje tal in vdor polutantov v podtalnico, – na delovišču lahko obratujejo le brezhibni stroji zavarovani pred izlitji pogonskih goriv in maziv, oziroma olj v tla in podtalnico, – redno in izredno servisiranje in vzdrževanje ter dotakanje goriv in olj strojev se izvaja na posebej zavarovanem prostoru, – vsa razlitja nevarnih snovi morajo biti takoj sanirana, onesnažena zemljina ali kamenina mora biti takoj odstranjena in odpeljana na za to določeno deponijo, – vsa začasna skladišča in pretakališča goriv, olj in maziv ter drugih nevarnih snovi morajo biti zaščitena pred možnostjo izliva polutantov v tla in podtalnico,

Pravni akt	Varstveni režim
	– za izgradnjo se smejo uporabljati le okolju prijazni materiali, – prometnica mora biti zgrajena tako, da ni možno odtekanje meteornih voda ali izpustov iz vozil v tla in podtalnico, – prometnica mora biti zavarovana do stopnje, da se v primeru kakršnekoli nesreče prepreči vdor polutantov v tla in podtalnico; v primeru, da stopnja zavarovanja tega ne omogoča, je treba Transporte nevarnih snovi preusmeriti na prometnice izven varstvenega območja, – vzdrževalec prometnice mora imeti pripravljen poslovnik za takojšnje učinkovito ukrepanje v primeru razlitij polutantov, ki ga potrdi nadzorna služba upravljalca vodovoda, – med samo izgradnjo prometnice je potrebna stalna nadzorna služba upravljalca vodovoda, v kateri mora sodelovati hidrogeolog, izvajalec del se mora ravnati po navodilih in zahtevah te službe, ki morajo biti v skladu z načeli varovanja tal in podtalnice. Posebni pogoji za izgradnjo objektov (industrijski, skladišča, bencinski servisi): – pri lokacijah nad vodonosniki z medzrnsko poroznostjo z majhnimi hitrostmi pretakanja ($v < 10$ m/dan, ko lahko tok podtalnice v njih predstavimo z Darcyevim zakonom, ali pri $Re < 10$) se z ustrežno metodo (kartiranjem, vrtanjem in geofizikalnimi meritvami) določi debelina vodonosnika, nastopanje in debelina krovne plasti in cone napajanja in dreniranja. Obdelani podatki se prikažejo s kartami in profili ustreznimi stopnji projekta. Na osnovi vsaj 2-letnih kontinuiranih meritev nivojev podtalnice se napove debelina zasičene in nezasičene cone v času izgradnje, v piezometričnih vrtinah (najmanj dve vrtini nad prometnico v smeri toka podtalnice in 2 pod prometnico) se dve leti pred začetkom del izvaja monitoring kvalitete podtalnice, ki se nato izvaja redno med časom izgradnje in po izgradnji objekta, – potrebno število piezometričnih vrtin določi hidrogeolog ali ustrezna strokovna hidrogeološka organizacija, – projekt izgradnje objekta mora predvideti vse ukrepe, da se med samo izgradnjo in v času obratovanja prepreči vdor polutantov v podtalnico, – med samo izgradnjo mora biti delovišče zavarovano, vsa dela se lahko izvajajo le pod takšnim pogoji, da se prepreči onesnaženje tal in vdor polutantov v podtalnico, – na delovišču lahko obratujejo le brezhibni stroji zavarovani pred izlitji pogonskih goriv in maziv, oziroma olj v tla in podtalnico, – redno in izredno servisiranje in vzdrževanje ter dotakanje goriv in olj strojev se izvaja na posebej zavarovanem prostoru, – vsa razlita nevarnih snovi morajo biti takoj sanirana, onesnažena zemljina ali kamenina mora biti takoj odstranjena in odpeljana na za to določeno deponijo, – vsa začasna skladišča in pretakališča goriv, olj in maziv ter drugih nevarnih snovi morajo biti zaščitena pred možnostjo izliva polutantov v tla in podtalnico, – za izgradnjo se smejo uporabljati le okolju prijazni materiali, – objekt mora biti zgrajen tako, da ni možno odtekanje meteornih voda ali polutantov v tla in podtalnico, – skladišča nevarnih snovi in industrijski obrati, ki uporabljajo ali predelujejo lahkotekoče nevarne tekočine morajo, poleg uporabe dvoplaščnih cistern postavljenih v betonske neprepustne jaške ali korita, biti zavarovana z neprepustno injekcijsko zaveso znotraj katere morajo biti zgrajeni vodnjaki za intervencije v primerih izlitij, – bencinski servisi morajo imeti dvoplaščne cisterne postavljene v betonska neprepustna korita, vse meteorne vode in izlitja iz servisnih površin morajo biti speljane oziroma odvedene preko oljnih lovilcev v čistilne naprave, – vzdrževalec objekta mora imeti pripravljen poslovnik za takojšnje učinkovito ukrepanje v primeru razlitij polutantov, ki ga potrdi nadzorna služba upravljalca vodovoda, – med samo izgradnjo objekta je potrebna stalna nadzorna služba upravljalca vodovoda, v kateri mora sodelovati hidrogeolog, izvajalec del se mora ravnati po navodilih in zahtevah te službe, ki morajo biti v skladu z načeli varovanja tal in podtalnice. – Posebni pogoji za izgradnjo deponije komunalnih odpadkov v vplivnem varstvenem območju: – izvedejo se detaljne hidrogeološke raziskave, s piezometričnimi vrtinami se določi debelina vodonosnika, nastopanje in debelina krovinske plasti. Na osnovi vsaj 2 letnih konstantnih meritev nivojev podtalnice se predvidi debelina zasičene in nezasičene cone v času izgradnje, v piezometričnih vrtinah (potrebno število vrtin se prilagodi danim pogojem) se dve leti pred začetkom del izvaja monitoring kvalitete podtalnice, ki se nato izvaja redno med časom izgradnje in po izgradnji objekta, – potrebno število piezometričnih vrtin določi hidrogeolog ali ustrezna strokovna hidrogeološka organizacija, – projekt izgradnje mora predvideti vse ukrepe, da se med samo izgradnjo in v času obratovanja prepreči vdor polutantov v podtalnico, – za izgradnjo se smejo uporabljati le okolju prijazni materiali, – objekt mora biti zgrajen tako, da ni možno odtekanje meteornih in izcednih voda v tla in podtalnico, – dno in boki objekta morajo biti zavarovani tako, da ni možno odtekanje voda iz objekta, – vzdrževalec objekta mora imeti pripravljen poslovnik za takojšnje učinkovito ukrepanje v primeru razlitij polutantov, ki ga potrdi nadzorna služba upravljalca vodovoda.
Odločba o zavarovanju nekaterih dreves kot naravnih znamenitosti v okraju Kranj (Uradni vestnik Gorenjske, št. 19/61)	Zaščitijo se nekatera drevesa kot naravne znamenitosti na območju okraja Kranj. Med njimi je tudi lipa v Vrbi. Varstveni režim v odločbi ni zapisan.
Odlok o razglasitvi Rojstne hiše Frana Saleškega Finžgarja za kulturni spomenik državnega pomena (Ur. l. RS, št. 81/99, 55/02)	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih, arhitekturnih, etnoloških, krajinskih in zgodovinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti, – varovane so tlorisne značilnosti, vsi gabariti, namembnost notranjih in zunanjih prostorov, – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v domačijo in gospodarske objekte ter odprti prostor ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti in muzejske namembnosti celote, – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov in dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in v 2. točki odloka naštetih posameznih varovanih

Pravni akt	Varstveni režim
	elementov enote. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, etnoloških, krajinskih in zgodovinskih vrednot, – povečevanju pričevalnosti kulturnega spomenika, – prezentaciji kulturnih vrednot spomenika in situ, v tisku in drugih medijih, – učno-demonstracijskemu delu, – znanstveno-raziskovalnemu delu.
<i>Odlok o razglasitvi Arheološko najdišče Ajdna za kulturni spomenik državnega pomena (Ur. l. RS, št. 81/99, 46/05)</i>	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje arheoloških, kulturnozgodovinskih, arhitekturnih in sakralnih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti, – prepoved vseh posegov v plasti arheološkega spomenika, razen pooblaščenim osebam, s predhodnim pisnim soglasjem pristojnega zavoda, – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v arheološko najdišče in njegove dele ter okoliški prostor ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti, – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in v 2. točki odloka naštetih posameznih elementov te enote, – znotraj območja je prepovedano postavljanje objektov trajnega ali začasnega značaja, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v primerih, ki jih s predhodnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi arheoloških, kulturnozgodovinskih, arhitekturnih vrednot, – povečevanju pričevalnosti kulturnega spomenika, – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in premične dediščine, – znanstveno-raziskovalnemu delu, – učno-demonstracijskemu delu.
<i>Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena v Občini Žirovnica (Ur. l. RS, št. 61/06)</i>	Enote kulturne dediščine: 1668 Breg pri Žirovnici Cerkev sv. Radegunde 1667 Breznica Cerkev Žalostne Matere božje 410057 Breznica Kapelica južno od Breznice 5442 Breznica Znamenje ob stari cesti 5323 Breznica Janšev čebelnjak 10061 Breznica Pokopališče 5325 Breznica Spomenik padlim v prvi svetovni vojni 5324 Breznica Spominsko znamenje Antonu Janši 5335 Doslovče Spominsko znamenje Antonu Dolarju - Mišku 5397 Doslovče Spominska plošča Dragoljubu Milovanoviću 5409 Doslovče Spominski plošči padlim in partizanskem taboru 18110 Doslovče Napajalno korito pri hiši Doslovče 13 5402 Moste pri Žirovnici Spominska plošča Julki Jensterle 5404 Moste pri Žirovnici Moste 79 – Spominska plošča ustanovitvi Cankarjevega bataljona in spominska plošča relejni kurirski postaji G – 17 na Valvasorjevem domu 5398 Moste pri Žirovnici Spominska plošča partijski konferenci jeseniškega okrožja 5406 Moste pri Žirovnici Spominska plošča partizanskemu taboru v Žingaricah 410076 Moste pri Žirovnici Spominska plošča padlima graničarjema 5400 Moste pri Žirovnici Spominska plošča na Prešernovi koci na Malem Stolu 5401 Moste pri Žirovnici Kenotaf Jožeta Kodra na Malem Stolu 5399 Moste pri Žirovnici Spominska plošča na železniškem mostu 5408 Moste pri Žirovnici Spominska plošča kurirjem v Završnici 5405 Moste pri Žirovnici Spominska plošča Vojku Školarisu na Žirovniški planini 5304 Moste pri Žirovnici Spomenik talcem 470920 Moste pri Žirovnici Spominska plošča Marti Tavčar – Riji 5407 Moste pri Žirovnici Spominska plošča kurirjem na Jamovcu 470308 Moste pri Žirovnici Partizansko taborišče Titova vas 5396 Moste pri Žirovnici Protiturški tabor

Pravni akt	Varstveni režim
	13698 Moste pri Žirovnici Arheološko najdišče Mala Gora pod Žicico 1672 Moste pri Žirovnici Cerkev sv. Martina 471 Moste pri Žirovnici Hidroelektrarna Završnica 9887 Rodine Pokopališče 5427 Rodine Rojstna hiša Janeza Jalna 1669 Rodine Cerkev sv. Klementa 5452 Rodine Freska na hiši Rodine 9 5298 Rodine Villa Rustica 410071 Selo pri Žirovnici Spominska plošča Francu Krcu 5429 Selo pri Žirovnici Spominska plošča Ignacu Zupanu 16703 Selo pri Žirovnici Cerkev sv. Kancijana 5431 Smokuč Spominsko znamenje Vinku Hrovatu 667 Smokuč Freska na hiši Smokuč 43 18111 Smokuč Vaško perišče 17611 Zabreznica Spominska plošča padlim gasilcem 5318 Zabreznica Lokacija cerkve sv. Lovrenca 5440 Žirovnica Spominska plošča požigu železniške postaje 18108 Žirovnica Vodovodni zbiralnik HE Završnica 5437 Žirovnica Rojstna hiša Matije Čopa 5438 Žirovnica Spominska plošča prvemu sestanku OF 5439 Žirovnica Spominska plošča kraju prvega partijskega sestanka Varstveni režim za arheološke spomenike (A): Na arheoloških najdiščih je prepovedano: - odkopavati in zasipavati ali kako drugače posegati v teren; - graditi vse vrste stavb; - izvajati gradnjo cest in drugih infrastrukturnih naprav; - postavljati in polagati energetske in druge vode na ožjem območju varovanja; - izvajati takšno rabo tal, ki najdišču škoduje (npr. globoko oranje, rigolanje itd.); - nepooblaščenim osebam posegati v najdišče in raziskovati s kovinoiskalci; - gospodarsko izkoriščanje rudnin oz. kamnin; - postavljati reklamne in druge table oz. napise na ožjem območju varovanja. Po predhodni pridobitvi strokovnih podlag in pozitivnem kulturnovarstvenem mnenju Zavoda je možno: - na robnih delih najdišča locirati infrastrukturne objekte in vode, vendar le na osnovi rezultatov predhodno zagotovljenih arheoloških raziskav s predvsem neagresivnimi metodami, ki gredo v breme investitorja; - predvideti poseganje v zemljišča znotraj urbanih območij, vendar le na osnovi rezultatov predhodno zagotovljenih arheoloških raziskav, ki lahko pomenijo tudi spremembo projekta. - urediti arheološko lokaliteto za obisk javnosti (postavljanje pojasnjevalnih tabel); - posegati v vegetacijo zaradi boljše prezentacije. Pri gradnji večjih infrastrukturnih objektov (nove ceste, razni vkopani vodi) ter pri ostalih večjih posegih v prostor (nove industrijsko - obrtne cone) je potrebno zagotoviti arheološke raziskave po celotni trasi oz. na celotnem območju predvidenega posega. Varstveni režim za zgodovinske spomenike, umetnostnozgodovinske oz. umetnostne in arhitekturne spomenike, za etnološke spomenike in za tehniške spomenike (ZG, UZA, ETN, TEH): Spomenikov ni dovoljeno poškodovati, podreti ali odstraniti. Varuje se: - avtentičnost lokacije spomenika; - fizično pojavnost s tlorisno in višinsko zasnovo ; - komunikacijsko navezavo na javni prostor;

Pravni akt	Varstveni režim
	- odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb; - prostorska umestitev spomenika in vedute na spomenik - konstrukcijsko zasnovo in gradivo; - likovna podoba in oblikovanost zunanjsčine - arhitekturna členitev, strešine, kritino, napušče, zatrepe, gradiva, barvo, detajle... - stavbno pohištvo in notranjo opremo - funkcionalno zasnovo in razporeditev dejavnosti v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru; - zgodovinska pričevalnost in tehnične prvine Ob predhodnem soglasju pristojnega Zavoda je dovoljeno: - na osnovi konservatorskih raziskav spremeniti, dodati ali odstraniti dele stavb oz. stavbne opreme v kvalitetnejše sodobno oz. vzpostaviti starejšo podobo; - izvajati znanstveno raziskovalna dela; - spremeniti namembnost objekta, če s tem nista bistveno prizadeti materialna substanca, funkcija in sporočilnost objekta; - spremeniti oz. dopolniti konstrukcijsko zasnovo, da se zagotovi statična stabilnost objekta; - na fasade nameščati oblikovno ustrezne izveske ali napise; - posegati v okolico objekta zaradi boljše predstavitve objekta. Za vse spomenike je potrebno upoštevati tudi varstveni režim za posamezen spomenik, naveden v strokovnih podlagah za razglasitev.
<i>Odlok o razglasitvi jame Mala Gora pod Žičnico za arheološki kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur. l. RS, št. 73/00)</i>	Za jamo in njeno okolico, ki jo določa obseg nasipnega stožca pred njo, velja varstveni režim 1. stopnje, ki določa: • varovanje spomenika v celoti, neokrnjenosti in izvirnosti; • vsi posegi na spomeniku se morajo podrežati spomeniški pričevalnosti oziroma njenemu izboljšanju; • kakršenkoli poseg v spomenik je mogoč le z dovoljenjem in pod pogoji, ki jih predpiše pristojni državni javni zavod za varstvo nepremične kulturne dediščine. Na spomeniku so izrecno prepovedani vsi posegi v zemeljske plasti, pobiranje morebitnih površinskih najdb, uporaba iskalnikov kovin in drugo, razen pod pogoji, ki jih določa 60. člen zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99).

3.4.2 Smernice nosilcev urejanja prostora

Povzetki smernic nosilcev urejanja prostora relevantnih za pripravo okoljskega poročila so prikazani v prilogi 8, v nadaljevanju poglavja podajamo mnenje o upoštevanju/neupoštevanju smernic pri izdelavi OPN Žirovnica. Ugotovitve navajamo na podlagi OPN Žirovnica (dopolnjeni osnutek – tekstualni in grafični del), ki smo ga prejeli avgusta 2009.

Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija Republike Slovenije za okolje, Vojkova 1b, 1000 Ljubljana, št. 35001-29/2008-2 z dne 17. 3. 2008

Pri pripravi dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica so bile smernice upoštevane. Dopolnjen osnutek OPN ne predvideva posegov na poplavna in vodovarstvena območja, razen izgradnje zadrževalnika za potrebe zagotavljanja pitne vode na območju občine. Odlok prav tako predvideva zagotavljanje ustreznega odvajanja in čiščenja odpadne vode, ki nastaja na območju Občine Žirovnica. Osnutek odloka predvideva upoštevanje zakonskih določil na področju varstva voda in varnosti.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana, št. 350-119/2006/5 z dne 13. 3. 2008

Zaradi širitve poselitvenih območij in infrastrukture so predvideni tudi posegi na najboljša kmetijska zemljišča. Glede na predvidne spremembe namenske rabe (pozitivne pobude, območja, ki se bodo urejala z OPPN), so predvideni posegi na najboljša kmetijska zemljišča v velikosti 14,9 ha. Glede na bilanco pa gre zmanjšanje najboljših kmetijskih zemljišč za 6,6 ha - v veljavnem prostorskem planu občine je kot najboljša kmetijska zemljišča opredeljenih 788,7 ha zemljišč, glede na predvideno namensko rabo prostora (dopolnjen osnutek OPN Žirovnica, avgust 2009) pa je kot najboljša kmetijska zemljišča opredeljenih 782,1 ha. Razlika med predvidenimi posegi na najboljša kmetijska zemljišča (14,9 ha) in bilanco (zmanjšanje najboljših kmetijskih zemljišč za 6,6 ha) je nastala zaradi tega, ker so bile med pobudami tudi pobude za vračanje v kmetijsko zemljišče in ker so bila v sklopu okoljskega poročila opredeljena nadomestna kmetijska zemljišča, ki so bila potrjena s strani Zavoda za gozdove Slovenije, Zavoda RS za varstvo narave in Kmetijske svetovalne službe. Opredelili smo nadomestna kmetijska zemljišča v velikosti 7,8 ha, ki so predvidena predvsem za travnike/pašnike.

Ministrstvo za kulturo, Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana, št. 3501-11/2008 z dne 20. 3. 2008, št. 3501-11/2008 z dne 18. 4. 2008, št. 3501-9/2008/31 z dne 16. 3. 2009

Smernice so bile pri pripravi dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica upoštevane. Za naselje Vrba je predvideno urejanje z občinskim podrobnim prostorskim načrtom (OPPN), znotraj katerega se bo pripravil konservatorski načrt prenove. Zavod za varstvo kulturne dediščine, OE Kranj se je opredelil tudi do načrtovanih posegov. Te opredelitve so povzete v okoljsko poročilo in sicer v prilogi 3 kot omilitveni ukrepi za posamezne predvidene spremembe namenske rabe prostora.

V dopolnilnih smernicah je Ministrstvo za kulturo predlagalo izvedbo predhodnih arheoloških raziskav na določenih območjih. V dopolnjenem osnutku OPN Žirovnica (avgust 2009) ni posegov, ki bi zapadli pod *Uredbo o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje* (Ur. l. RS, št. 78/2006, 72/2007, 32/2009). Večina posegov, za katere so bile v dopolnilnih smernicah predlagane predhodne arheološke raziskave, je bila iz dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica (avgust 2009) izločena. Izvedene pa so bile predhodne arheološke raziskave na evidentiranem arheološkem območju Žirovnica - Poznoantično grobišče (EŠD 5319). Predhodne arheološke raziskave je izvedlo podjetje Magelan skupina d.o.o. v juliju 2009, in sicer na zemljiščih s parcelnimi številkami 17/1, 17/5, 18/1, 19/1, 20/1 in 21/1 k.o. Žirovnica, kjer je predvidena sprememba v stavbno zemljišče. Na podlagi pridobljenih informacij in rezultatov arheološkega vrednotenja izvajalec predhodnih arheoloških raziskav ocenjuje, da raziskano območje nima arheološkega potenciala.

Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, Vojkova cesta 61, 1000 Ljubljana, št. 350-78/2008-2, z dne 31.3. 2008

Smernice so bile pri pripravi dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica upoštevane. Dopolnjen osnutek OPN ne predvideva posegov na poplavna in vodovarstvena območja, razen izgradnje zadrževalnika za potrebe zagotavljanja pitne vode na območju občine. Nekaj je posegov v območja, kjer se lahko pojavlja erozija oziroma plazenje zemljine. Za te posege so opredeljeni omilitveni ukrepi v smislu zagotavljanja ustreznih protierozijskih ukrepov.

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana, št. 2-III-77/5-O-08/MB z dne 18. 3. 2008

Smernice so bile pri pripravi dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica upoštevane. Nekatere smernice so kot omilitveni ukrepi povzete v okoljsko poročilo. Zavod RS za varstvo narave se je opredelili tudi do posameznih načrtovanih posegov. Te opredelitve so povzete v okoljsko poročilo in sicer v priložo 3 kot omilitveni ukrepi za posamezne predvidene spremembe namenske rabe prostora.

Zavod za ribištvo Slovenije, Župančičeva 9, 1000 Ljubljana, št. 420-72/2008/2 z dne 4. 4. 2008

V dopolnjenem osnutku OPN Žirovnica ni predvidenih novih posegov v vodotoke. Znotraj območja rekreacijskega centra v Završnici je opredeljena lokacija za mHE Bukovje, ki pa je povzeta iz veljavnega plana. Do tega posega so se nosilci urejanja prostora že opredelili pri sprejemanju omenjenega plana.

ELES Elektro Slovenija d.o.o., Hajdrihova 2, 1000 Ljubljana, št. 1264/532/iub z dne 28. 2. 2007

Smernice so v odloku dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica upoštevane.

JEKO-IN d.o.o., Cesta m. Tita 51, 4270 Jesenice, št. 0/0A1K 1512008 z dne 27. 3. 2008

Smernice so v odloku dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica upoštevane.

4 OKOLJSKI CILJI OPN IN MERILA TER METODE ZA UGOTAVLJANJE IN VREDNOTENJE VPLIVOV OPN

4.1 Okoljski cilji OPN in merila ter metode za ugotavljanje in vrednotenje vplivov OPN

Okoljski cilji plana so okoljski cilji, ki se nanašajo na plan in ustrezajo značilnostim okolja na območju oziroma področju plana. Okoljski cilji OPN Žirovnica so opredeljeni na podlagi stanja okolja in *Nacionalnega programa za varstvo okolja 2005 – 2012 (ReNPVO) (Ur. l. RS, št. 2/06)*.

Za opredelitev ocene vpliva izvedbe plana na opredeljene okoljske cilje OPN Žirovnica smo določili merila, na podlagi katerih bomo vrednotili vplive OPN Žirovnica na okoljske cilje. Za vsako merilo je opisna tudi metoda s katero bomo ugotavljali spremembo meril. Okoljski cilji, merila ter metode za ugotavljanje in vrednotenje vplivov plana so prikazani v spodnji preglednici.

Preglednica 11: Okoljski cilji OPN Žirovnica, merila ter metode za ugotavljanje in vrednotenje vplivov plana

Okoljski cilji OPN Žirovnica	Obrazložitev izbire okoljskega cilja	Merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljske cilje plana	Obrazložitev izbire merila	Metoda vrednotenja
Ohranjena dobra kakovost zraka	V OPN Žirovnica so predvidene ureditve, ki lahko lokalno vplivajo na kakovost zraka v občini.	- povprečni letni dnevni promet v občini Žirovnica: - o Javornik – Žirovnica (cesta R3, št. ceste 637, št. odseka 0206, števno mesto št. 603 – Moste pri Žirovnici) - o Žirovnica – Vrba (cesta R3, št. ceste 637, št. odseka 1459, avtomatsko števno mesto) - o Vrba – Lesce (cesta G1, št. ceste 8, št. odseka 0207, avtomatsko števno mesto) - o Žirovnica – Begunje (cesta R3, št. ceste 638, št. odseka 1131, števno mesto št. 256 – Begunje 1) - število plinovodnih priključkov v občini Žirovnica	Na območju občine Žirovnica se ne izvaja monitoring kakovosti zraka. V občini ni večjih industrijskih obratov, ki bi bili lahko večji onesnaževalci zraka. Glavna vira onesnaževanja zraka v občini sta promet in ogrevanje objektov. Odločili smo se, da bomo vplive OPN Žirovnica vrednotili na podlagi sprememb prometnih tokov v občini in sprememb števila plinovodnih priključkov v občini Žirovnica, saj drugih podatkov, ki bi posredno ali neposredno kazali na kakovost zraka v občini, ni.	Spremembe prometnih tokov bomo ugotavljali na podlagi sedanjih prometnih tokov v občini in predvidenih ureditev v OPN Žirovnica (predvsem predvideni obvoznici Vrba in Breznica). Ker prometnih tokov ne moremo podati računsko, bo podano samo opisno ali pričakujemo povečanje ali zmanjšanje prometnih tokov. Spremembo števila plinovodnih priključkov bomo ugotavljali na podlagi sedanjega stanja in predvidenih usmeritev glede priključevanja na plinovodno omrežje v tekstualnem delu OPN Žirovnica. Ker ne moremo podati točne številke o novih plinovodnih priključkih, bo opisno podano ali pričakujemo povečanje ali zmanjšanje števila priključkov.

Okoljski cilji OPN Žirovnica	Obrazložitev izbire okoljskega cilja	Merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljske cilje plana	Obrazložitev izbire merila	Metoda vrednotenja
Dobro stanje površinske in podzemne vode	V OPN Žirovnica so predvidene ureditve, ki lahko vplivajo na kakovost površinske in podzemne vode v občini.	- število prebivalcev priključenih na kanalizacijsko omrežje	Na območju občine Žirovnica se ne izvaja monitoring kakovosti površinskih in podzemne vode. V občini so največji onesnaževalec podzemne in površinskih voda neurejene odpadne vode. Odločili smo se, da bomo vplive OPN Žirovnica vrednotili na podlagi ravnanja z odpadnimi vodami oziroma sprememb števila prebivalcev priključenih na kanalizacijsko omrežje. Drugih podatkov, ki bi posredno ali neposredno kazali na kakovost podzemne in površinskih voda v občini, ni.	Spremembo števila prebivalcev priključenih na kanalizacijsko omrežje bomo ugotavljali na podlagi sedanjega stanja in predvidenih usmeritev glede priključevanja na kanalizacijsko omrežje v tekstualnem delu OPN Žirovnica. Ker ne moremo podati točne številke o novih priključkih, bo opisno podano ali pričakujemo povečanje ali zmanjšanje števila priključkov.
Racionalna raba naravnih virov	V OPN Žirovnica so predvidene ureditve, zaradi katerih se lahko poveča raba naravnih virov (predvsem prostora in pitne vode).	- površina najboljših kmetijskih zemljišč glede na namensko rabo prostora - površina gozdnih zemljišč glede na namensko rabo prostora - količina zajete pitne vode	Vplive OPN Žirovnica na rabo naravnih virov bomo vrednotili na podlagi sprememb površin najboljših kmetijskih zemljišč in gozdnih zemljišč ter spremembe količine zajete pitne vode.	Sprememba površin najboljših kmetijskih zemljišč in gozdnih zemljišč bo podana s preračunom veljavne in predvidene namenske rabe prostora (s programom ArcGis 9.0). Spremembo količine zajete pitne vode bomo ugotavljali na podlagi sedanjega stanja in predvidene rasti prebivalcev v občini Žirovnica ter predvidenih ureditev v OPN Žirovnica. Ker ne moremo podati točne številke o količini zajete pitne vode, bo opisno podano ali pričakujemo povečanje ali zmanjšanje količine zajete pitne vode.

Okoljski cilji OPN Žirovnica	Obrazložitev izbire okoljskega cilja	Merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljske cilje plana	Obrazložitev izbire merila	Metoda vrednotenja
Ohranjeni ekosistemi, vrste, krajinska in genska pestrost	V OPN Žirovnica so predvidene ureditve, ki lahko vplivajo na stanje narave v občini (predvsem posebnih varstvenih območij Natura 2000, ekološko pomembnih območij in naravnih vrednot).	- površina in delež stavbnih zemljišč v območjih Natura 2000 na območju občine - površina in delež stavbnih zemljišč v ekološko pomembnih območjih na območju občine - površina in delež stavbnih zemljišč v območjih naravnih vrednot na območju občine - površina trajnih travnikov - površina ekstenzivnih oziroma travniških sadovnjakov - dolžina omejkov - morfološki značaj vodotokov (glede na kategorizacijo urejanja vodotokov) - število lokalitet kotišč netopirjev - velikost populacij netopirjev	Glede na to, da se ohranjenost narave neposredno skozi biotsko raznovrstnost izredno težko meri, smo se odločili, da bomo vplive OPN Žirovnica vrednotili na podlagi sprememb površine stavbnih zemljišč v Natura območjih, ekološko pomembnih območjih in območjih naravnih vrednot, kot območjih posebnih naravnih kvalit. Vplive OPN Žirovnica bomo vrednotili še na podlagi spremembe površine trajnih travnikov in površine ekstenzivnih oziroma travniških sadovnjakov, spremembe dolžine omejkov in spremembe morfološkega značaja vodotokov. To so pomembnejši elementi v pokrajini, ki zagotavljajo preživetje vrst. O kvalifikacijskih vrstah so za območje občine Žirovnica znani samo podatki o netopirjih, zato bomo podali oceno o spremembi števila lokalitet in velikosti populacij netopirjev.	Sprememba površine stavbnih zemljišč v območjih Natura 2000, ekološko pomembnih območjih in naravnih vrednotah bo podana s preračunom veljavnih stavbnih zemljišč in predvidenih stavbnih zemljišč v teh območjih (s programom ArcGis 9.0). Glede na veljavno namensko rabo so stavbna zemljišča: območja za stanovanja, proizvodnjo, transportne dejavnosti, rekreacijo, športi in rekreacijo ter zelene površine, parkirišča, čistilne naprave in druge dejavnosti. V predvideni namenski rabi so stavbna zemljišča opredeljena glede na <i>Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij</i> (Ur. l. RS, št. 99/2007). Sprememba površine trajnih travnikov in ekstenzivnih oziroma travniških sadovnjakov se bo ugotavljala na podlagi dejanske rabe tal (<i>MKGP, stanje na dan 24. 4. 2009</i>) in predvidenih sprememb namenske rabe prostora (pobude in OPPN-ji) (s programom ArcGis 9.0). Sprememba dolžine omejkov, morfološkega značaja vodotokov, števila lokalitet kotišč netopirjev in velikosti populacij netopirjev bo ocenjena na podlagi sedanjega stanja in predvidenih ureditev v OPN Žirovnica. Ker ne moremo podati točne številke, bo opisno podano ali pričakujemo povečanje ali zmanjšanje.

Okoljski cilji OPN Žirovnica	Obrazložitev izbire okoljskega cilja	Merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljske cilje plana	Obrazložitev izbire merila	Metoda vrednotenja
Kakovostno bivalno okolje	V OPN Žirovnica so predvidene ureditve, ki lahko vplivajo na zdravje ljudi v občini.	- število stanovanjskih objektov izpostavljenih prekomernemu hrupu zaradi prometa - število stanovanjskih objektov v vplivnem območju virov elektromagnetnega sevanja - letna poraba elektrike za javno razsvetljavo cest na prebivalca - površina stavbnih zemljišč v vodovarstvenih območjih - količina zbranih odpadkov - dolžina urejenih hodnikov za pešce v naseljih	Na območju občine Žirovnica prihaja do prekomernega obremenjevanja s hrupom ob cesti Žirovnica - Begunje, na območju občine so prisotni viri elektromagnetnega in svetlobnega onesnaževanja. Glavi viri hrupa so prometnice. Na območju občine so opredeljeni tudi vodovarstveni pasovi virov pitne vode. Odločili smo se, da bomo vplive OPN Žirovnica vrednotili na podlagi spremembe števila stanovanjskih objektov izpostavljenih prekomernemu hrupu, spremembe števila stanovanjskih objektov v vplivnem območju virov elektromagnetnega sevanja, spremembe letne porabe elektrike za javno razsvetljavo cest na prebivalca in spremembe površine stavbnih zemljišč v vodovarstvenih območjih. Potencialno lahko na zdravje ljudi vpliva tudi ravnanje z odpadki in urejeni hodniki za pešce. Pri vrednotenju vplivov OPN na okoljski cilj bomo upoštevali tudi spremembe meril, ki so opredeljena za okoljska cilja Ohranjena dobra kakovost zraka in Dobro stanje površinske in podzemne vode.	Spremembo števila stanovanjskih objektov izpostavljenih prekomernemu hrupu bomo ugotavljali na podlagi izvedenega informativnega modela hrupa za sedanje stanje (na podlagi prometnih ureditev) in ureditev obvoznic Breznica in Vrba (s programom) IMMI 6.3 (Wolfel Mebsysteme Software GmbH)). Sprememba števila stanovanjskih objektov v vplivnem območju virov elektromagnetnega sevanja, sprememba letne porabe elektrike za javno razsvetljavo cest na prebivalca, sprememba dolžine urejenih hodnikov za pešce v naseljih ter sprememba količine zbranih odpadkov bo ocenjena na podlagi sedanjega stanja in predvidenih ureditev v OPN Žirovnica. Ker ne moremo podati točne številke, bo opisno podano ali pričakujemo povečanje ali zmanjšanje. Sprememba površine stavbnih zemljišč v vodovarstvenih območjih bo podana s preračunom veljavnih stavbnih zemljišč in predvidenih stavbnih zemljišč v tem območju (s programom ArcGis 9.0). Glede na veljavno namensko rabo so stavbna zemljišča: območja za stanovanja, proizvodnjo, transportne dejavnosti, rekreacijo, športi in rekreacijo ter zelene površine, parkirišča, čistilne naprave in druge dejavnosti. V predvideni namenski rabi so stavbna zemljišča opredeljena glede na <i>Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij</i> (Ur. l. RS, št. 99/2007).
	p.			Stran 49 od 98

Okoljski cilji OPN Žirovnica	Obrazložitev izbire okoljskega cilja	Merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljske cilje plana	Obrazložitev izbire merila	Metoda vrednotenja
Dobro stanje enot kulturne dediščine	V OPN Žirovnica so predvidene ureditve, ki lahko vplivajo na enote kulturne dediščine v občini.	- površina stavbnih zemljišč v evidentiranih arheoloških območjih - vrednotenje izvedbe plana na kulturno dediščino po enotah urejanja prostora (priloga 4)	Ker za območje občine Žirovnica še ni bila pripravljena ocena stanja kulturne dediščine, kjer se opredeli stanje, uporaba/raba in ogroženost za posamezno enoto kulturne dediščine, smo se odločili da bomo vplive OPN Žirovnica vrednotili na podlagi spremembe stavbnih zemljišč v arheoloških območjih in opredelitve vplivov na kulturno dediščino po enotah urejanja prostora (priloga 4). V tem poglavju zato ne navajamo stanja, ogroženosti in (upo)rabe enot kulturne dediščine, bo pa morala občina Žirovnica v prihodnosti te kazalce spremljati zaradi monitoringa izvedbe plana. Ti kazalci so zato navedeni v poglavju 7 <i>Spremljanje stanja okolja</i> .	Sprememba površine stavbnih zemljišč v evidentiranih arheoloških območjih bo podana s preračunom veljavnih stavbnih zemljišč in predvidenih stavbnih zemljišč v tem območju (s programom ArcGis 9.0). Glede na veljavno namensko rabo so stavbna zemljišča: območja za stanovanja, proizvodnjo, transportne dejavnosti, rekreacijo, športi in rekreacijo ter zelene površine, parkirišča, čistilne naprave in druge dejavnosti. V predvideni namenski rabi so stavbna zemljišča opredeljena glede na <i>Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij</i> (Ur. l. RS, št. 99/2007). V sklopu okoljskega poročila je bilo izvedeno tudi vrednotenje izvedbe plana na kulturno dediščino po EUP, ki je prikazano v prilog 4 predmetnega poročila.

4.2 Vrednotenje skladnosti in vključenosti okoljskih ciljev OPN

V vrednotenju skladnosti in vključenosti okoljskih ciljev OPN Žirovnica smo ugotavljali skladnost okoljskih ciljev OPN Žirovnica z okoljskimi cilji v strateških dokumentih države. In sicer tako, da smo preverjali ali so okoljski cilji OPN Žirovnica skladni z okoljskimi cilji na državni ravni oziroma ali okoljski cilji OPN Žirovnica podpirajo doseganje okoljskih ciljev na državni ravni.

Preglednica 12: Vrednotenje skladnosti in vključenosti okoljskih ciljev OPN

Tema	Okoljski cilji	Dokument	Okoljski cilji OPN	Zaključki vrednotenja
Zrak	Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 8% v obdobju 2008-2012 glede na leto 1986: - 12% delež obnovljivih virov energije v celotni energetski oskrbi države do leta 2012. - zmanjšanje energetske intenzivnosti (za 30% do leta 2015 v primerjavi z letom 2000). - 2% delež biogoriv v prometu do leta 2005 in 5,75% do leta 2010. - 16% delež SPTE do leta 2012 v proizvodnji električne energije. - 30% nižja poraba energije v novih stavbah in možnost znižanja energije v javnem sektorju za 15%.	Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005–2012	Ohranjena dobra kakovost zraka	Z okoljskim ciljem OPN Žirovnica <i>Ohranjena dobra kakovost zraka</i> želimo zagotoviti zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in onesnaževal v zrak, zato je skladen s cilji Resolucije o Nacionalne programu varstva okolja in bo prispeval k njihovim uresnitvam.

Tema	Okoljski cilji	Dokument	Okoljski cilji OPN	Zaključki vrednotenja
	Doseganje mejnih oziroma ciljnih vrednosti po območjih za: - NO_x do 2010, - SO₂ in PM₁₀ do 2005, - NO₂ in Pb do 2010, - CO do 2005, - benzen in ozon do 2010. Zmanjševanje nacionalnih emisij za SO₂, NO_x, HOS in NH₃ do leta 2010. Zmanjšanje emisij SO₂, NO_x, CO in prahu iz starih in obstoječih velikih kurilnih naprav in zagotavljanje, da letne množine emisij iz vseh naprav ne bodo presežene.			
Voda	Dobro stanje voda do leta 2015: - doseganje izboljšanja stanja kakovosti podzemnih voda in doseganje mejnih vrednosti za nitrata v pitni vodi, - doseganje izboljšanja stanja podzemnih voda in doseganje mejnih vrednosti za pesticide v pitni vodi ter virih pitne vode, - zagotavljanje ustreznega zbiranja, odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda, - ustavitev oziroma postopno odpravljanje odvajanja emisij ali uhajanja prednostno nevarnih snovi, - preprečevanje onesnaževanja ali druge vrste obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost ali količinsko stanje vodnega telesa ali njegovega dela, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo ali za proizvodnjo pijač, - ohranjanje kakovosti kopalnih voda ter preprečevanje onesnaževanja ali druge vrste obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na stanje vodnega telesa ali njegovega dela, ki je določeno kot območje kopalne vode, ali na zdravstveno ustreznost kopalne vode na območju kopalne vode, - ohranjanje kakovosti voda, da se omogoči življenje pomembnih vrst sladkovodnih rib, - zagotavljanje vodnih količin za vodooskrbo prebivalcev s pitno vodo, - izboljšanje razpoložljivih vodnih količin za rabo ter stanje voda in pripadajočih ekosistemov, - zmanjšanje ogroženosti pred poplavami.	Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005–2012	Dobro stanje površinske in podzemne vode	Z okoljskim ciljem OPN Žirovnica <i>Dobro stanje površinske in podzemne vode</i> želimo ohraniti oziroma doseči dobro kemijsko in morfološko stanje površinskih voda in dobro kemijsko stanje podzemnih voda. Racionalna raba vode je opredeljena v okoljskem cilju Racionalna raba naravnih virov. Tako sta okoljska cilja OPN skladna s cilji Resolucije o Nacionalne programu varstva okolja in bosta prispevala k uresničevanju le-teh.
Narava	Ohranjanje visoke stopnje biotske raznovrstnosti in zaustavitev upadanja biotske raznovrstnosti do leta 2010: - ohranitev oz. doseganje ugodnega stanja ogroženih vrst in habitatnih tipov, - ohranitev oz. doseganje ugodnega stanja (obsega in kvalitete) habitatov vrst in habitatnih tipov, za katere so opredeljena območja, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti (ekološko pomembnih območij, območij Natura 2000, Ramsarskih lokalitet), - učinkovito in usklajeno ohranjanje narave v zavarovanih območjih z upravljavskimi načrti in drugimi ukrepi, - zagotovitev trajnostne rabe sestavin biotske raznovrstnosti ter sonaravno poseganje v naravo. Varstvo naravnih vrednot: - ohranitev lastnosti zaradi katerih so deli narave opredeljeni za naravno vrednoto določene zvrsti ter v največji možni meri tudi vseh drugih lastnosti, - obnovitev poškodovanih oz. uničenih naravnih vrednot, - zagotovitev rabe naravnih vrednot na način, ki jih ne ogroža, - zagotovitev ex-situ varstva za naravnih vrednot, katere ohranjanje v naravi, na mestu nahajališča ni možno.	Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005–2012	Ohranjeni ekosistemi, vrste, krajinska in genska pestrost Racionalna raba naravnih virov	Z okoljskim ciljem OPN Žirovnica <i>Ohranjeni ekosistemi, vrste, krajinska in genska pestrost</i> želimo razvoj v občini v čim večji meri usmeriti izven območij varstva narave ali pa ga prilagoditi tako, da ne bo vplival na biotsko raznovrstnost oziroma z okoljskim ciljem želimo v bistvene segmente družbe vključiti temeljni koncept ohranjanja biotske raznovrstnosti. Na tak način bodo zaščiteni tudi varovana območja narave. Ohranjanje narave pa bo uresničeno tudi zaradi okoljskega cilja <i>Racionalna raba naravnih virov</i> , ki predvideva ohranjanje gozdnih površin v največji meri. Okoljska cilja OPN Žirovnica bosta tako skladna s cilji Resolucije o Nacionalne programu varstva okolja.

Tema	Okoljski cilji	Dokument	Okoljski cilji OPN	Zaključki vrednotenja
	Cilji: - ohranjanje biotske raznovrstnosti, - trajnostna raba njenih sestavin, - poštena in pravična delitev koristi genskih virov skupaj z ustreznim dostopom do njih in s primernim prenosom ustreznih tehnologij.	Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (Ministrstvo za okolje in prostor, 2001)		
Urbano okolje	Postavitev dolgoročne, enotne in celovite politike za izboljšanje kakovosti življenja v urbanih območjih s kazalci in oživitve mest tako, da postanejo atraktivna za prebivalce, ne škodujejo zdravju in zagotavljajo visoko kakovost življenja.	Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005–2012	Kakovostno bivalno okolje	Z okoljskim ciljem OPN <i>Kakovostno bivalno okolje</i> želimo ohraniti raven bivalnega okolja v občini. Okoljski cilj je tako skladen s cilji Resolucije o Nacionalne programu varstva okolja.
Kulturna dediščina	Z dediščino je treba ravnati tako, da se zagotavlja čim večja ohranitev njenih kulturnih vrednot za prihodnost. S spomenikom je treba ravnati tako, da se dosledno upoštevajo in ohranjajo njegove kulturne vrednote in družbeni pomen.	<i>Zakon o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/08)</i>	Dobro stanje enot kulturne dediščine	Z okoljskim ciljem OPN Žirovnica <i>Dobro stanje enot kulturne dediščine</i> želimo zagotoviti dobro stanje kulturne dediščine oziroma zmanjšati ogroženost enot kulturne dediščine ter preprečiti posege, ki bi lahko negativno vplivali na vrednost dediščine. Tako je cilj OPN Žirovnica skladen z določili Zakona o varstvu kulturne dediščine in bo prispeval tudi k uresničevanju Nacionalnega programa za kulturo 2008 – 2011.
	NEPREMIČNA KULTURNA DEDIŠČINA Reševati bo treba problematiko, ki zadeva neizenačenost registra nepremične kulturne dediščine, saj ta neizenačenost otežuje izdelavo enotne strategije celostnega ohranjanja od vključevanja dediščine v razvojne programe, v prostorsko načrtovanje in programe in projekte obnove, do oživljanja spomenikov in spomeniških območij. Razviti bo treba strategijo varstva nepremične in z njo povezane premične in nesnovne kulturne dediščine, s povezovanjem delovanja ustanov za varstvo dediščine (zavodov in muzejev). V tem pogledu je še posebej pomembno vključevanje projektov s področja varstva kulturne dediščine v razvojne programe na ravni države, pokrajin in občin in posledično v ustrezne prostorske ureditve, vključno s sistematično prenovo spomeniških območij.	<i>Resolucija o Nacionalnem programu za kulturo 2008 - 2011 /ReNPK0811/ (Ur. l. RS, št. 35/2008)</i>		

5 ALTERNATIVE

V Uredbi o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/2005) je v 3. členu zapisano, da je okoljsko poročilo dokument, v katerem se opredelijo, opišejo in ovrednotijo pomembni vplivi izvedbe plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine ter možne alternative, ki upoštevajo okoljske cilje in značilnosti območja, na katerega se plan nanaša. V 6. členu je zapisano, da mora okoljsko poročilo vsebovati poleg ostali informacij tudi informacijo o tem katere možne alternative so bile obravnavane in razlogi za izbor najustreznejše alternative.

Opredeliti je potrebno ugotovitve v **primeru preveritve možnih alternativ**, navedbo preverjenih alternativ in razloge za izbor predlagane alternative, primeroma zlasti glede:

- lokacije in smeri,
- obsega in velikosti,
- načina uresničevanja ciljev,
- postopka gradnje,
- metod dela,
- postopkov razgradnje ob koncu življenjske dobe posega v okolje,
- predlogov časovne razporeditve in časovnega obsega (npr. sezonsko delo),
- opisov in navedb pri vsaki možni alternativni, kako je bila ocenjena,
- podatkov o presoji možnih alternativ glede na njihov vpliv na okoljske cilje plana.

Izdellovalec OPN Žirovnica je v dopolnjenem osnutku OPN Žirovnica (maj 2008) nekatere posege opredelil variantno: umeščanje obvoznice Vrba, sprejemno – kulturnega centra Vrba in čistilne naprave Breg. Do teh variantnih rešitev smo se opredelili in ovrednotili katera varianta predvidenih posegov je sprejemljivejša z okoljskega vidika.

OPOMBA: Poglavje ostaja enako kot je bilo v okoljskem poročilu, ki je bilo izdelano v avgustu 2008. V dopolnjenem osnutku OPN Žirovnica (avgust 2009), na podlagi katerega je pripravljeno predmetno poročilo, nista več variantno opredeljeni obvoznica Vrba in sprejemno – kulturni center Vrba. Izdellovalec OPN je namreč v postopku usklajevanja dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica (maj 2008), prišel do rešitev usklajenih z nosilci urejanja prostora. Obe predvideni ureditvi sta posledično obdelani v prilogi 3.

5.1 Obvoznica Vrba

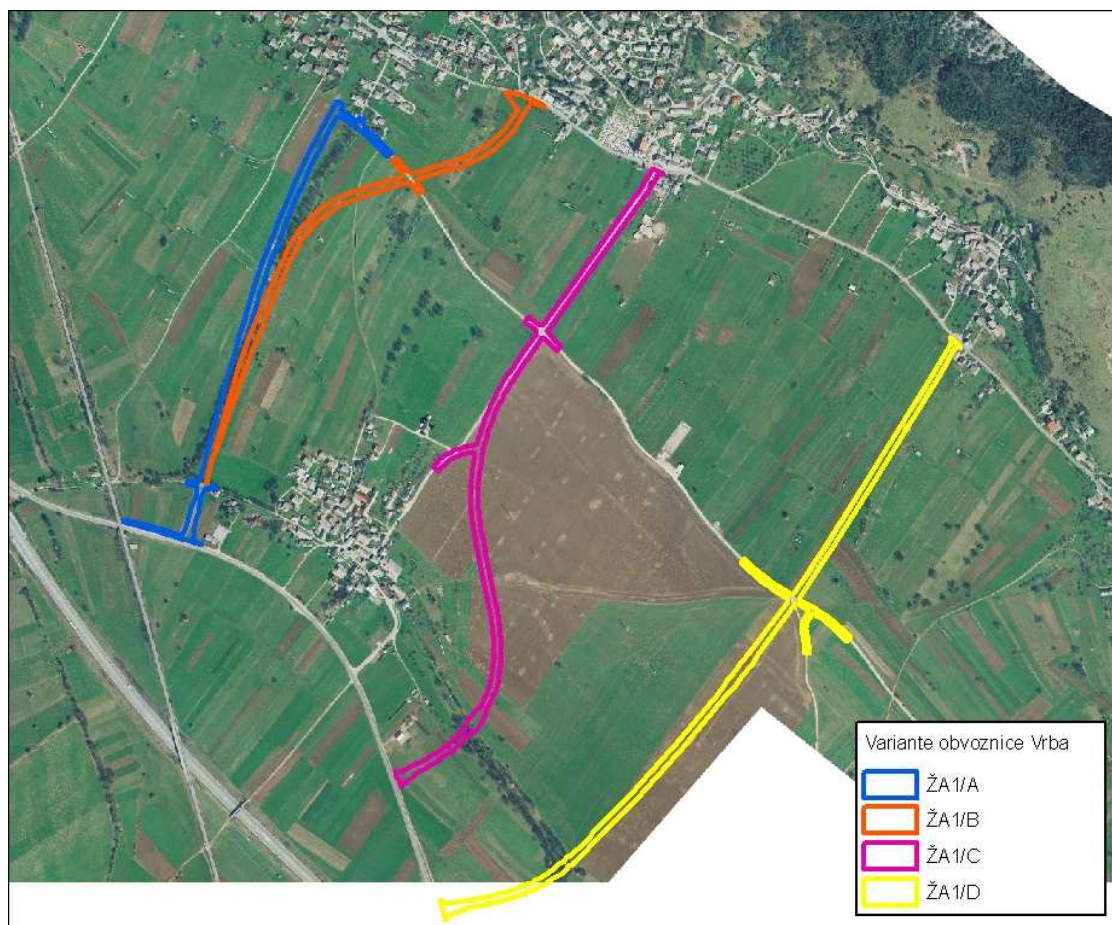
Predvidena je ureditev nove cestne povezave med regionalnima cestama Žirovnica – Begunje in Javornik – Žirovnica – Vrba. Med obema regionalnima cestama je skozi naselje Vrba že urejena cesta Breznica - Vrba, ki pa je neustrezna za količino prometa, ki uporablja to cesto in predstavlja ozko grlo povezave naselij ob cesti Žirovnica – Begunje z glavno cesto Vrba - Lesce in avtocesto.

Predlagane so štiri variante obvoznice Vrba:

- **Varianta A** predstavlja v celoti novo prometno povezavo. V drevoredu, ki ga seka, sicer poteka ožja pot (gozdna pot), za katero predvidevamo, da se uporablja kot pešpot ali kolesarska pot. Po območju drevoreda varianta poteka v spodnjem delu. Cesta naj bi povezala Zabreznico z regionalno cesto Javornik – Žirovnica – Vrba. Predvidena povezava poteka zahodno od naselja Vrba. Priključek na regionalno cesto Javornik – Žirovnica – Vrba je predviden v neposredni bližini železniškega mosta. Predvidena trasa varianta A poteka v celoti po travniških in njivskih površinah. Površina območja potrebnega za ureditev ceste znaša 14.680 m². V Zabreznici je neposredno ob zaključku obvoznice predvidena ureditev stanovanjskega območja, ki se v primeru izbire varianta A briše.
- Tudi **varianta B** v celoti predstavlja novo prometno povezavo. V drevoredu, ki ga seka, sicer poteka ožja pot (gozdna pot), za katero predvidevamo, da se uporablja kot pešpot ali kolesarska pot. Po območju drevoreda varianta poteka v spodnjem delu. Varianta B je dejansko varianta varianta A. Priključek na regionalno cesto Javornik – Žirovnica – Vrba je enak kot pri varianti A, razlikuje pa se priključek v Breznici (v neposredni bližini stavbe Občine Žirovnica). Predvidena povezava poteka zahodno od naselja Vrba. Predvidena trasa varianta B poteka v celoti po travniških in njivskih površinah. Površina območja potrebnega za ureditev ceste znaša 14.032 m² (brez spodnjega dela, ki je enak kot pri varianti A). Neposredno ob začetku obvoznice v Breznici je predvidena ureditev večjega območja za centralne dejavnosti.
- **Varianta C** deloma poteka po obstoječi cesti Breznica – Vrba, v spodnjem delu pa se izogne naselju Vrba po vzhodni strani in se potem priključi na regionalno cesto Javornik – Žirovnica – Vrba. V spodnjem delu poteka

predvidena cesta po njivskih in travniških površinah. Površina območja potrebnega za ureditev ceste znaša 21.409 m².

- **Varianta D** je najbolj odmaknjena od naselja Vrba. Poteka od naselja Doslovče in se južno od naselja Vrba navezuje na regionalno cesto Javornik – Žirovnica – Vrba. V zgornjem delu poteka po obstoječi makadamski cesti, kjer je že sedaj mogoča vožnja z avtomobilom, v spodnjem delu pa poteka po njivskih in travniških površinah. Površina območja potrebnega za ureditev ceste znaša 24.626 m².

Slika 11: Variante obvoznice Vrba

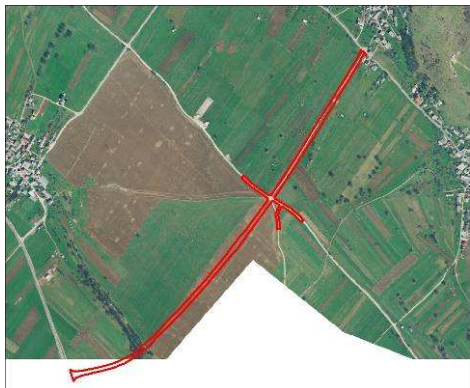
Variante cest so bile predstavljene občanom na okrogli mizi dne 28. 5. 2007. Bilo je veliko nasprotovanja variantam A in B, za varianto D ni bilo posebnega zanimanja, češ da je zunaj ustaljenih prometnih tokov. Zavzemali so se za gradnjo variante C. V začetku oktobra 2007 je bil organiziran sestanek delovne skupine za občinski prostorski načrt, predstavnika Direktorata za prostor, Sektor za sodelovanje z občinami, predstavnice Zavoda za varstvo kulturne dediščine, OE Kranj, predstavnice Zavoda RS za varstvo narave, OE Kranj, Direktorata za kmetijstvo in načrtovalcev zaradi usklajevanja interesov občanov s predhodnimi smernicami iz področja naravne in kulturne dediščine, urejanja prostora in kmetijskih zemljišč, vendar sestanek ni dal nobenega rezultata.

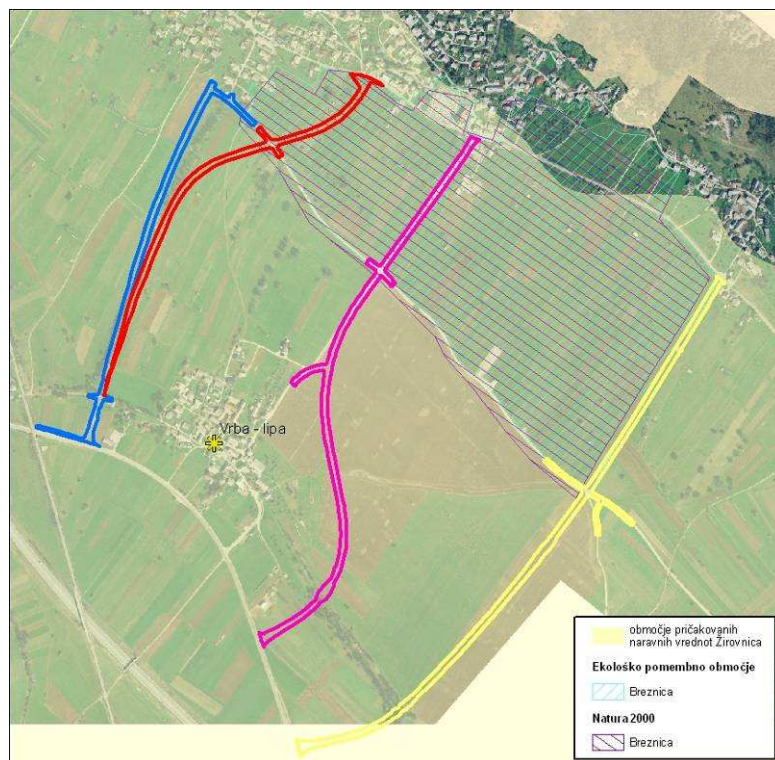
5.1.1 Poseganje variant obvoznice v varovana območja

Preverjali smo ali predlagane variante posegajo v varovana območja narave, naravne vrednote, območja Natura 2000, ekološko pomembna območja, vodovarstvena območja, poplavna območja, erozijska območja, območja najboljših kmetijskih zemljišč, območja gozdov z varstveno funkcijo (varovalni gozdovi, gozdni rezervati) in enote kulturne dediščine. Vse predlagane variante obvoznice posegajo v varovana območja. Pregled teh poseganj je prikazan v spodnji preglednici.

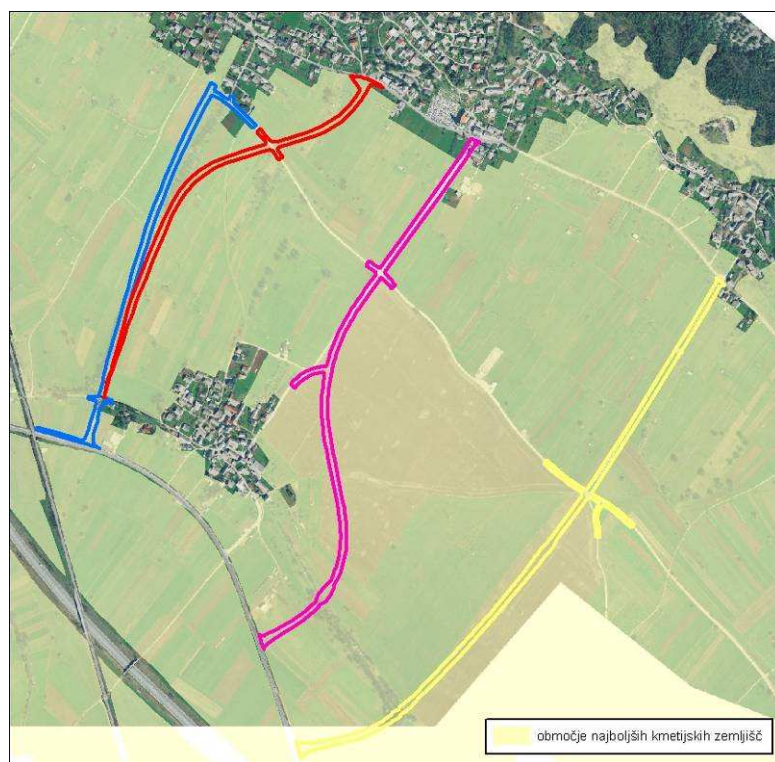
Preglednica 13: Variante obvoznice Vrba in poseganja v varovana območja

Varianta	Grafični prikaz območja	Poseganje v varovana območja	Opredelitve nosilcev urejanja prostora
A		- območje Natura 2000 – Breznica: v območje Natura 2000 posega del obstoječe ceste, ki bo opravljala vlogo priključne ceste na obvoznico - EPO Breznica: v EPO posega del obstoječe ceste, ki bo opravljala vlogo priključne ceste na obvoznico - območje pričakovanih naravnih vrednot Radovljica: celotna trasa se nahaja na območju pričakovanih naravnih vrednot - območje najboljših kmetijskih zemljišč: celotna trasa se nahaja na območju najboljših kmetijskih zemljišč; detajlno talno število na območju je 73	Zavoda RS za varstvo narave: Zaradi varstva kvalifikacijske vrste navadnega netopirja, ki ima v cerkvi v Breznici porodniško kolonijo, je zaradi daljinskega vpliva varianta A nesprejemljiva. Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije: Varianta je z vidika varstva kulturne dediščine sprejemljiva.
B		- območje Natura 2000 – Breznica: v območje Natura 2000 posega zgornja tretjina ceste ob naselju Breznica; na območju so sedaj travnate in njivske površine - EPO Breznica: v EPO posega zgornja tretjina ceste ob naselju Breznica; na območju so sedaj travnate in njivske površine - območje pričakovanih naravnih vrednot Radovljica: celotna trasa se nahaja na območju pričakovanih naravnih vrednot - območje najboljših kmetijskih zemljišč: celotna trasa se nahaja na območju najboljših kmetijskih zemljišč; detajlno talno število na območju je 73 - predlog za vpis ali spremembo v registru kulturne dediščine EŠD 400927: manjši del ob predvidenem križišču z makadamsko cesto	Zavoda RS za varstvo narave: Zaradi varstva kvalifikacijske vrste navadnega netopirja, ki ima v cerkvi v Breznici porodniško kolonijo, je zaradi daljinskega vpliva varianta B nesprejemljiva. Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije: Varianta je z vidika varstva kulturne dediščine sprejemljiva.

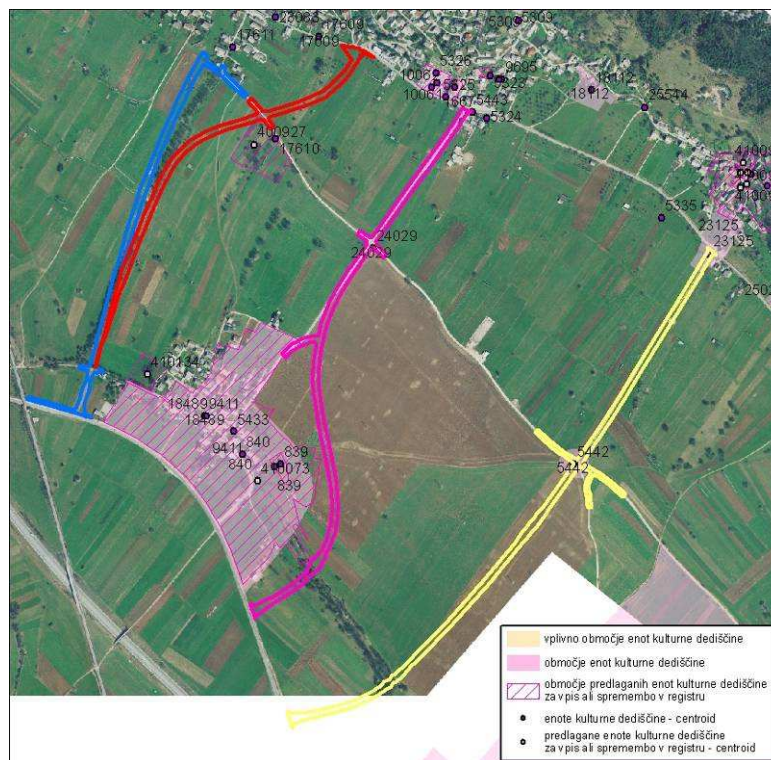
Varianta	Grafični prikaz območja	Poseganje v varovana območja	Opredelitve nosilcev urejanja prostora
C		- območje Natura 2000 – Breznica: na območju je že obstoječa cesta - EPO Breznica: na območju je že obstoječa cesta - območje pričakovanih naravnih vrednot Radovljica: celotna trasa se nahaja na območju pričakovanih naravnih vrednot - območje najboljših kmetijskih zemljišč: celotna trasa se nahaja na območju najboljših kmetijskih zemljišč, s tem da je del ceste že obstoječ; detaljno talno število na območju je 73 - enota kulturne dediščine EŠD 24029 Breznica - Kapelica južno od Breznice (sakralna stavbna dediščina): kapelica se nahaja ob že obstoječi cesti - v bližini je enota kulturne dediščine Vrba na Gorenjskem - Cerkev sv. Marka (EŠD 839) (sakralna stavbna dediščina)	Zavod RS za varstvo narave: Z vidika varstva narave in biotske pestrosti vključno z varovanjem kvalifikacijske vrste navadnega netopirja, je najbolj sprejemljiva varianta C, ki najmanj prizadene ohranjeno sklenjeno drevesno vegetacijo, ki je zelo pomemben segment v življenjskem prostoru netopirja. Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije: Varianta bi imela na vedutno izpostavljenem odprtem prostoru uničujoč vpliv na prostorsko vlogo cerkve Sv. Marka in vas Vrba v ozadju, ki imata tudi velik simbolni pomen. Pričakovani so naslednji negativni vplivi – infrastrukturna oprema obvozne ceste (ograje, razsvetljava, prometna signalizacija,...), pritisk na širitev poselitve do obvoznice.
D		- območje Natura 2000 – Breznica: v območje Natura 2000 posega del obstoječe makadamske ceste, ki bo opravljala vlogo priključne ceste na obvoznico - EPO Breznica: v EPO posega del obstoječe makadamske ceste, ki bo opravljala vlogo priključne ceste na obvoznico - območje pričakovanih naravnih vrednot Radovljica: celotna trasa se nahaja na območju pričakovanih naravnih vrednot - območje najboljših kmetijskih zemljišč: celotna trasa se nahaja na območju najboljših kmetijskih zemljišč, s tem da je del ceste že obstoječ (v makadamski izvedbi); detaljno talno število na območju je 73 - enota kulturne dediščine EŠD 23125 Doslovče - Staroslovansko grobišče (arheološka dediščina): na tem območju je že urejena cesta, vendar v makadamski izvedbi - enota kulturne dediščine EŠD 5442 Breznica - Znamenje ob stari cesti (sakralna stavbna dediščina): kapelica se nahaja ob že obstoječi cesti in bi jo bilo potrebno premakniti	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije: Varianta bi imela na vedutno izpostavljenem odprtem prostoru uničujoč vpliv na prostorsko vlogo cerkve Sv. Marka in vas Vrba v ozadju, ki imata tudi velik simbolni pomen. Pričakovani so naslednji negativni vplivi – infrastrukturna oprema obvozne ceste (ograje, razsvetljava, prometna signalizacija,...), pritisk na širitev poselitve do obvoznice.

Slika 12: Variante obvoznice, območja Natura 2000, ekološko pomembna območja in območje pričakovanih naravnih vrednot

Slika 13: Variante obvoznice in najboljša kmetijska zemljišča

Slika 14: Variante obvoznice in enote kulturne dediščine

5.1.2 Modeliranje hrupa, ki ga bo povzročil promet na obvoznici

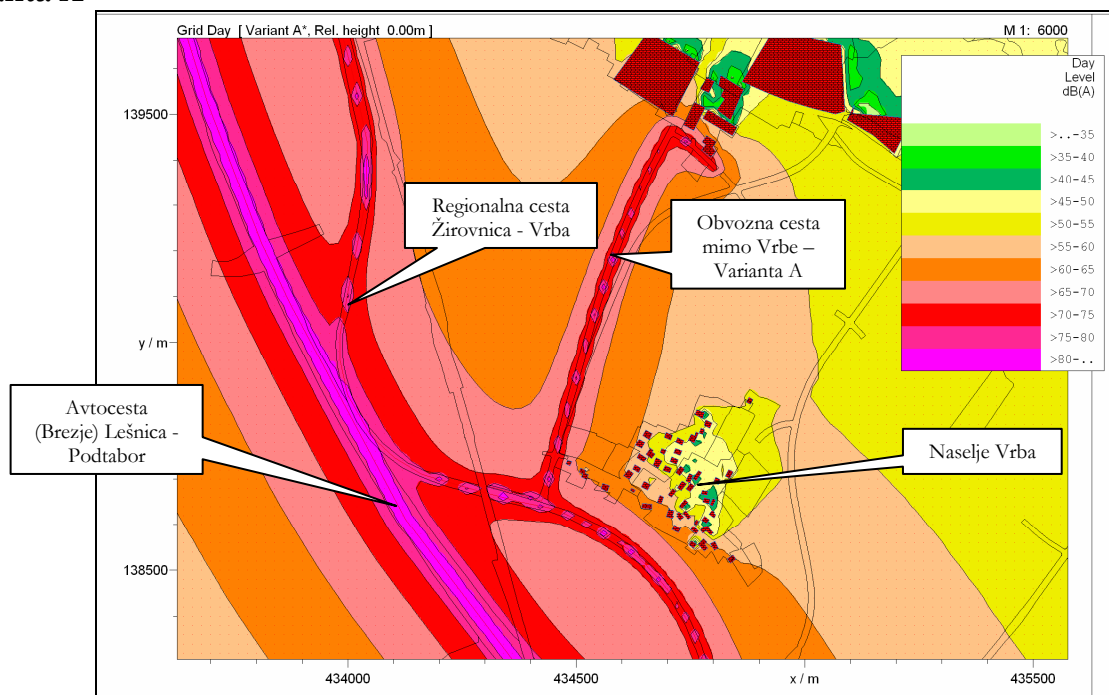
Predlagane variante smo obravnavali tudi glede na obremenitve s hrupom zaradi predvidenega prometa. Po namenski rabi prostora in skladno z *Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju* (Ur. l. RS, št. 105/05, 34/08) spada širše območje, kjer je predvidena gradnja obvoznice mimo naselja Vrba v III. območje varstva pred hrupom. Za to območje je mejna vrednost kazalca hrupa L_{dvn} (kombinirani kazalec hrupa za skupno obremenitev v dnevnem, večernem in nočnem času) 60 dB(A) in kritična vrednost za kazalec hrupa L_{dvn} 69 dB(A).

Izračun širjenja hrupa v prostoru zaradi prometa smo izdelali po standardu XP S31-133 in po francoski metodi ocenjevanja "NMPB-Routes-96 (SETRA-CERTU-CSTB)", navedena v "*Arrêté du 5 mai 1995 relatif au bruit des infrastructures routières, Journal Officiel du 10 mai 1995, 6. člen*" ter po metodi mednarodnega standarda ISO 9613-2. Za izračun smo uporabili matematični računalniški model (program) IMMI 6.3 (*Wolfel Mebsysteme Software GmbH*). Pri izračunu smo predhodno v omenjenem programu pripravili model z objekti v okolici omenjene ceste.

Informativno oceno vrednosti kazalcev hrupa L_{dvn} zaradi prometa za posamezno varianto smo naredili ob naslednjih predpostavkah:

- upoštevali smo, da na dan po cesti (**varianta A, B, C in D**) na dan pelje 5.000 vozil s hitrostjo 70 km/h,
- v izračunu smo upoštevali tudi prečne profile ceste opisane v *Načrtu gradbenih konstrukcij ceste* (št. projekta P-127/05, CE DESIGN d.o.o., Križje, oktober 2006),
- v izračunu smo upoštevali promet po avtocesti (Brezje) Lešnica – Podtabor (cesta AC, št. ceste A2, št. odseka 0005), kjer je bil na avtomatskem števnem mestu v letu 2006 PLDP 27.500 vozil na dan,
- v izračunu smo upoštevali promet po regionalni cesti Žirovnica – Vrba (cesta R3, št. ceste 637, št. odseka 1459), kjer je bil na avtomatskem števnem mestu v letu 2006 PLDP 5.000 vozil na dan,
- za vse objekte v okolici omenjene ceste smo upoštevali povprečno višino 10 m,
- privzeli smo, da promet po celem odseku ceste poteka v povprečju s konstantnim tokom,
- za plast vozišča smo privzeli asfalt,
- v oceni vrednosti kazalcev hrupa smo upoštevali atmosferske vplive na podlagi meteoroloških podatkov skladno s standardom XP S31-133 in skladno z računalniškim modelom (program) IMMI 6.3 (*Wolfel Mebsysteme Software GmbH*) modelom.

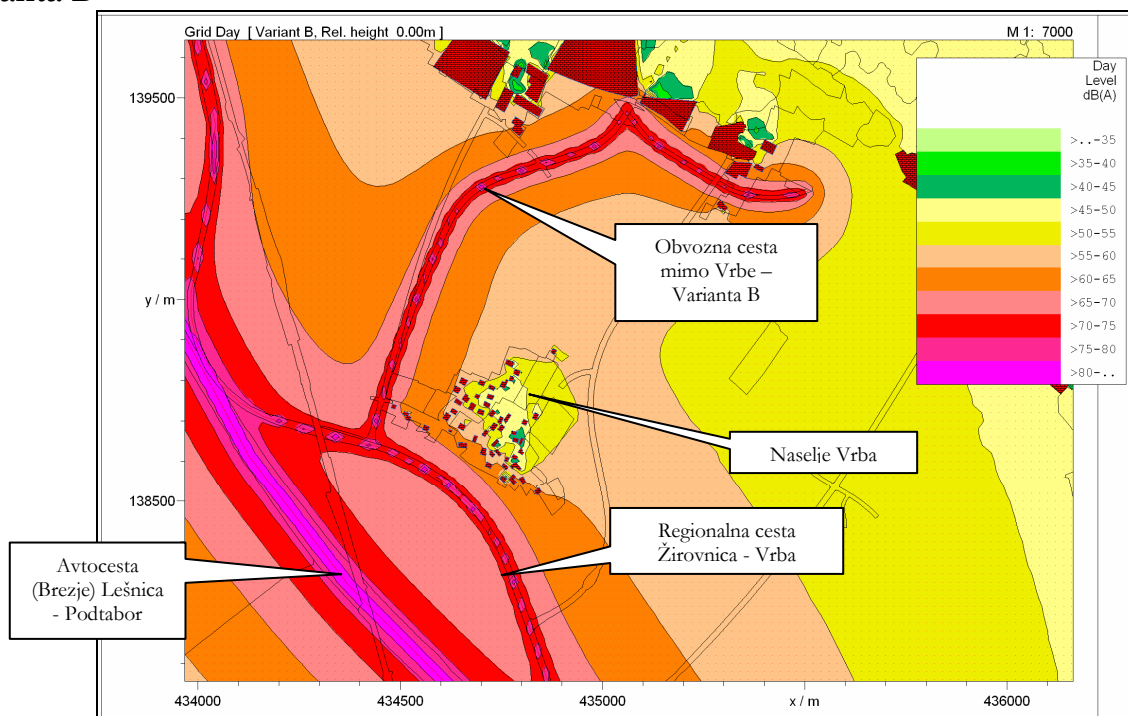
Varianta A

Slika 15: Prikaz obremenitve s hrupom zaradi prometa za cesto »Varianta A«

Kazalec hrupa L_{dvn} je pokazal, da bo hrup pri objektih v zahodnem delu naselja Vrba med 60 in 65 dB(A). Z umestitvijo ceste »Varianta A« bo povečana obremenitev s hrupom tudi pri objektih, kjer bo umeščeno novo križišče na regionalni cesti Žirovnica – Begunje. Pri objektih v neposredni bližini novega križišča bo obremenjenost s hrupom med 65 in 70 dB(A).

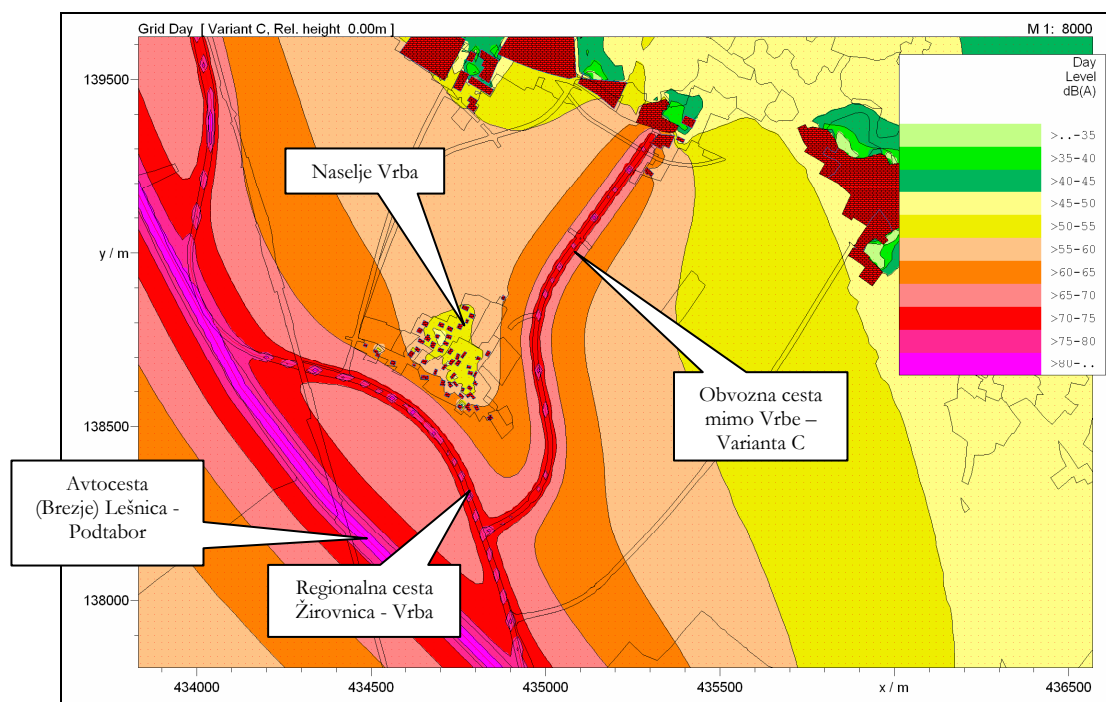
Varianta B

Slika 16: Prikaz obremenitve s hrupom zaradi prometa za cesto »Varianta B«

Kazalec hrupa L_{dvn} je pokazal, da bo hrup pri objektih v zahodnem delu naselja Vrba med 60 in 65 dB(A). Z umestitvijo ceste »Varianta B« bo povečana obremenitev s hrupom tudi pri objektih, kjer bosta umeščeni nova križišča na regionalni cesti Žirovnica – Begunje. Pri objektih v neposredni bližini novih križišč bo obremenjenost s hrupom med 60 in 65 dB(A).

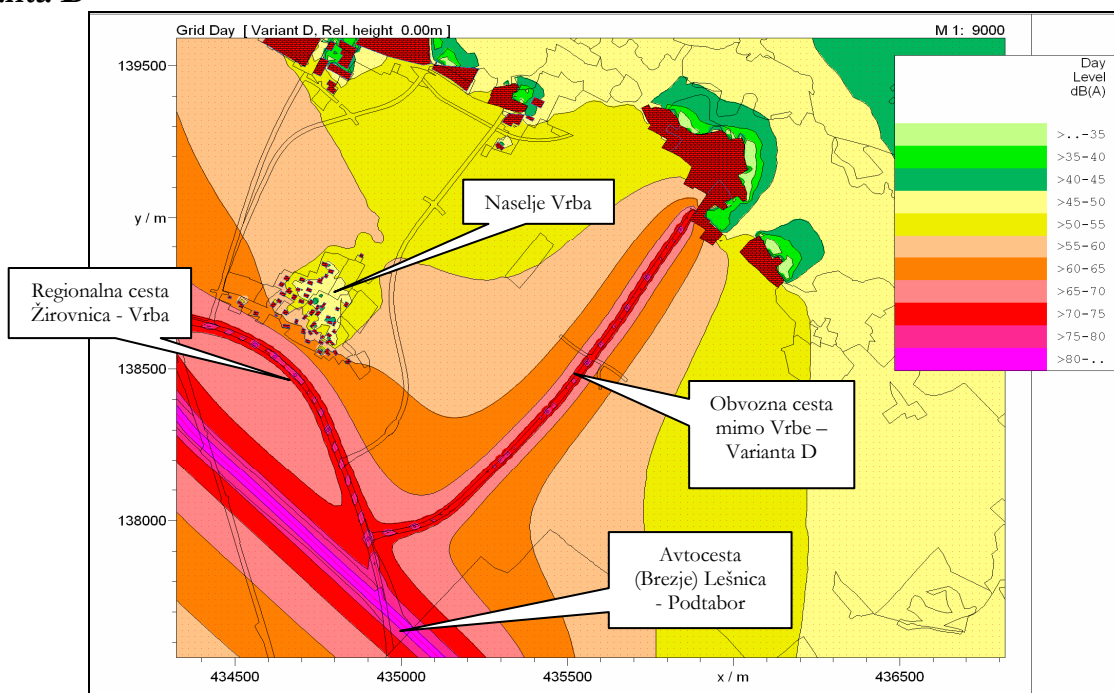
Varianta C

Slika 17: Prikaz obremenitve s hrupom zaradi prometa za cesto »Varianta C«

Kazalec hrupa L_{dvn} je pokazal, da bo hrup pri objektih v vzhodnem delu naselja Vrba med 60 in 65 dB(A). Z umestitvijo ceste »Varianta C« bo povečana obremenitev s hrupom tudi pri objektih, kjer bo preurejeno križišče na regionalni cesti Žirovnica – Begunje. Pri objektih v neposredni bližini novega križišča bo obremenjenost s hrupom med 65 in 70 dB(A).

Varianta D

Slika 18: Prikaz obremenitve s hrupom zaradi prometa za cesto »Varianta D«

Kazalec hrupa L_{dvn} je pokazal, da bo hrup pri objektih v vzhodnem delu naselja Vrba med 55 in 60 dB(A). Z umestitvijo ceste »Varianta D« bo povečana obremenitev s hrupom tudi pri objektih, kjer bo preurejeno križišče na regionalni cesti Žirovnica – Begunje. Pri objektih v neposredni bližini križišča bo obremenjenost s hrupom med 65 in 70 dB(A).

Ključna ugotovitev je, da bodo z umestitvijo katerekoli variante obvoznice presežene vrednosti hrupa na stanovanjskih objektih v neposredni bližini variant obvoznice (mejna vrednost kazalca hrupa L_{dvn} je 60 dB(A)).

5.1.3 Okoljsko vrednotenje variant

Odločanje o najustreznejši varianti obvoznice z okoljskega vidika smo izvedli na podlagi doseganja opredeljenih okoljskih ciljev OPN Žirovnica oziroma dejanskega stanja na območju, modeliranja hrupa in poseganja v varovana območja. Vrednotenje smo izvedli izločevalno glede na teže kriterijev. Največjo težo pri odločanju so imeli zaključki presoje sprejemljivosti na varovana območja narave, ki je sestavni del okoljskega poročila in je pripravljena v ločenem elaboratu, racionalna raba prostora in rezultati modeliranja hrupa. Sledili so posegi na varovana območja, v katera posegajo variante obvoznice. Odločili smo se, da so ključni za vrednotenje posegi v območja Natura 2000, območja najboljših kmetijskih zemljišč in enote kulturne dediščine.

V presoji sprejemljivosti na varovana območja narave je bilo ugotovljeno, da bi prišlo pri izvedbi variant obvoznice Vrba A in B na predlaganih lokacijah do bistvenega vpliva na varstveni cilj ohranjanja ugodnih ekoloških razmer območja Natura 2000 SCI Breznica. Gre namreč za neustrezno spreminjanje strukture ekosistema, ki je pomemben prehranjevalni habitat za netopirje, pa čeprav le na robu območja Natura in v njegovem vplivnem območju. Z načrtovanimi ureditvami se zmanjšuje in omejuje življenjski prostor netopirjev, umestitev cestne povezave v in ob drevored, ki je pomembno zatočišče in orientacijski element v krajini pa pomeni oviro in povečano možnost trkov netopirjev ob preletavanju na prehranjevalne površine v južnem in zahodnem zaledju. OPN Žirovnica, ki bi vključeval ti dve prostorski ureditvi, je torej nesprejemljiv, zato ju je za sprejemljivost plana treba izločiti iz izbire variantnih rešitev.

Tudi z vidika racionalne rabe naravnih virov, ki je eden izmed opredeljenih okoljskih ciljev OPN Žirovnica (kamor pada tudi racionalna raba prostora in varovanje najboljših kmetijskih zemljišč), sta varianti obvoznice A in B problematični. Varianti A in B predstavljata dejansko nov poseg v prostor, medtem ko varianti C in D vsaj v delu že potekata po obstoječih cestah. Varianti A in B v spodnjem delu sicer potekata po drevoredu, v katerem poteka obstoječa »gozdna« pot, ki pa v sedanjem stanju za vožnjo z avtomobilom ni primerna. Varianta C v zgornjem delu poteka po obstoječi cesti Breznica – Vrba, varianta D pa po makadamski cesti, ki vodi čez travnike in njive. Vendar ne glede na dejstvo, da je cesta makadamska, ne moremo zanikati, da le-ta že obstaja in se jo tudi uporablja. Na podlagi navedenega ocenjujemo, da bi k uresničevanju okoljskega cilja *Racionalna raba naravnih virov* najbolj prispevali varianti C in D. Kot smo že zapisali, obe varianti delno potekata po obstoječih cestah in urejanje obvoznice tako ne bi pomenilo popolnoma novega posega v prostor. Potrebna je omeniti tudi, da je celotno območje, kjer potekajo vse štiri variante, opredeljeno kot območje najboljših kmetijskih zemljišč.

Kot naslednji izločevalni kriterij smo uporabili hrup, ki ga bo povzročil promet po obvoznici oziroma obremenjenost stanovanjskih objektov s hrupom z obvoznice. Ta kriterij smo aplicirali samo še na varianti C in D, saj smo varianti A in B predhodno že izločili iz obravnave. Pri varianti C je bilo na podlagi modela hrupa ugotovljeno, da bo hrup pri objektih v vzhodnem delu naselja Vrba med 60 in 65 dB(A) ter da bo hrup pri objektih v neposredni bližini križišča z regionalno cesto Žirovnica – Begunje v Breznici med 65 in 70 dB(A). Na obeh omenjenih mestih bo tako presežena mejna vrednost kazalca hrupa L_{dvn} , ki znaša 60 dB(A). Pri varianti D bo hrup pri objektih v vzhodnem delu naselja Vrba med 55 in 60 dB(A) in povečana bo obremenitev s hrupom pri objektih, kjer bo urejeno križišče na regionalni cesti Žirovnica – Begunje (med 65 in 70 dB(A)). Mejna vrednost kazalca hrupa L_{dvn} (60 dB(A)) bo tako presežena samo pri objektih ob regionalni cesti Žirovnica – Begunje. Zaključimo lahko, da bodo objekti ob regionalni cesti Žirovnica – Begunje pri novo urejenem križišču obremenjeni enako pri obeh variantah, razlika je le v številu obremenjenih objektov. V primeru izvedbe variante C bo obremenjeno večje število objektov (več kot en objekt) kot v primeru izvedbe variante D (en objekt). V naselju Vrba pa bodo objekti manj obremenjeni s hrupom v primeru izvedbe variante D. Naselje Vrba je že danes prekomerno obremenjeno s hrupom. Z umeščanjem variante C tega problema ne bi celostno rešili, medtem ko ureditev variante D rešuje problem preseženih mejnih vrednosti hrupa v naselju Vrba in tako tudi izboljšuje življenje pogoje prebivalcev v tem naselju. Ocenjujemo, da je z vidika obremenjenosti s hrupom, izmed variant C in D bolj primerna varianta D.

Ocenjujemo, da je z okoljskega vidika za nadaljnjo obdelavo najbolj primerna varianta D. Del predvidene ceste bo potekal po že obstoječi makadamski cesti, povzročila pa bo tudi najmanjšo obremenjenost s hrupom na bližnjih stanovanjskih objektih od vseh štirih vrednotenih variant. Pri objektih, kjer bo prekoračena mejna vrednost kazalca hrupa L_{dvn} (60 dB(A)), bo zelo verjetno potrebno izvesti aktivne ali pasivne protihrupne ukrepe, kar pa bodo bolj eksplicitno pokazale prve meritve hrupa, ki so zakonsko obvezne. Glede na predhodno prikazani model hrupa, bo potrebno protihrupne ukrepe zagotoviti za objekt ob predvidenem križišču variante D z regionalno cesto Žirovnica – Begunje. Zaradi bližine območja Natura 2000 Breznica bo potrebno izvesti omilitvene ukrepe predvsem v smeri ustreznega osvetljevanja oziroma bolje rečeno neosvetljevanja ceste z javno razsvetljavo. Predlagamo, da se vzdolž obeh strani cestnega telesa predvidene variante zasadi drevored z namenom zagotavljanja boljše orientacije netopirjev v tem prostoru. Ker je v zgornjem delu variante D ob regionalni cesti Žirovnica – Begunje evidentirana arheološka dediščina, bo potrebno na območju izvesti predhodni arheološki pregled. Predvidena varianta D poteka tudi preko znamenja ob

stari cesti. Znamenje bo potrebno ustrezno prestaviti ali pa optimizirati varianto tako, da se tej enoti kulturne dediščine izogne.

Smernice nosilcev urejanja prostora, in sicer Zavoda RS za varstvo narave in Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, so bile za umeščanje obvoznice Vrba ravno nasprotno. Zavod RS za varstvo narave kot sprejemljivi navaja varianti C in D, kot nesprejemljivi pa varianti A in B, Zavod za varstvo kulturne dediščine pa ravno obratno. Zaradi tega je bila v postopku usklajevanja dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica (maj 2008) opredeljena nova varianta obvoznice E, ki je usklajena z obema navedenima nosilcema urejanja prostora, in je kot edina možna rešitev opredeljena v dopolnjenem osnutku OPN Žirovnica (avgust 2009).

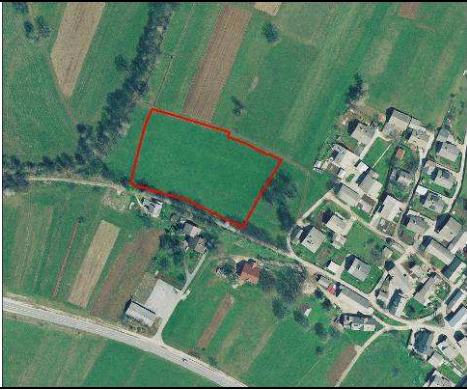
5.2 Sprejemno – kulturni center Vrba

V občini Žirovnica je predvidena ureditev sprejemno – kulturni centra z naslednjimi vsebinami: turistična pisarna, prodaja spominkov, galerijski prostor, dvorana s pomožnimi prostori, gostinski del, predavalnica ali sejna soba, čitalnica, klubski prostor, skladišče. Predvidena je tudi ureditev zunanjih površin centra (ploščad pred objektom, prostor za pogostitve, otroško igrišče, parkovni prostori za druženje na prostem, sprehajališče – navezava na kulturno pot, parkirišča). Tlorisni gabarit stavb naj bi bil prilagojen velikosti in legi gradbene parcele ter namembnosti območja in funkciji stavb. Višinski gabarit stavb je lahko največ (K)+P+1+M, kjer je pritličje pri vhodu največ 50 cm nad terenom.

Predvidene so tri variantne lokacije:

- Predlagana **lokacija 1** je v vzhodnem delu vasi Vrba, ob sedanji cesti proti Breznici, v trikotniku, ki ga tvorijo sedanja cesta proti Breznici na severozahodu, območje vasi na jugozahodu in predvidena trasa obvoznice na vzhodu (varianta C).
- Predlagana **lokacija 2** je na zahodnem delu vasi Vrba, nad ježo in potjo, v nivoju vasi. Območje je na južni strani omejeno s potjo, ki je del »Poti kulturne dediščine«, na zahodu s skupno traso variant obvoznice A in B, na vzhodu pa meji na območje kulturne dediščine (arheološko najdišče), na severu pa na odprte kmetijske površine.
- Predlagana **lokacija 3** je v Breznici in sicer južno od sedanje občinske stavbe, na kmetijskih površinah, kjer je predvidena ureditev območja za centralne dejavnosti. Lokacija sprejemno kulturnega centra bi morala biti na zahodnem delu tega območja, umaknjena iz vedut na kulturne spomenike cerkev in pokopališče, ob stanovanjskem objektu, ki je zgrajen na južni strani ceste.

Preglednica 14: Variante sprejemno-kulturnega centra in poseganja v varovana območja

Varianta	Grafični prikaz območja	Poseganje v varovana območja	Opredelitve nosilcev urejanja prostora
1		- območje pričakovanih naravnih vrednot Radovljica - območje najboljših kmetijskih zemljišč (celotno območje) - enota kulturne dediščine EŠD 9411 Vrba na Gorenjskem – Vas (naselbinska dediščina) (ob zahodni in južni meji območja)	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije: Kulturni dom zahteva objekt velikih dimenzij, ki bi izstopal iz gabarita naselja. Naselje se, zaradi ohranjanja prostorskega pomena cerkve sv. Marka v odnosu do vasi, ne sme širiti na vzhod. Vplivno območje cerkve sv. Marka mora ostati brez motečih prvin.
2		- območje pričakovanih naravnih vrednot Radovljica - območje najboljših kmetijskih zemljišč (celotno območje) - predlog za vpis ali spremembo v registru kulturne dediščine EŠD 410134 (vzhodni del območja)	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije: Lokacija je sprejemljiva.

Varianta	Grafični prikaz območja	Poseganje v varovana območja	Opredelitve nosilcev urejanja prostora
3 (BZ 2)		- območje Natura 2000 Breznica SI3000107 - EPO Breznica - območje pričakovanih naravnih vrednot Radovljica - najboljša kmetijska zemljišča (vzhodno od obstoječega objekta)	-

5.2.1 Okoljsko vrednotenje variant

Odločanje o najustreznejši varianti kulturnega centra z okoljskega vidika smo izvedli na podlagi uresničevanje opredeljenih okoljskih ciljev OPN Žirovnica oziroma dejanskega stanja na območju in poseganja v varovana območja. Vrednotenje smo izvedli izločevalno glede na teže kriterijev. Največjo težo pri odločanju je imela racionalna raba prostora, sledili so posegi v varovana območja. Pri vrednotenju smo manjšo težo dali mnenju Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, saj smo želeli posege obravnavati celovito.

Ocenjujemo, da je z vidika racionalne rabe prostora najprimernejša varianta 3. In sicer umeščanje sprejemno-kulturnega doma v predvideno območje za centralne dejavnosti v Breznici. Občina namreč želi urediti večje območje za družbene dejavnosti v naselju Breznica. Tako bi se na tem območju v Breznici ustvarilo zaključeno območje centralnih dejavnosti kamor spadajo tudi kulturne dejavnosti, naselje Vrba pa bi obdržalo sedanjí videz naselja, ki je opredeljeno tudi kot naselbinska dediščina. Na območju v Breznici bi se lahko zagotovila tudi enotna parkirna površina za vse dejavnosti predvidene na tem območju. Sprejemno - kulturni center v tem primeru ne bo neposredno v Vrbi, ki ima velik kulturni značaj, predlagamo pa, da se sedanja cesta Breznica – Vrba uredi s hodnikom za pešce in kolesarsko stezo ter se jo uporablja kot dostopno tematsko pot do kulturne ponudbe v Vrbi (razdalja med sprejemno – kulturnim centrom v Breznici in Vrbo bi bila približno en kilometer). Z uresnitvijo ideje o gradnji obvozne ceste okoli Vrbe, bo ta cesta prometno razbremenjena. Umeščanje objekta sprejemno-kulturnega centra v območje naselja Vrba bi lahko pomenilo tudi zmanjšanje vrednosti naselbinske dediščine, v primeru da se arhitektura predvidenega objekta ne bi zlila z arhitekturo obstoječih stavb.

Dopolnjen osnutek OPN Žirovnica (avgust 2009) dopušča ureditev Sprejemno – kulturni center Vrba v območju centralnih dejavnosti v Breznici (varianta 3).

5.3 ČN Breg

Predvidena je kvalitetna čistilna naprava, z visoko stopnjo čiščenja. Opredeljeni sta dve možni lokaciji za čistilno napravo. Obe lokaciji se nahajata južno od naselja Breg in sta med seboj oddaljeni približno 23 metrov.

Slika 19: Varianti čistilne naprave Breg

Preglednica 15: Varianti čistilne naprave Breg in poseganja v varovana območja

Varianta	Grafični prikaz območja	Poseganje v varovana območja	Opredelitve nosilcev urejanja prostora
varianta sever		- naravna vrednota Sava Dolinka s pritoki do sotočja s Savo Bohinjko - območje pričakovanih naravnih vrednot Radovljica - območje najboljših kmetijskih zemljišč	Zavod RS za varstvo narave: Primernejša je vzhodna varianta.
varianta jug		- naravna vrednota Sava Dolinka s pritoki do sotočja s Savo Bohinjko - območje pričakovanih naravnih vrednot Radovljica - varovalni gozd	

5.3.1 Okoljsko vrednotenje variant

Potencialna lokacija **varianta sever** se nahaja na parcelnih številkah 608, 609 in 611 k.o. Žirovnica. Lokacija posega v robni del območja naravne vrednote Sava Dolinka (1/3 območja lokacije varianta sever). Celotno območje pa je opredeljeno kot najboljše kmetijsko zemljišče in sicer se lokacija nahaja na robu večjega kompleksa najboljših kmetijskih zemljišč. Območje je za približno 100 m oddaljeno od stanovanjih objektov.

Potencialna lokacija **varianta jug** se nahaja na parcelnih številkah 611 in 612 k.o. Žirovnica. Tudi ta lokacija posega v naravno vrednoto Sava Dolinka (1/3 območja lokacije varianta jug). Manjši del območja je opredeljen kot najboljše kmetijsko zemljišče. 2/3 predvidenega območja se nahajata znotraj varovalnega gozda. Gre za manjši zaključen varovalni gozd, ki bi ga ureditev čistilne naprave razdelila v dva dela. Območje je za približno 100 m oddaljeno od stanovanjih objektov.

Na podlagi poseganja v varovana območja ocenjujemo, da je **varianta sever z okoljskega vidika primernejša**. Resda se nahaja na območju najboljših kmetijskih zemljišč, vendar je locirana na robu območja najboljših kmetijskih zemljišč in bi poseg na najboljša kmetijska zemljišča v tem primeru povzročil manjšo okoljsko škodo kot poseg v varovalni gozd, ki je tu opredeljen zaradi bližine vodotoka.

Dopolnjen osnutek OPN Žirovnica (avgust 2009) ohranja obe varianti.

6 UGOTOVLJENI VPLIVI OPN IN VREDNOTENJE VPLIVOV IZVEDBE OPN NA OKOLJSKE CILJE OPN

6.1 Vplivi OPN in vrednotenje vplivov izvedbe OPN

Potencialne vplive OPN Žirovnica smo opredelili na podlagi strateškega in izvedbenega dela OPN Žirovnica. Skladno z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05), smo opredelili ali so ugotovljeni vplivi neposredni, daljinski, kumulativni, sinergijski, trajni in začasni vplivi izvedbe plana. Nismo vrednotili ali so vplivi kratkoročni, srednjeročni ali dolgoročni, saj v OPN Žirovnica cona ni opredeljene časovne komponente izvedbe OPN. Pri določanju potencialnih vplivov in vrednotenju njihove pomembnosti smo predpostavili, da so vplivi končni rezultati izvedbe OPN Žirovnica kot celote.

V Uredbi o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05) so zgoraj omenjeni vplivi obrazloženi kot:

1. **Neposredni vpliv:** se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje, ki na območju plana neposredno vpliva na izbrana merila vrednotenja. Ugotovljeno območje neposrednega vpliva izhaja iz ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v okolje in iz drugih dejanskih okoliščin.
2. **Daljinski vpliv:** se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje z vplivi, ki so posledica izvedbe plana in se zgodijo oddaljeno od posega v okolje.
3. **Kumulativni vpliv:** se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje, ki zanemarljivo vpliva na izbrana merila vrednotenja, ima pa skupaj z obstoječimi posegi v okolje ali s posegi, ki so načrtovani ali se izvajajo na podlagi drugih planov, velik vpliv na izbrana merila vrednotenja, ali kadar ima več posameznih za okolje zanemarljivih vplivov istega posega ali več posegov istega plana vpliv, katerega učinki na izbrana merila vrednotenja niso zanemarljivi.
4. **Sinergijski vpliv:** se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje z vplivi, ki so v celoti večji od vsote posameznih vplivov.
5. **Kratkoročni vpliv:** je vpliv, ki preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja v petih (5) letih od začetka vplivanja.
6. **Srednjeročni vpliv:** je vpliv, ki preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja med petimi (5) in desetimi (10) leti od začetka vplivanja.
7. **Dolgoročni vpliv:** je vpliv, ki ne preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja v desetih (10) letih od začetka vplivanja.
8. **Trajni vpliv:** predstavlja vpliv, ki pusti trajne posledice.
9. **Začasni vpliv:** predstavlja vpliv začasne narave.

Doseganje okoljskih ciljev plana smo vrednotili na podlagi ocenjenih sprememb meril, ki smo jih opredelili za opredelitev ocene vpliva plana na okoljske cilje plana. Spremembo posameznega merila smo opredelili z metodami opisanimi v preglednici 11. Na podlagi, v Uredbi o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05) postavljenih velikostnih razredov, smo vrednotili kakšen bo vpliv izvedbe OPN na postavljene okoljske cilje OPN. Ugotovljeni vplivi OPN in vrednotenje vplivov izvedbe plana na okoljske cilje OPN je prikazano v poglavjih 6.1.1 do 6.1.6. V preglednicah Ugotovljeni vplivi OPN in merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljski cilj plana so v prvem stolpcu zapisani vsi potencialni vplivi, kijih izvedba plana lahko povzroči. V nadaljevanju pa smo skozi opredeljena merila vrednotenja izluščili pomembnejše vplive, ki jih bo izvedba plana povzročila.

Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe merila je prikazana v preglednici 16. Če se ocene za katerokoli posledico izvedbe plana uvrstijo v velikostni razred A, B ali C, vplivi izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev niso pomembni. Če se podocene in ocene za katerikoli posledico izvedbe plana uvrstijo v velikostni razred D ali E, so vplivi izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev pomembni in škodljivi.

Preglednica 16: Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Vrednotenje glede na spremembe meril
A	ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	Ne pričakujemo sprememb vrednosti izbranih meril oziroma pričakujemo izboljšanje meril.
B	nebistven vpliv	Ne pričakujemo bistvenih sprememb izbranih meril.
C	nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov)	Pričakujemo poslabšanje enega ali več izbranih meril. Vendar je spremembe mogoče omiliti z omilitvenimi ukrepi.
D	bistven vpliv	Pričakujemo poslabšanje enega ali več izbranih meril. Spremembe ni mogoče omiliti z omilitveni ukrepi.
E	uničujoč vpliv	Pričakujemo uničujoče poslabšanje večine izbranih meril. Spremembe ni mogoče omiliti z omilitveni ukrepi.
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenih posegih ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

6.1.1 Okoljski cilj Ohranjena dobra kakovost zraka

Preglednica 17: Ugotovljeni vplivi OPN in merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljski cilj plana Ohranjena dobra kakovost zraka

Ugotovljeni potencialni vplivi OPN							Merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljske cilje plana		
vpliv	neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski	trajni	začasni	merilo	sedanje stanje (zadnji dostopen podatek)	predvideno stanje
zmanjšanje emisij onesnaževal in toplogrednih plinov v zrak zaradi: - izgradnje obvoznice mimo Vrbe→povečana pretočnost zaradi preusmeritve prometa z neustrezne lokalne ceste skozi Vrbo→bolj konstantna vožnja→zmanjšanje emisij iz prometa; - izgradnja obvoznice Breznica: povečana pretočnost→bolj konstantna vožnja→zmanjšanje emisij iz prometa; - širitve plinovodnega omrežja in povečanja števila plinovodnih priključkov→zmanjšanje rabe ekološko manj sprejemljivih energentov→zmanjšanje emisij iz ogrevanja; - predvidene uporabe sistemov za rabo obnovljivih virov energije (npr. sončni kolektorji)→zmanjšanje rabe ekološko manj sprejemljivih energentov→manjšanje emisij iz proizvodnje elektrike; - usmerjanja obrtnih in proizvodnih dejavnosti v obrtno-poslovno cono Žirovnica→nedopuščanje umeščanja večjih obrtnih in proizvodnih dejavnosti v stanovanjskih območjih→zmanjšanje števila prebivalcev preobremenjenih z emisijami v zrak iz dejavnosti;	da	da	da	ne	da	da	povprečni letni dnevni promet v občini Žirovnica: - Javornik – Žirovnica (cesta R3, št. ceste 637, št. odseka 0206, števeno mesto št. 603 – Moste pri Žirovnici) - Žirovnica – Vrba (cesta R3, št. ceste 637, št. odseka 1459, avtomatsko števeno mesto) - Vrba – Lesce (cesta G1, št. ceste 8, št. odseka 0207, avtomatsko števeno mesto) - Žirovnica – Begunje (cesta R3, št. ceste 638, št. odseka 1131, števeno mesto št. 256 – Begunje 1)	- Javornik – Žirovnica (2008): 6.395 motornih vozil - Žirovnica – Vrba (2007): 4.912 motornih vozil - Vrba – Lesce (2007): 22.500 motornih vozil (R2 Žirovnica – Lesce: 4.900) - Žirovnica – Begunje (2007): 1.650 motornih vozil (vir: Promet 2007, 2008; Direkcija RS za ceste)	- Javornik – Žirovnica: enako stanje - Žirovnica – Vrba: enako stanje - Vrba – Lesce: enako stanje - Žirovnica – Begunje: enako stanje (vir: tekstualni del dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica, avgust 2009)

lokalno povečanje emisij onesnaževal in toplogrednih plinov v zrak na določenih območjih zaradi: - gradnje novih stanovanjskih objektov (vendar samo v primeru, da ne bodo uporabljali ekološko sprejemljivejših energentov)→več stanovanjskih objektov→več kurilnih naprav→večje emisije v zrak; - ureditve obrtno-poslovne cone Žirovnica (v primeru, da ne bodo uporabljali ekološko sprejemljivejših energentov in da bodo na območje umeščene dejavnosti, ki lahko povzročajo emisije v zrak)→novi obrtni in proizvodni objekti ter povečanje prometnih tokov na območju→novi viri emisij→večje emisije v zrak; - ureditve novih turističnih objektov in rekreacijskih območij→povečanje prometnih tokov→večje emisije v zrak;	da	da	da	ne	da	da	število priključkov v občini Žirovnica	plinovodnih v občini	350 priključkov (2007) (vir: PLINSTAL d.d. Jesenice)	povečanje števila plinovodnih priključkov (vir: tekstualni del dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica, avgust 2009)
--	----	----	----	----	----	----	---	---------------------------------	--	---

Odsek ceste Javornik – Žirovnica se uporablja predvsem v lokalne namene. Ocenjujemo, da bi lahko na število vozil na tem odseku vplivala ureditev predvidene obrtno - poslovne cone Žirovnica. Uporabniki poslovne cone bi lahko cesto Javornik – Žirovnica uporabljali kot enega izmed možnih dostopov na avtocesto preko priključka Lipce v občini Jesenice in obratno. Druga možna dostopa na avtocesto sta še priključka Lesce in Radovljica. Seveda je povečanje prometa na tem odseku odvisno od podjetij, ki bodo našla svoje mesto v predvideni poslovni coni. Če bodo v poslovni coni podjetja, ki bodo temeljila na logistiki, se lahko zgodi povečanje prometa na tem odseku. Ocenjujemo, da bo promet na tem odseku ostal podoben sedanjim vrednostim oziroma se zaradi predvidenih ureditev v OPN Žirovnica ne bo drastično povečal. Kar posledično pomeni tudi enake emisije iz prometa na tem območju.

Odsek ceste Žirovnica – Vrba se uporablja predvsem v lokalne namene. Ocenjujemo, da bo na število vozil na odseku Žirovnica – Vrba vplivala ureditev obvozne ceste okoli Vrbe. Uporabniki ceste Žirovnica – Vrba bi tako lahko začeli uporabljati predvideno obvoznico Vrba. Ocenjujemo, da bo promet na tem odseku ostal podoben sedanjim vrednostim oziroma se zaradi predvidenih ureditev v OPN Žirovnica ne bo drastično povečal. Kar posledično pomeni tudi enake emisije iz prometa na tem območju.

Na število vozil na odseku Vrba – Lesce je vplivalo predvsem dokončanje avtocestnega odseka Vrba – Peračica. Leta 2007 je bilo na tem odseku dnevno povprečno 22.500 vozil. V letu 2008 se na tej cesti štetje prometa ne opravlja več, opravlja pa se na cesti Žirovnica – Lesce (v letu 2008 povprečno dnevno 4.900 vozil). Očitno je prišlo do prilagoditve merilnih mest zaradi dokončanja avtocestnega odseka Vrba – Peračica. Ocenjujemo, da bi lahko na število vozil na tem odseku vplivala ureditev obvoznice Vrba. Na obvoznico Vrba se bodo lahko preusmerili uporabniki, ki sedaj uporabljajo cesto skozi naselje Vrba in cesto Žirovnica – Begunje in se priključujejo na avtocesto v Radovljici ali na Brezjah. Vsi ti uporabniki se bodo potem priključevali na cesto Vrba – Lesce. Ocenjujemo, da bo promet na tem odseku ostal podoben sedanjim vrednostim oziroma se zaradi predvidenih ureditev v OPN Žirovnica ne bo drastično povečal. Kar posledično pomeni tudi enake emisije iz prometa na tem območju.

Na število vozil na odseku Žirovnica – Begunje lahko vpliva ureditev obvozne ceste okoli Vrbe. Na obvoznico Vrba se bodo lahko preusmerili uporabniki, ki sedaj uporabljajo cesto Žirovnica – Begunje in se priključujejo na avtocesto v Radovljici ali na Brezjah. Tako bo cesta zopet pridobila bolj lokalni značaj. Ocenjujemo, da bo promet na tem odseku ostal podoben sedanjim vrednostim oziroma se zaradi predvidenih ureditev v OPN Žirovnica ne bo drastično povečal. Kar posledično pomeni tudi enake emisije iz prometa na tem območju.

V OPN Žirovnica je predvideno spodbujanje širjenja plinovodnega omrežja in uporabe ekološko sprejemljivejših energentov. Ocenjujemo, da se bo število priključkov v občini povečalo pod pogojem, da bodo zagotovljena sredstva za nadaljnje investicije v plinovodno omrežje, saj se zvišuje tudi ekološka zavest prebivalcev. Povečanje števila plinovodnih priključkov pa pomeni tudi zmanjšanje emisij iz ogrevanja objektov. Tudi v predvideni obrtno - poslovni coni Žirovnica bo mogoč priklop na plinovodno omrežje. V OPN Žirovnica je predvideno tudi spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije. Ocenjujemo, da se bo število uporabnikov obnovljivih virov energije povečevalo.

Ocenjujemo, da bo vpliv izvedbe OPN Žirovnica na okoljski cilj ***Ohranjena dobra kakovost zraka*** nebiten ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C) ter da se bo ohranjalo sedanje stanje zraka oziroma se bo na določenih območjih stanje zraka celo izboljšalo. Izjema je tu predvsem območje ob avtocesti, kjer lahko pričakujemo poslabšanje stanja. Omilitveni ukrepi so usmerjeni predvsem v zmanjševanje emisij z naslova ogrevanja, saj bi bilo potrebno za zmanjšanje emisij iz prometa izvesti predvsem organizacijske in izobraževalne ukrepe v širšem prostoru. Izboljšanje kakovosti zraka na določenih območjih v občini, predvsem stanovanjskih, pa bo potencialno vplivalo tudi na izboljšanje zdravja ljudi oziroma na potencialno zmanjšanje pojavljanja bolezni, ki so povezane z onesnaženim zrakom.

6.1.2 Okoljski cilj Dobro stanje površinske in podzemne vode

Preglednica 18: Ugotovljeni vplivi OPN in merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljski cilj plana Dobro stanje površinske in podzemne vode

Ugotovljeni potencialni vplivi OPN							Merila/kazalci stanja okolja za opredelitev ocene vpliva plana na okoljske cilje plana		
vpliv	neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski	trajni	začasni	merilo	sedanje stanje (zadnji dostopen podatek)	predvideno stanje
izboljšanje kakovosti površinskih voda in podzemne vode zaradi: - dograditve in obnove omrežja za odvajanje odpadnih vod→povečanje števila kanalizacijskih priključkov in vodenje odpadne vode na čistilne naprave→zmanjšanje neprimernih iztokov odpadnih vod→povečanje kakovosti vodotokov in podzemne vode; - sanacije zatečenega stanja (neustrezne greznice)→povečanje števila nepretočnih greznic→zmanjšanje neprimernih iztokov odpadnih vod→povečanje kakovosti vodotokov in podzemne vode;	da	da	da	ne	da	da	število prebivalcev na priključenih kanalizacijsko omrežje	620 prebivalcev (2008) <i>(vir: JEKO-IN d.o.o.)</i>	povečanje števila prebivalcev priključenih na kanalizacijsko omrežje <i>(vir: tekstualni del dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica, avgust 2009)</i>
sprememba morfološkega izgleda vodotokov zaradi: - dopustne izgradnje malih hidroelektrarn→umeščanje malih hidroelektrarn ob vodotoke→preurejanje brežin vodotokov→spremenjene brežine vodotokov in s tem morfološki izgled vodotokov; - izgradnje čistilne naprave Breg→ureditev iztoka prečiščene vode v vodotok Sava→spremenjena brežina vodotoka (predvidoma ureditev AB iztočne glave za zmanjšanje erozijskega delovanja) in s tem morfološki izgled vodotoka;	da	da	da	ne	da	da			

V občini Žirovnica je predvidena nadaljnja izgradnja kanalizacijskega omrežja. Predvidena je dograditev in obnova omrežja za odvajanje odpadnih vod ter sanacija zatečenega stanja (predvsem neustrezne greznice). V OPN je opredeljeno, da je pogoj za začetek gradnje tudi ustrezna komunalna ureditev zemljišča. Ocenjujemo, da se bo število gospodinjstev priključenih na kanalizacijsko omrežje povečevalo. Za celotno poselitveno območje je namreč predvidena priključitev na kanalizacijski sistem, ki se bo zaključeval v čistilni napravi. Glede na sektorsko zakonodajo in glede na določilo v OPN, ki zahteva odvoz odpadne vode iz greznic na čistilno napravo ocenjujemo, da se bo povečala tudi količina prepeljane odpadne vode iz greznic na čistilno napravo povečevala. Kar pomeni manj neustreznih izpustov v vodotoke in podzemno vodo ter posledično izboljšanje stanja površinske in podzemne vode.

Ocenjujemo, da bo vpliv izvedbe OPN Žirovnica na okoljski cilj *Dobro stanje površinske in podzemne vode* pozitiven (A) in da se bo sedanje stanje površinskih in podzemne vode bistveno izboljšalo. Na ravninskem delu občine je prisotno vodno telo podzemne vode Savska kotlina in Ljubljansko Barje. Tu pa je skoncentrirana poselitev z neustreznim odvajanjem odpadnih voda in tudi kmetijska dejavnost. V občini Žirovnica se to vodno telo podzemne vode sicer ne uporablja kot vir pitne vode, uporabljajo pa ga ostale občine jugovzhodno od občine Žirovnica. Izboljšanje površinske in podzemne vode lahko potencialno vpliva tudi na izboljšanje zdravstvenega stanja prebivalstva. Omilitvenih ukrepov nismo opredelili, navajamo pa nekaj priporočil, ki bi jih bilo pri implementaciji plana smiselno upoštevati.

6.1.3 Okoljski cilj Racionalna raba naravnih virov

Preglednica 19: Ugotovljeni vplivi OPN in merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljski cilj plana Racionalna raba naravnih virov

Ugotovljeni potencialni vplivi OPN							Merila/kazalci stanja okolja za opredelitev ocene vpliva plana na okoljske cilje plana		
vpliv	neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski	trajni	začasni	merilo	sedanje stanje (zadnji dostopen podatek)	predvideno stanje
zmanjšanje površine najboljših kmetijskih zemljišč zaradi: - posegov predvidenih na najboljših kmetijskih zemljiščih→spreminjanje najboljših kmetijskih zemljišč v stavbna in druga zemljišča,	da	ne	da	ne	da	da	površina najboljših kmetijskih zemljišč glede na namensko rabo prostora	788,7 ha <i>(vir. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za podeželje v Občini Jesenice za Občino Žirovnica (Ur. l. RS, št. 71/05))</i>	782,1 ha <i>(vir: dopolnjen osnutek OPN Žirovnica, avgust 2009)</i>
zmanjšanje površine gozdnih zemljišč zaradi: - posegov predvidenih v gozdovih (rekreacijski center v Završnici)→krčenje gozda za umeščanje novih dejavnosti→zmanjšane površine gozdov v občini;	da	ne	da	ne	da	da	površina gozdnih zemljišč glede na namensko rabo prostora	2.175,6 ha <i>(vir. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za podeželje v Občini Jesenice za Občino Žirovnica (Ur. l. RS, št. 71/05))</i>	2.214,0 ha <i>(vir: dopolnjen osnutek OPN Žirovnica, avgust 2009)</i>
povečanje porabe pitne vode zaradi: - umestitve novih stanovanjskih, turističnih, obrtnih in proizvodnih objektov→povečanje števila uporabnikov pitne vode→večja poraba pitne vode v občini in s tem tudi večje črpanje vode;	da	da	da	ne	da	da	količina zajete pitne vode	252.828 m ³ (2007) <i>(vir: JEKO-In d.o.o.)</i>	povečanje količine zajete pitne vode
racionalna raba prostora zaradi: - prednostnega zapolnjevanja prostih površin znotraj naselij in omejevanja razpršene gradnje;	da	ne	da	ne	da	da			

V OPN Žirovnica so predvideni posegi na najboljša kmetijska zemljišča in sicer v velikosti 14,9 ha. Od tega je, glede na dejansko rabo tal (*Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prebrano, stanje na dan 24. 4. 2009*), pozidanih že 2,7 ha zemljišč. Največ je posegov na trajne travnike (9,8 ha) in ekstenzivne oziroma travniške sadovnjake (1,5 ha).

Preglednica 20: Predvidene spremembe najboljših kmetijskih zemljišč glede na predvideno namensko rabo prostora in dejansko rabo tal

Predvidena namenska raba prostora na najboljših kmetijskih zemljiščih	Površina (m ²)	Dejanska raba tal s površinami (m ²)						
		1100	1180	1222	1300	1500	2000	3000
BT	4.599,1	-	-	1.647,4	2.917,0	-	-	34,7
CU	37,7	-	-	0,8	36,9	-	-	-
G	0,1	-	-	-	0,0	-	0,0	-
IK	7.913,3	3,2	-	-	5.854,5	-	-	2.055,5
O	945,4	-	-	-	772,4	-	173,0	-
PC	29.559,7	2.511,9	-	289,4	14.760,8	468,6	12,5	11.516,6
PO	2.667,9	-	-	-	-	-	-	2.667,9
SB	26.983,4	1.062,6	-	3.224,4	21.622,7	-	-	1.073,7
SK	15.880,1	-	-	3.071,5	7.801,3	-	-	5.007,3
SP	23,1	-	-	-	0,0	-	19,3	3,8
SS	52.061,3	-	3.654,5	6.905,8	35.503,1	-	1.361,1	4.636,8
ZS	9.107,5	-	-	3,7	9.000,3	-	63,3	40,3
Skupna vsota	149.778,6	3.577,7	3.654,5	15.143,0	98.269,0	468,6	1.629,1	27.036,5

Vir: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prebrano, stanje na dan 24. 4. 2009, Dopolnjen osnutek OPN Žirovnica (avgust 2009)

V sklopu priprave okoljskega poročila smo skupaj z izdelovalcem OPN in občino Žirovnica poskušali opredeliti nadomestne kmetijske površine za zmanjšanje vpliva izvedbe plana na najboljša kmetijska zemljišča. Potencialna nadomestna zemljišča smo opredelili na podlagi grafičnega sloja o talnem številu (*Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prebrano*), grafičnega sloja o dejanski rabi tal za občino Žirovnica (*Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prebrano; stanje na dan 2. 9. 2008*) in grafičnega sloja o predvideni namenski rabi tal (*dopolnjen osnutek OPN Žirovnica, maj 2008*). Iz grafičnega sloja s talnim številom smo izločili površine, ki imajo na območju občine Žirovnica nizek pridelovalni potencial (detajlno talno število med -8 in 39). Tako so nam ostale samo površine s srednje velikim pridelovalnim potencialom (detajlno talno število med 40 in 58) ter velikim oziroma zelo velikim pridelovalnim potencialom (detajlno talno število med 59 in 100). Iz dobljenega grafičnega sloja dejanske rabe tal smo izločili vse površine, ki že imajo kmetijsko rabo tal (vse šifre, ki se začnejo s številko 1), pozidane in sorodne površine (3000) ter vode (7000). Dobljena zemljišča smo prekrili še s predvideno namensko rabo prostora. Izločili smo vsa zemljišča, ki so predvidena za stavbno zemljišče in vsa zemljišča, ki imajo kmetijsko namensko rabo prostora (K1, K2). Dobili smo območja, ki imajo srednje velik, velik oziroma zelo velik pridelovalni potencial, dejansko rabo tal in namensko rabo prostora gozd. Potencialna nadomestna kmetijska zemljišča so prikazana na spodnji sliki.

Slika 20: Potencialna nadomestna kmetijska zemljišča

Izveden je bil terenski ogled potencialnih nadomestnih kmetijskih zemljišč s predstavniki Zavoda za gozdove Slovenije, Zavoda RS za varstvo narave in Kmetijske svetovalne službe. Pridobljena so bila pisna mnenja vseh treh udeležencev terenskega ogleda o primernosti nadomestnih kmetijskih zemljišč. Na podlagi mnenj je bilo ugotovljeno, da so primerni naslednji predlogi: 2, 3, 5 (delno), 7, 8, 9, 10 in 11, v skupni površini 7,8 ha. Ta zemljišča se nahajajo v stiku ravnine in hribovitega severnega dela občine Žirovnica. Glede na mnenje Kmetijske svetovalne službe, se jih z agromelioracijami lahko uredi za kmetijsko pridelavo za potrebe pašnih skupnosti v občini Žirovnica, ki tudi izkazuje potrebe po novih pašnih površinah.

V dopolnjenem osnutku OPN Žirovnica (avgust 2009), ki je predmet pričujočega okoljskega poročila, so bila ta nadomestna kmetijska zemljišča že vključena v predvideno namensko rabo prostora kot najboljša kmetijska zemljišča. Nadomestna kmetijska zemljišča predstavljajo pobude 147A, 147B, 148, 149, 150, 151, 152, 153 in 154 v prilogi 3 predmetnega okoljskega poročila.

V veljavnem prostorskem planu občine je kot najboljša kmetijska zemljišča opredeljenih 788,7 ha zemljišč, glede na predvideno namensko rabo prostora (dopolnjen osnutek OPN Žirovnica, avgust 2009) pa je kot najboljša kmetijska zemljišča opredeljenih 782,1 ha (skupaj s pozitivnimi pobudami za vračanje v kmetijsko zemljišče in usklajenimi nadomestnimi zemljišči). Najboljša kmetijska zemljišča se tako dejansko zmanjšajo za 6,6 ha oziroma za 0,8%.

Kot druga kmetijska zemljišča je v veljavnem prostorskem planu občine opredeljenih 306,0 ha zemljišč, glede na predvideno namensko rabo prostora (dopolnjen osnutek OPN Žirovnica, avgust 2009) pa je kot druga kmetijska zemljišča opredeljenih 285,8 ha. Druga kmetijska zemljišča se bodo zmanjšala za 20,2 ha. Dejansko skoraj še vsa nepozidana zemljišča na ravninskem delu občine predstavljajo najboljša kmetijska zemljišča. Izdelovalci OPN so se v čim večji meri poskušali izogibati najboljšim kmetijskim zemljiščem.

Površina gozdnih zemljišč, se, glede na primerjavo veljavne in predvidene namenske rabe, povečuje, ne glede na to, da so ponekod predvideni posegi na gozdna zemljišča po namenski rabi prostora (npr. nadomestna kmetijska zemljišča). Do povečanja prihaja zaradi uskladitve namenske rabe gozda z masko gozdov skladno s podatkom Zavoda za gozdove Slovenije, ki predstavlja dejansko stanje gozdnih površin na območju občine Žirovnica.

V OPN Žirovnica so predvidena nova stanovanjska območja in območja za opravljanje različnih dejavnosti. Ker se bo povečalo število uporabnikov ocenjujemo, da se bo povečala tudi količina zajete pitne vode, ne glede na to, da so v OPN predvideni zaprti sistemi za tehnološke vode. V občini Žirovnica so zaenkrat razpoložljive zadostne količine pitne vode, so pa v občini opredeljeni tudi trije rezervi viri pitne vode, ki bodo v omrežje vključeni, če bo prišlo do povečane porabe pitne vode, ki bo zahtevala tudi vključitev rezervnih virov.

V OPN Žirovnica so podane usmeritve, ki načeloma pomenijo racionalno rabo naravni virov, npr. prednostno zapolnjevanja prostih površin znotraj naselij in omejevanje razpršene gradnje, uvajanje zaprtih sistemov za tehnološko vodo,... Po drugi strani pa je predvideno poseganje na najboljša kmetijska zemljišča in v gozdne površine ter širjenje poselitvenih območij, kar bo povzročilo povečanje porabe pitne vode. Potrebno je upoštevati dejstvo, da je skoraj celotno ravninsko območje občine opredeljeno kot najboljše kmetijsko zemljišče in se bodo kakršne koli širitve, ki so potrebne za nadaljnji razvoj občine dogajale na najboljših kmetijskih zemljiščih. Opredeljene so bile površine za nadomestna kmetijska zemljišča. Ocenjujemo, da bo vpliv izvedbe OPN Žirovnica na okoljski cilj *Racionalna raba naravnih virov* nebiten ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C).

6.1.4 Okoljski cilj Ohranjeni ekosistemi, vrste, krajinska in genetska pestrost

Preglednica 21: Ugotovljeni vplivi OPN in merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljski cilj plana Ohranjeni ekosistemi, vrste, krajinska in genetska pestrost

Ugotovljeni potencialni vplivi OPN							Merila/kazalci stanja okolja za opredelitev ocene vpliva plana na okoljske cilje plana		
vpliv	neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski	trajni	začasni	merilo	sedanje stanje (zadnji dostopen podatek)	predvideno stanje
ogrožanje ugodnega stanja živalskih in rastlinskih vrst zaradi: - spreminjanja življenjskega okolja rastlinskih in živalskih vrst→spreminjanje travniških habitatov v stavbne površine, poseganje v prehranjevalne habitate živali, poseganje v bližino vodotokov (rekreacijski center Završnica, ureditev malih hidroelektrarn, čistilna naprava Breg), poseganje v gozdno območje (rekreacijski center v Završnici→potencialno zmanjšanje biotske raznovrstnosti;	da	da	da	ne	da	da	površina in delež stavbnih zemljišč v območjih Natura 2000 na območju občine	Breznica: 3,6 ha (6,8%) Karavanke: 2,4 ha (0,1%) Rodine: 6,5 ha (7,1%) (vir. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za podeželje v Občini Jesenice za Občino Žirovnica (Ur. l. RS, št. 71/05); ARSO GIS)	Breznica: 6,5 ha (12,2%) Karavanke: 0,5 ha (0,03%) Rodine: 7,1 ha (7,7%) (vir: dopolnjen osnutek OPN Žirovnica, avgust 2009; ARSO GIS)
ohranjanje ugodnega stanja živalskih in rastlinskih vrst zaradi: - vzpostavitev novih habitatov z zasaditvijo drevja okoli novih objektov→izboljšanje kakovosti življenjskega prostora za živali v odprti krajini→ohranjanje populacij; - ustreznega odvajanja odpadnih voda→izboljšanje kakovosti površinskih vodotokov→pozitiven vpliv na vodne in obvodne habitate→možno naseljevanje novih rastlinskih in živalskih vrst	da	da	da	ne	da	da	površina in delež stavbnih zemljišč v ekološko pomembnih območjih na območju občine	Julijske Alpe: 1,2 ha (13,3%) Karavanke: 12,1 ha (0,4%) Sava Bohinjka in Sava Dolinka: 1,5 ha (1,8%) Breznica: 3,8 ha (7,3%) (vir. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za podeželje v Občini Jesenice za Občino Žirovnica (Ur. l. RS, št. 71/05); ARSO GIS)	Julijske Alpe: 1,2 ha (13,3%) Karavanke: 10,9 ha (0,3%) Sava Bohinjka in Sava Dolinka: 0,2 ha (0,3%) Breznica: 6,8 ha (12,8%) (vir: dopolnjen osnutek OPN Žirovnica, avgust 2009; ARSO GIS)
zmanjšanje vrednosti območij varstva narave zaradi: - posegov v območja Nature 2000, ekološko pomembna območja in naravne vrednote→potencialno razvrednotenje območij varstva narave→zmanjšana vrednost območij varstva narave v občini oziroma prizadetost lastnosti zaradi katerih so ta območja opredeljena;	da	da	da	ne	da	da	površina in delež stavbnih zemljišč v območjih naravnih vrednot na območju občine	Sava Dolinka s pritoki: 6,1 ha (5,1%) Završnica: 0,60 ha (1,7%) Peči pri Žirovnici: 0,07 ha (0,03%)	Sava Dolinka s pritoki: 1,7 ha (1,5%) Završnica: 0,63 ha (1,8%) Peči pri Žirovnici: 0,03 ha (0,01%)

							ureditvenih pogojev za podeželje v Občini Jesenice za Občino Žirovnica (Ur. l. RS, št. 71/05); ARSO GIS)	
						površina trajnih travnikov	893,5 ha <i>(vir: Dejanska raba tal, stanje na dan 24. 4. 2009)</i>	zmanjšanje za 26,5 ha <i>(vir: dopolnjen osnutek OPN Žirovnica, avgust 2009)</i>
						površina ekstenzivnih oziroma travniških sadovnjakov	32,3 ha <i>(vir: Dejanska raba tal, stanje na dan 24. 4. 2009)</i>	zmanjšanje za 3,1 ha <i>(vir: dopolnjen osnutek OPN Žirovnica, avgust 2009)</i>
						dolžina omejkov	5.280 m <i>(vir: digitalizacija daljših omejkov na območju občine na podlagi digitalnega ortofoto posnetka (DOF), Oikos d.o.o.)</i>	enako stanje <i>(vir: izvedbeni del dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica, avgust 2009)</i>
						morfološki značaj vodotokov (glede na kategorizacijo urejanja vodotokov)	- Sava Dolinka na območju občine Žirovnica - 1.-2. razred (delno naravni vodotok) - Završnica v zgornjem toku 1. razred (naravni vodotok), v osrednjem delu 1.-2. razred (delno naravni vodotok), v spodnjem delu 3. razred (tehnično urejen vodotok)	enako stanje <i>(vir: izvedbeni del dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica, avgust 2009)</i>
						število lokalitet kotskih netopirjev	2 lokaliteti: - navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>): cerkev Žalostne Matere božje Breznica - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>): cerkev Svetega Klemena <i>(vir: Presetnik P. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev. Zaključno poročilo. CKFF, oktober 2007)</i>	enako stanje <i>(vir: izvedbeni del dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica, avgust 2009)</i>
						velikost populacij netopirjev	- navadni netopir	enako stanje

							porodniška kolonija z 76 osebki (cerkev Matere božje) -mali podkovnjak porodniška kolonija z 17 osebki (cerkev Svetega Klementa) (vir: Presetnik P. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev. Zaključno poročilo. CKFF, oktober 2007)	(vir: izvedbeni del dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica, avgust 2009)
--	--	--	--	--	--	--	---	---

S sprejetjem OPN Žirovnica se bodo v območjih Natura 2000 SI3000107 Breznica in SI3000180 Rodine povečale stavbne površine, v območju Natura 2000 SI3000285* Karavanke pa se bodo stavbne površine zmanjšale. Za posege v območja Natura 2000 je bila izvedena presoja sprejemljivosti izvedbe plana na varovana območja narave, katere zaključek je bil, da noben predviden poseg ne bo imel bistvenega vpliva na vrednotena območja Natura 2000.

S sprejetjem OPN Žirovnica se bodo v ekološko pomembnih območjih Karavanke ter Sava Bohinjka in Sava Dolinka zmanjšale površine stavbnih zemljišč, v ekološko pomembne območju Julijske Alpe ostaja površina stavbnih zemljišč enaka, v ekološko pomembnem območju Breznica pa se bo površina stavbnih zemljišč povečala. Ekološko pomembno območje Breznica sovпада z območje Natura 2000 SI3000107 Breznica, za katerega je bilo v presoji sprejemljivosti izvedbe plana na varovana območja narave ugotovljeno, da noben predviden poseg ne bo imel bistvenega vpliva na to območje Natura 2000.

S sprejetjem OPN Žirovnica bodo stavbna zemljišča v območjih naravnih vrednot ostala enaka, malenkostno se bodo povečala samo v naravni vrednoti Završnica.

Površina trajnih travnikov in ekstenzivnih oziroma travniških sadovnjakov se bo zmanjšala, in sicer trajnih travnikov za 2,9% in ekstenzivnih oziroma travniških sadovnjakov za 9,5%. Trajni travniki zavzemajo večino ravninskega območja občine. Tu pa je potrebno opozoriti, da se dejansko ne bo pozidalo vseh 29,6 ha predvidenih stavbnih zemljišč na trajnih travnikih in ekstenzivnih oziroma travniških sadovnjakih. V prilogi 3 je za določene posege zahtevano tudi ohranjanje obstoječe vegetacije (sadnih dreves, travniških površin). V OPN Žirovnica je predvideno nadomeščanje najboljših kmetijskih zemljišč in sicer v velikosti 7,8 ha. Vzpostavljeni bodo predvsem travniki.

V OPN Žirovnica ni predvidenih posegov, ki bi ogrožali omejeke, zato ocenjujemo, da bo dolžina le-teh ostala enaka.

V OPN Žirovnica so predvideni tudi posegi, ki bi lahko spremenili morfološki izgled vodotokov (mala hidroelektrarna in čistilna naprava Breg). Vendar se ob upoštevanju zadostnega odmika in smernic pristojnih institucij (za mHE Bukovje so bile že pridobljene za fazo podrobnejšega načrtovanja), to načeloma ne bi smelo zgoditi.

V OPN Žirovnica niso predvideni posegi v kotišča netopirjev. Ocenjujemo, da se lokalitete ne bodo spremenile. V OPN Žirovnica niso predvideni posegi, ki bi lahko ogrožali število netopirjev, ki so sedaj prisotni na območju. Ocenjujemo, da se bodo pojavljale zgolj naravne fluktuacije, dolgoročno pa bo število netopirjev ostalo nespremenjeno.

Pri oblikovanju in vrednotenju vplivov na segment narava, smo se opredelili do vsake predlagane spremembe namenske rabe/pobude. Te opredelitve so prikazane v prilogi 3. Namen večine predlaganih sprememb je gradnja stanovanjskih, v manjši meri tudi nestanovanjskih objektov (predvsem stavbe za opravljanje centralnih dejavnosti). Ocenili smo, da je gradnja stanovanjskih objektov z vidika narave sprejemljiva ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ki so usmerjeni predvsem v ohranjanje zelenih površin, ekstenzivnih sadovnjakov, posameznih dreves na gradbenih parcelah. Te posege ocenjujemo z oceno C (nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov). Omilitveni ukrepi za vsako predvideno spremembo namenske rabe so opredeljeni v prilogi 3.

Ureditev plezališča v dolini Završnice smo ocenili z oceno nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C). Pri tem pa je potrebno opozoriti, da mora biti v postopku priprave OPPN izveden popis ptičev na območju predvidenem za športno plezanje. V primeru, da ta popis ne bo izveden, ocenjujemo plezališče v dolini Završnice z oceno X - ugotavljanje vpliva ni možno, kar pomeni, da se plezališča ne sme urediti.

Preglednica 22: Ocena na okoljski cilj za posamezne skupine posegov

Posegi	Predvidena namenska raba	Ocena na okoljski cilj
Posegi, ki se bodo urejali z občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti		
Moste – Romsko naselje MO 1	SS	nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C)
Moste – Pod Ajdno - sever MO 2	SS	nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C)
Rodine RO 2	SS	nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C)
Selo - jug SE 3	SS	nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C)
Zabreznica - jug ZA 2	SS	nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C)
Breznica center BZ 2	CU	nebistven vpliv ob izvedbi

Posegi	Predvidena namenska raba	Ocena na okoljski cilj
		omilitvenih ukrepov (C)
Doslovče – penzion DO 2	BT	nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C)
Moste – Završnica - penzion MO 9	BT	nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C)
Selo – Dom starejših občanov SE 2	SB	nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C)
Vrba VR 1	SK, CU, K1	nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C)
Žirovnica – Novi cente ŽI 2	CU, SS, K1	nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C)
Cesta v Završnico s parkiriščem ZV 1	PC, PO	nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C)
Dolina Završnice ZV 2	VC, G, K1, ZS, E	nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C)
Obvoznica Vrba ŽA 1/E	PC	nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C)
Posegi, ki se ne bodo urejali z občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti		
Čistilna naprava Breg	O	nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C)
Obvoznica Breznica	PC	nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C)
gradnja stanovanjskih objektov	SS, SK	nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C)
legalizacija objektov	G, K2	nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C)
vrnitev v kmetijsko zemljišče	K1, K2	nebistven vpliv (B)
objekti za živino	IK	nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C)

Ocenjujemo, da bo vpliv izvedbe OPN Žirovnica na okoljski cilj *Ohranjeni ekosistemi, vrste, krajinska in genetska pestrost* nebistven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C). Izvedba OPN bo na nekatera opredeljena merila vplivala negativno, vendar pa smo opredelili omilitvene ukrepe, z izvedbo katerih lahko pričakujemo nebistven vpliv na opredeljeni okoljski cilj.

6.1.5 Okoljski cilj Kakovostno bivalno okolje

Preglednica 23: Ugotovljeni vplivi OPN in merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljski cilj plana Kakovostno bivalno okolje

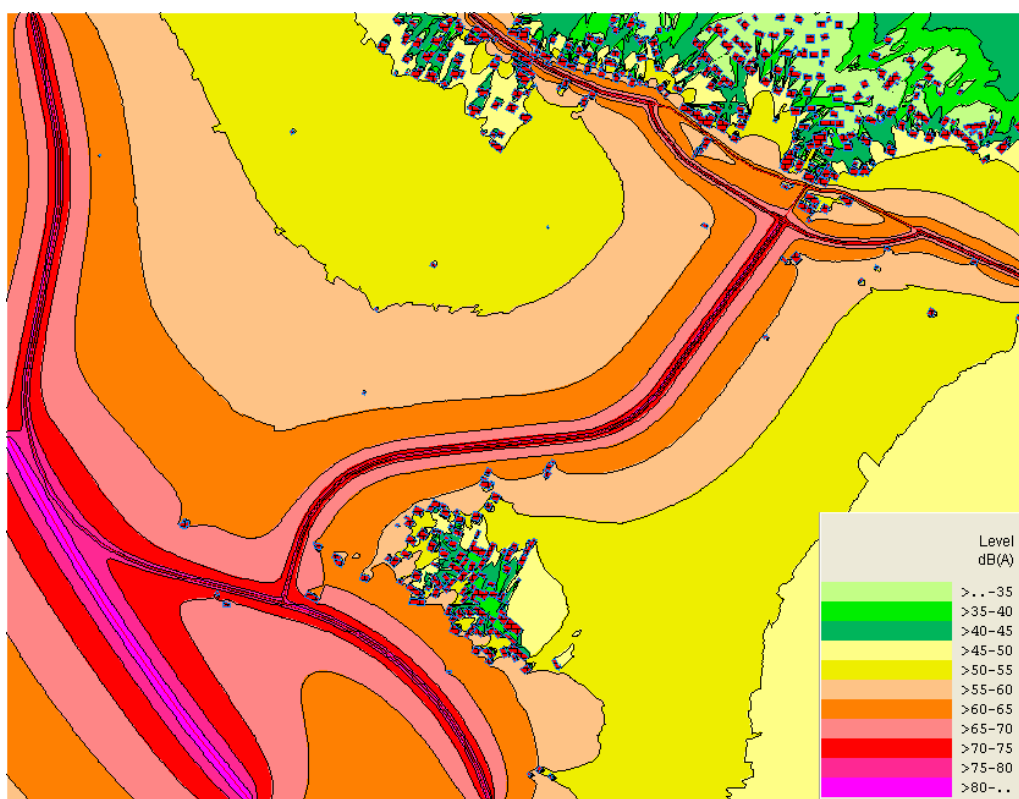
Ugotovljeni potencialni vplivi OPN							Merila/kazalci stanja okolja za opredelitev ocene vpliva plana na okoljske cilje plana		
vpliv	neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski	trajni	začasni	merilo	sedanje stanje (zadnji dostopen podatek)	predvideno stanje
zmanjšanje emisij onesnaževal in toplogrednih plinov v zrak zaradi: - izgradnje obvoznice mimo Vrbe→povečana pretočnost zaradi preusmeritve prometa z neustrezne lokalne ceste skozi Vrbo→bolj konstantna vožnja→zmanjšanje emisij iz prometa; - izgradnja obvoznice Breznica: povečana pretočnost→bolj konstantna vožnja→zmanjšanje emisij iz prometa; - širitve plinovodnega omrežja in povečanja števila plinovodnih priključkov→zmanjšanje rabe ekološko manj sprejemljivih energentov→zmanjšanje emisij iz ogrevanja; - predvidene uporabe sistemov za rabo obnovljivih virov energije (npr. sončni kolektorji)→zmanjšanje rabe ekološko manj sprejemljivih energentov→manjšanje emisij iz proizvodnje elektrike; - usmerjanja obrtnih in proizvodnih dejavnosti v obrtno-poslovno cono Žirovnica→nedopuščanje umeščanja večjih obrtnih in proizvodnih dejavnosti v stanovanjskih območjih→zmanjšanje števila prebivalcev preobremenjenih z emisijami v zrak iz dejavnosti;	da	da	da	ne	da	da	število stanovanjskih objektov izpostavljenih prekomernemu hrupu zaradi prometa	164 objektov (zaradi ceste Žirovnica – Begunje) (vir: informativni model hrupa za sedanje stanje, Oikos d.o.o., e-biž)	8 objektov dodatno obremenjenih s prekomernim hrupom (zaradi ureditve obvoznice Vrba in obvoznice Breznica) (vir: informativni model hrupa za obvoznici Vrba in Breznica, Oikos d.o.o.)
lokalno povečanje emisij onesnaževal in toplogrednih plinov v zrak na določenih območjih zaradi: - gradnje novih stanovanjskih objektov (vendar samo v primeru, da ne bodo uporabljali ekološko sprejemljivejših energentov)→več stanovanjskih objektov→več kurilnih naprav→večje emisije v zrak; - ureditve obrtno-poslovne cone Žirovnica (v primeru,	da	da	da	ne	da	da	število stanovanjskih objektov v vplivnem območju virov elektromagnetnega sevanja	3 stanovanjski objekti (vir: e-biž, ELES d.o.o., Elektro Gorenjska d.d.)	enako stanje (vir: izvedbeni del dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica, avgust 2009)

da ne bodo uporabljali ekološko sprejemljivejših energentov in da bodo na območje umeščene dejavnosti, ki lahko povzročajo emisije v zrak)→novi obrtni in proizvodni objekti ter povečanje prometnih tokov na območju→novi viri emisij→večje emisije v zrak; - ureditve novih turističnih objektov in rekreacijskih območij→povečanje prometnih tokov→večje emisije v zrak;									
izboljšanje kakovosti površinskih voda in podzemne vode zaradi: - dograditve in obnove omrežja za odvajanje odpadnih vod→povečanje števila kanalizacijskih priključkov in vodenje odpadne vode na čistilne naprave→zmanjšanje neprimernih iztokov odpadnih vod→povečanje kakovosti vodotokov in podzemne vode; - sanacije zatečenega stanja (neustrezne greznice)→povečanje števila nepretočnih greznic→zmanjšanje neprimernih iztokov odpadnih vod→povečanje kakovosti vodotokov in podzemne vode;	da	da	da	ne	da	da	letna poraba elektrike za javno razsvetljavo cest na prebivalca	37,6 kWh na leto (vir: Občina Žirovnica)	povečanje letne porabe elektrike za javno razsvetljavo cest na prebivalca (vir: tekstualni del dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica, avgust 2009)
ohranjanje kakovosti pitne vode zaradi: - neposeganja v vodovarstvena območja virov pitne vode;	da	da	da	ne	da	da	površina stavbnih zemljišč v vodovarstvenih območjih	VVO 1: 6.338,2 m ² VVO 2: 9.333,9 m ² VVO 3: 5.475,6 m ² (vir: Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za podeželje v Občini Jesenice za Občino Žirovnica (Ur. l. RS, št. 71/05); ARSO GIS)	VVO 1: 6.502,2 m ² VVO 2: 3.337,7 m ² VVO 3: / (vir: dopolnjen osnutek OPN Žirovnica, avgust 2009; ARSO GIS)
zmanjšanje obremenjenosti s hrupom zaradi: - izgradnje obvoznice mimo Vrbe→preusmeritev prometa iz naselja Vrba na obvoznico→zmanjšanje števila stanovanjskih objektov preobremenjenih s hrupom; - usmerjanja obrtnih in proizvodnih dejavnosti v obrtno – poslovno cono Žirovnica→nedopuščanje umeščanja večjih obrtnih in proizvodnih dejavnosti v stanovanjskih območjih→zmanjšanje števila prebivalcev preobremenjenih s hrupom;	da	da	da	ne	da	da	količina zbranih odpadkov	1854 ton (2007) (vir: Statistični letopis 2008, SURS)	povečanje količine zbranih odpadkov (vir: izvedbeni del dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica, avgust 2009)

lokalno povečanje obremenjenosti s hrupom na določenih območjih zaradi: - predvidenih posegov v naravnem okolju (rekreacijski center Završnica, obvoznica Vrba)→novi viri hrupa→povečanje stopnje hrupa v območjih, ki sedaj niso občutno hrupno obremenjena;	da	da	da	ne	da	da	dolžina urejenih hodnikov za pešce v naseljih	0 km <i>(vir: Občina Žirovnica, 2008)</i>	povečanje dolžine hodnikov za pešce <i>(vir: tekstualni del dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica, avgust 2009)</i>
izpostavljenost svetlobnemu onesnaževanju zaradi: - gradnje nove javne razsvetljave v občini;	da	da	da	ne	da	da			
izpostavljenost elektromagnetnemu sevanju zaradi: - prisotnosti 110 kV daljnovod v občini;	da	ne	da	ne	da	da			
zmanjšanje tveganja za onesnaženost okolja zaradi neustreznega ravnanja z odpadki zaradi: - že ustreznega ravnanja z odpadki v občini;	da	da	da	ne	da	da			

Na podlagi izvedbe informativnega modela vrednosti kazalcev hrupa v poselitvenem območju ob cesti Žirovnica – Begunje smo ugotovili, da je prekomernemu hrupu (III. stopnja varstva pred hrupom) izpostavljenih 164 objektov. Za vrednotenje predvidenih ureditev, z vidika hrupa sta na ravni OPN Žirovnica pomembni predvsem predvideni obvoznici Vrba in Breznica, smo naredili izračun vrednosti kazalcev hrupa, v katerem smo:

- upoštevali standard XP S31-133 in francosko metodo ocenjevanja “NMPB-Routes-96 (SETRA-CERTU-CSTB)”, navedeno v “*Arrêté du 5 mai 1995 relatif au bruit des infrastructures routières, Journal Officiel du 10 mai 1995, 6. člen*” ter metod mednarodnega standarda ISO 9613-2. Za izračun smo uporabili matematični računalniški model (program) IMMI 6.3 (Wolfel Mebsysteme Software GmbH),
- po novi obvoznici Breznica predvideli 1.500 vozil dnevno, hitrost 50 km/h, po obstoječi cesti (mimo pokopališča) pa 150 vozil dnevno in hitrost 50 km/h,
- po novi obvoznici Vrba upoštevali predvideno dnevno količino vozil 5.000 in hitrost 70 km/h (Načrt gradbenih konstrukcij, št. projekta P-127/05, CE DESIGN d.o.o., Križ, oktober 2006) ter 50 km/h na odsekih, ki potekajo blizu objektov,
- upoštevali promet po avtocesti Lipce – Lesce, PLDP za leto 2008 18.392, hitrost 130 km/h za osebna vozila in 90 km/h za tovorna vozila,
- upoštevali promet po regionalni cesti Žirovnica – Vrba, PLDP za leto 2007 4.912, hitrost vozil 90 km/h,
- upoštevali promet po cesti Žirovnica – Begunje, PLDP za leto 2007 1.650, hitrost vozil 50 km/h,
- na vseh cestah smo kot vozno površino upoštevali asfalt,
- objekte uvozili iz katastra stavb ter upoštevali povprečno višino 10 m,
- v oceni vrednosti kazalcev hrupa smo upoštevali atmosferske vplive na podlagi meteoroloških podatkov skladno s standardom XP S31-133 in skladno z računalniškim modelom (program) IMMI 6.3 (Wolfel Mebsysteme Software GmbH) modelom.

Slika 21: Prikaz obremenitve s hrupom zaradi prometa za predvideni obvoznici Vrba in Breznica

Izračun je pokazal, da bodo mejne vrednosti kazalca hrupa L_{DVN} za III. stopnjo varstva pred hrupom (60 dB(A)) zaradi obvoznice Breznica in obvoznice Vrba, kljub računski hitrosti 50 km/h v bližini objektov, namesto 70 km/h kot je projektno predvideno, presežene na naslovih:

- Breznica 4, 4b,
- Vrba 35,
- Vrba 34, 33,
- Vrba 12, 12a, 11a.

Ker je izračun informativne narave, saj v njem niso upoštevani vsi parametri, ki vplivajo na jakost hrupa (vegetacija, relief, odboji, ...) je po začetku obratovanja na zgoraj omenjenih naslovih potrebno opraviti meritve hrupa. V primeru,

da se izkaže, da so mejne vrednosti kazalcev hrupa prekoračene, je potrebno izvesti protihrupne ukrepe (protihrupna ograja).

V OPN Žirovnica so za posamezne namenske rabe prostora določene tudi stopnje varstva pred hrupom.

Glede na publikacijo *Elektromagnetna sevanja – vplivna območja* (B. Valič, P. Gajšek, 2008) je za 110 kV daljnovod za I. območje varstva pred sevanji opredeljeno vplivno območje v velikosti 15 m na obe stani daljnovoda, za II. območje varstva pred sevanji pa do 10 m veliko vplivno območje na obe stani daljnovoda. Glede na predhodno citirano publikacijo za 35 kV, 20 kV in 10 kV daljnovode niso potrebni nobeni varnostni odmiki, saj njihove sevalne obremenitve niti neposredno pod daljnovodi ne dosežajo dovoljenih mejnih vrednosti za I. območje varstva pred sevanji glede na *Uredbo o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju* (Ur. l. RS, št. 70/1996, 41/2004-ZVO-1). V vplivnem območju virov elektromagnetnega sevanja so, glede na sedanje stanje, trije stanovanjski objekti. V OPN Žirovnica ni predvidenega širjenja stavbnih zemljišč v bližino 110 kV daljnovodov oziroma so bila le-ta v dopolnjenem osnutku OPN Žirovnica (avgust 2009) v postopku izdelave okoljskega poročila ustrezno odmaknjena od vplivnih območij in varnostnih pasov 110 kV daljnovoda. Širitev stavbnih zemljišč je predvidena v bližini vodov srednje napetosti, ki pa glede na citirano publikacijo, nimajo opredeljenih vplivnih območij, saj njihove sevalne obremenitve že pod elektroviode padejo pod mejne vrednosti za I. območje varstva pred sevanji. Pri gradnji objektov v bližini vodov srednje napetosti je potrebno upoštevati zakonsko določen varovalni pas.

V OPN Žirovnica je, ob regionalnih in lokalnih cestah ter javnih poteh v naseljih, predvideno urejanje hodnikov za pešce z javno razsvetljavo. Po nekaterih naseljih je javna razsvetljava že urejena, prišlo pa bo do povečanja dolžine javne razsvetljave v občini. Ocenjujemo, da lahko pride do povečanja letne porabe elektrike za javno razsvetljavo cest na prebivalca zaradi dodatnih svetil. Svetila morajo biti izvedena skladno z *Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja* (Ur. l. RS, št. 81/2007, 109/2007), zato ocenjujemo, da ne bodo imela vpliva na zdravje ljudi oziroma varovane prostore. Občina pri urejanju javne razsvetljave, skladno z *Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja* (Ur. l. RS, št. 81/2007, 109/2007), ne sme preseči 44,5 kWh letne porabe energije namenjene za javno razsvetljavo na prebivalca.

Površina stavbnih zemljišč v vodovarstvenih območjih se bo v območju z drugim in tretjim režimom zmanjšala, v prvem vodovarstvenem območju pa rahlo povečala (določena so območja za okoljsko infrastrukturo, kjer so obstoječa zajetja).

V OPN Žirovnica se predvideva širjenje poselitvenih območij namenjenih tako stanovanjem kot tudi opravljanju dejavnosti. Ocenjujemo, da se bo količina zbranih odpadkov zaradi novih objektov povečala. V občini Žirovnica je že organizirano ločeno zbiranje odpadkov. Odpadki se odvažajo na deponijo na Mali Mežakli v občini Jesenice. Urejeno je tudi zbiranje kosovnih in nevarnih odpadkov. Predvidena je ureditev zbirnega center za ločeno zbiranje odpadkov v novi poslovno obrtni coni v Žirovnici, ki bo posledično vodila do zmanjšanja količin odloženih odpadkov. Biološki odpadki bodo v bodočnosti kompostirani na regijski deponiji.

V OPN Žirovnica je, ob regionalnih in lokalnih cestah ter javnih poteh v naseljih, predvideno urejanje hodnikov za pešce. Dolžina le-teh se bo tako v občini Žirovnica povečala, kar pomeni tudi večjo prometno varnost udeležencev v prometu.

V OPN Žirovnica so predvidene ureditve, ki bi lahko vplivale na kakovost bivalnega okolja in posledično na zdravje ljudi. Pri kakovostnem bivalnem okolju je potrebno upoštevati tudi vpliv izvedbe OPN na zrak in površinske in podzemne vode. Ocenili smo, da bo vpliv izvedbe plana na okoljski cilj *Ohranjena dobra kakovost zraka* nebiten ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C) in na okoljski cilj *Dobro stanje površinske in podzemne vode* pozitiven (A). Z izvedbo OPN bo, zaradi ureditve obvoznice Vrba in obvoznice Breznica, nekaj objektov prekomerno obremenjenih s hrupom, vendar je možna izvedba aktivnih in pasivnih protihrupnih ukrepov, ki bodo zagotavljali vrednosti kazalcev hrupa pod mejnimi vrednostmi. Izvedba OPN ne bo spremenila ali celo poslabšala sedanjega stanja na področju elektromagnetnega sevanja, svetlobnega onesnaževanja, varstva virov pitne vode in nastajanja odpadkov. Ocenjujemo, da bo vpliv izvedbe OPN Žirovnica na okoljski cilj *Kakovostno bivalno okolje* nebiten ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C).

6.1.6 Okoljski cilj Dobro stanje enot kulturne dediščine

Preglednica 24: Ugotovljeni vplivi OPN in merila za opredelitev ocene vpliva plana na okoljski cilj plana Dobro stanje enot kulturne dediščine

Ugotovljeni potencialni vplivi OPN							Merila/kazalci stanja okolja za opredelitev ocene vpliva plana na okoljske cilje plana		
vpliv	neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski	trajni	začasni	merilo	sedanje stanje (zadnji dostopen podatek)	predvideno stanje
ohranjanje kulturne dediščine zaradi: - opredelitev strateškega dela OPN: umeščanja posegov v prostor ob upoštevanju enot kulturne dediščine→manjši vpliv na enote kulturne dediščine→ohranjanje vrednosti kulturne dediščine; - opredelitev strateškega dela OPN: upoštevanja arhitekture in tipologije naselij ob umeščanju novih objektov→ohranjanje nasebinske dediščine;	da	da	da	ne	da	da	površina stavbnih zemljišč v evidentiranih arheoloških območjih <i>(vir. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za podeželje v Občini Jesenice za Občino Žirovnica (Ur. l. RS, št. 71/05); Ministrstvo za kulturo)</i>	EŠD 5309: 559,2 m² EŠD 5313: 5.711,7 m² EŠD 5314: 2.981,0 m² EŠD 5316: 7.860,5 m² EŠD 5319: 15.995,5 m² EŠD 23125: 4.448,1 m² EŠD 25022: 2.342,3 m² EŠD 25541: 5.561,4 m² EŠD 27676: 7.425,8 m² EŠD 400769: 539,6 m² EŠD 410132: 994,2 m² EŠD 410134: 263,2 m² <i>(vir: dopolnjen osnutek OPN Žirovnica, avgust 2009; Ministrstvo za kulturo)</i>	EŠD 5309: 559,2 m² EŠD 5313: 5.711,7 m² EŠD 5314: 2.981,0 m² EŠD 5316: 7.860,5 m² EŠD 5319: 22.803,9 m² EŠD 23125: 4.448,1 m² EŠD 25022: 2.342,3 m² EŠD 25541: 5.561,4 m² EŠD 27676: 7.425,8 m² EŠD 400769: 466,9 m² EŠD 410132: 994,2 m² EŠD 410134: 263,2 m²
ohranjanje krajinske identitete zaradi: - opredelitev strateškega dela OPN: upoštevanja arhitekture in tipologije naselij ob umeščanju novih objektov → ohranjanje značilnega izgleda kulturne krajine v občini; - opredelitev strateškega dela OPN: preprečevanja zlivanja naselij in vzdolžno razpotevnjene gradnje ob prometnicah → ohranjanje značilnega izgleda kulturne krajine v občini;	da	da	da	ne	da	da	vrednotenje izvedbe plana na kulturno dediščino po enotah urejanja prostora (priloga 4)	Podano opisno pod preglednico. <i>(vir: dopolnjen osnutek OPN Žirovnica, avgust 2009; Ministrstvo za kulturo)</i>	
spreminjanje lastnosti enot kulturne dediščine zaradi: - izvedbenega dela OPN: predvidenih ureditev, ki	da	da	da	ne	da	da			

posegajo v enote kulturne dediščine (predvsem naselbinska in arheološka dediščina)→velik vpliv na enote kulturne dediščine→potencialno razvrednotenje ali celo uničenje kulturne dediščine;							
---	--	--	--	--	--	---	--

S sprejetjem OPN Žirovnica se bodo površine stavbnih zemljišč v evidentiranih arheoloških območjih ohranjale v enakem obsegu kot so opredeljene v veljavni namenski rabi prostora z eno izjemo. Predvidena je ena sprememba namenske rabe prostora na evidentiranem arheološkem območju in sicer na arheološkem območju Žirovnica - Poznoantično grobišče (EŠD 5319). Za to spremembo namenske rabe prostora so bile izvedene predhodne arheološke raziskave, ki jih je izvedlo podjetje Magelan skupina d.o.o. v julija 2009. Na podlagi pridobljenih informacij in rezultatov arheološkega vrednotenja, izvajalec predhodnih arheoloških raziskav ocenjuje, da raziskano območje nima arheološkega potenciala. Na ostalem območju občine Žirovnica predhodne arheološke raziskave niso bile izvedene, saj v dopolnjenem osnutku OPN Žirovnica (avgust 2009) ni posegov, ki bi zapadli pod *Uredbo o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje* (Ur. l. RS, št. 78/2006, 72/2007, 32/2009).

V strateškem delu OPN Žirovnica so predvidene usmeritve, zaradi katerih se bo ohranjala kulturna dediščina v občini (umeščanje posegov v prostor ob upoštevanju enot kulturne dediščine, upoštevanje arhitekture in tipologije naselij ob umeščanju novih objektov, preprečevanje zlivanja naselij in vzdolžno razpoteegnjene gradnje ob prometnicah). V izvedbenem delu OPN pa so predvideni posegi, ki lahko vplivajo na enote kulturne dediščine, predvsem s spreminjanjem lastnosti teh enot (npr. posegi v naselbinsko in arheološko dediščino). Vsa naselbinska dediščina v občini ima v OPN Žirovnica opredeljeno namensko rabo površine podeželskega naselja (SK). V tekstualnem delu odloka (71. člen) opredeljeno, da se mora na površinah podeželskega naselja (SK) arhitekturno oblikovanje posegov zgledovati po oblikovnih kvalitetah značilne arhitekture. Detajlnejše vrednotenje izvedbe plana na kulturno dediščino po enotah urejanja prostora je prikazano v prilogi 4.

Ocenjujemo, da bo vpliv izvedbe OPN Žirovnica na okoljski cilj *Dobro stanje enot kulturne dediščine* nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C). Opredelili smo omilitvene ukrepe, z izvedbo katerih lahko pričakujemo nebitven vpliv na kulturno dediščino in ohranjanje enot kulturne dediščine v ugodnem stanju.

6.2 Omilitveni ukrepi in časovnica omilitvenih ukrepov

V tem poglavju so predlagani omilitveni ukrepi za preprečitev, zmanjšanje in čim popolnejšo odpravo posledic kakršnih koli znatnih škodljivih vplivov izvajanja OPN Žirovnica. Omilitveni ukrepi so opredeljeni tudi v prilogah 3 in 4 in sicer za posamezne predvidene spremembe namenske rabe prostora oziroma za posamezne enote urejanja prostora. V primeru, da omilitveni ukrepi ne bodo upoštevani in izvedeni, pomeni, da se ocene za okoljske cilje, ki so sedaj ocenjeni s C (nebistven vpliv) spremenijo v oceno D (bistven vpliv).

Preglednica 25: Omilitveni ukrepi za zmanjševanje vpliva in doseganje okoljskih ciljev OPN Žirovnica

Okoljski cilji	Omilitveni ukrepi	Časovni okvir izvajanja	Nosilec izvedbe	Spremljanje uspešnosti
Ohranjena dobra kakovost zraka	- Obvezna je priključitev vseh objektov (stanovanjskih in nestanovanjskih) na obstoječe ali predvideno plinovodno omrežje, razen za objekte, ki uporabljajo obnovljive vire energije. - Pri prenovi in novogradnjah vseh javnih in zasebnih stavb naj se spodbuja pasivno oziroma energetske učinkovito gradnjo. Novogradnje in rekonstruirani objekti z izjemo objektov kulturne dediščine morajo izpolniti pogoj, da je letna poraba energije pod 50 kW/m³ objekta.	Med izvajanjem OPN Žirovnica. Pri pripravi posameznih projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja (PGD).	Občina Žirovnica investitorji	Občina Žirovnica
Dobro stanje površinske in podzemne vode	Omilitvenih ukrepov za doseganje tega cilja nismo opredelili, navajamo pa priporočila, ki bi se ob izvajanju OPN lahko upoštevala: - Uvajanje bolj sonaravnega kmetijstva. - V obrežno vegetacijo naj se posega čim manj. Čisti se predvsem podrast in izvaja nujna vzdrževalna dela: sekanje, obsekavanje redčenje, zasajanje, in sicer tako, da se bistveno ne spremenijo fizikalne lastnosti obrežja. - Kanaliziranje vodotokov ni dopustno. - Načrtujejo in izvajajo naj se ukrepi za zmanjšanje emisij odpadnih mineralnih olj v podtalnico (npr. čim več parkirnih površin naj se pokrije z nadstrešnicami,...). - Linijske objekte, ki zahtevajo globoko temeljenje oziroma, ki poslabšujejo pogoje za infiltracijo voda v podzemlje naj se načrtuje tako, da ne vplivajo na režim podzemne vode (ceste, železnica,...).	Med izvajanjem OPN Žirovnica.	Občina Žirovnica investitorji	Občina Žirovnica
Racionalna raba naravnih virov	- V javnih objektih naj se uporabljajo sistemi za varčno ravnanje s pitno vodo. - Pri umestitvi objektov na gozdni rob naj se zagotovi ustrezen odmik od gozdnega roba. - Pri posegu v gozdna zemljišča je potrebno ustrezno urediti gozdni rob. - Manjši odkopi proda in dolomitnega peska ter odkopi morenskega gradiva, za katere ni podeljeno dovoljenje za pridobivanje mineralne surovine, naj se prepustijo samosanaciji.	Pri pripravi predloga OPN Žirovnica. Med izvajanjem OPN Žirovnica.	Izdelovalec OPN Žirovnica. Občina Žirovnica	Občina Žirovnica

Okoljski cilji	Omilitveni ukrepi	Časovni okvir izvajanja	Nosilec izvedbe	Spremljanje uspešnosti
Ohranjeni ekosistemi, vrste, krajinska in genska pestrost	- Potrebno je ohranjanje posameznih dreves, visokodebelnih sadovnjakov in ravnih ali vijugastih koridorjev grmovnic in dreves (mejic), zaradi ohranjanja biotske raznovrstnosti območja ter zaradi pomembnosti za prehranjevanje netopirjev na posebnih varstvenih območjih. - Umetno osvetljevanje negativno vpliva na populacije žuželk, netopirjev in nekaterih vrst ptic, zato naj se za osvetljevanje javnih površin uporabljajo žarnice, ki oddajajo rumeno, oranžno oziroma rdečo svetlobo in ne oddajajo UV spektra. Svetlike naj bodo nepredušno zaprte, da ne predstavljajo pasti za žuželke in usmerjene v tla brez sevanja svetlobe nad vodoravnico. - Pred izdelavo OPPN ZV 2 - Dolina Završnice mora biti izveden popis ptičev na območju predvidenem za športno plezanje. Pri izdelavi OPPN se mora upoštevati izsledke popisa. V primeru, da bo poseg na podlagi popisa sprejemljiv, je potrebno pri pripravi OPPN upoštevati ukrepe, ki bodo morebitno izšli iz popisa. V primeru, da bo poseg na podlagi popisa nesprejemljiv, se športnega plezališča na tem območju ne sme urejati. - Obstoječe travniške habitate naj se v največji možni meri ohranja. Kjer to ni mogoče, naj se posegi izvajajo zgolj na območju gradnje. Poškodovane površine pa naj se po zaključku gradnje sanira in zasadi z avtohtonimi travniškimi mešanicami. - Nove mHE je možno umeščati v prostor šele po sprejetju podrobnejšega načrta upravljanja z vodotoki na območju občine Žirovnica oziroma po pripravi ustreznih strokovnih podlag, ki bodo utemeljile smiselnost posega in okoljsko sprejemljivost.	Med izvajanjem OPN Žirovnica.	Občina Žirovnica investitorji	Zavod RS za varstvo narave

Okoljski cilji	Omilitveni ukrepi	Časovni okvir izvajanja	Nosilec izvedbe	Spremljanje uspešnosti
Kakovostno bivalno okolje	- Ob objektih Breznica 4 in 4b, Vrba 35, Vrba 34 in 33, Vrba 12, 12a in 11a je potrebno po izgradnji obvoznice Vrba in Breznica izvesti meritve hrupa. V primeru, da bodo mejne vrednosti kazalcev hrupa prekoračene, je potrebno izvesti ustrezne protihrupne ukrepe (protihrupna ograja,...). - Načrtovanje ukrepov aktivne protihrupne zaščite z namenom zmanjševanja deleža prebivalcev izpostavljenih prekomernemu hrupu. - Hrupnejše dejavnosti naj se umeščajo stran od stanovanjskih območij. - Med stanovanjskimi območji in območji za dejavnosti, ki so generatorji hrupa, je nujno urejanje zelenih pasov/barier. - V primeru, ko je nivo hrupa v okolju že dosegel ali presegal dovoljeno raven, je umestitev novih hrupnejših dejavnosti dopustna le pod naslednjimi pogoji: - o če se lahko s smiselnimi protihrupnimi ukrepi oziroma zaščito zmanjša stopnja hrupa tako, da v prostorih ne presega dovoljene ravni; - o če se lahko s smiselnimi protihrupnimi ukrepi oziroma zaščito zmanjša splošno raven hrupa v območju tako, da ne bodo presežene mejne ravni hrupa za območje. - Predvsem v naseljih je ob novogradnjah in rekonstrukcijah prometnic obvezno urejanje hodnikov za pešce in kolesarskih stez.	Med izvajanjem OPN Žirovnica.	Občina Žirovnica	Občina Žirovnica
Dobro stanje enot kulturne dediščine	- Omilitveni ukrepi so navedeni v prilogah 3 in 4.	Med izvajanjem OPN Žirovnica.	Občina Žirovnica	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

V sklopu priprave okoljskega poročila smo vrednotili tudi variante rešitve posegov in sicer za umeščanje čistilne naprave Breg. Pripravljenec in izdelovalec OPN v dopolnjenem osnutku OPN Žirovnica (avgust 2009) ohranjata še obe možni varianti, zato podajamo omilitvene ukrepe za obe varianti.

Preglednica 26: Omilitveni ukrepi za varianti čistilne naprave Breg

Varianta	Omilitveni ukrepi	Časovni okvir izvajanja	Nosilec izvedbe	Spremljanje uspešnosti
varianta sever	- Z objekti naj se ne posega v območje naravne vrednote.	Pri pripravi predloga OPN Žirovnica. Med izvajanjem OPN Žirovnica.	Izdelovalec OPN Žirovnica. Občina Žirovnica	Občina Žirovnica

Variantna	Omilitveni ukrepi	Časovni okvir izvajanja	Nosilec izvedbe	Spremljanje uspešnosti
varianta jug	- Z objekti naj se ne posega v območje naravne vrednote. - Z objekti se ne sme posegati v območje varovalnega gozda.	Pri pripravi predloga OPN Žirovnica. Med izvajanjem OPN Žirovnica.	Izdelovalec OPN Žirovnica. Občina Žirovnica	Občina Žirovnica

7 SPREMLJANJE STANJA OKOLJA

V preglednici so prikazani kazalci stanja okolja, ki jih mora Občina Žirovnica spremljati v času izvedbe OPN. Iz spremljanja predlaganih kazalcev bo razvidno ali se stanje okolja v občini izboljšuje ali slabša in ali se uresničujejo opredeljeni okoljski cilji OPN Žirovnica. Nekateri izmed predvidenih kazalcev stanja okolja se še ne spremljajo (število uporabnikov obnovljivih virov energije v občini Žirovnica; letna količina prepeljane odpadne vode (m³) iz greznic na čistilno napravo). Predlagamo, da občina zagotovi spremljanje teh dveh kazalcev.

Občina naj zagotovi monitoring za tiste kazalce, pri katerih ni na voljo podatkov iz državnega monitoringa. Vse podatke, tako tiste iz državnega monitoringa kot tiste, za katere bo občina sama zagotovila spremljanje, naj občina zbere in predstavi javnosti na vsakih 5 let v obliki poročila.

Preglednica 27: Kazalci stanja okolja za spremljanje

Kazalci stanja okolja	Nosilec monitoringa
povprečni letni dnevni promet Javornik – Žirovnica (cesta R3, št. ceste 637, št. odseka 0206, števno mesto št. 603 – Moste pri Žirovnici)	država
povprečni letni dnevni promet Žirovnica – Vrba (cesta R3, št. ceste 637, št. odseka 1459, avtomatsko števno mesto)	država
povprečni letni dnevni promet Žirovnica – Lesce (cesta R2, št. ceste 452, št. odseka 0207)	država
povprečni letni dnevni promet Žirovnica – Begunje (cesta R3, št. ceste 638, št. odseka 1131, števno mesto št. 256 – Begunje 1)	država
število plinovodnih priključkov v občini Žirovnica	občina
število uporabnikov obnovljivih virov energije v občini Žirovnica	občina
število gospodinjstev priključenih na kanalizacijsko omrežje	občina
letna količina prepeljane odpadne vode (m³) iz greznic na čistilno napravo	občina
ekološko stanje vodotokov	država
količina zajete pitne vode	občina
površina trajnih travnikov in pašnikov	država
površina ekstenzivnih sadovnjakov	država
dolžina omejkov	občina
število lokalitet kotišč netopirjev	država
velikost populacij netopirjev	država
stanje enot kulturne dediščine	občina v sodelovanju s pristojno strokovno javno službo
ogroženost enot kulturne dediščine	občina v sodelovanju s pristojno strokovno javno službo
(upo)raba enot kulturne dediščine	občina v sodelovanju s pristojno strokovno javno službo

8 IZDELOVALCI OKOLJSKEGA POROČILA

Vodja projekta:	Vsebinsko področje:
<i>Urša Zakrajšek</i> <i>univ. dipl. geog.</i>	nadzor nad izvajanjem projekta. tematike – kulturna dediščina, krajina, zdravje ljudi priprava stanja okolja, določitev okoljskih ciljev in kazalcev stanja okolja, opredelitev vplivov plana, presoja vplivov, določitev omilitvenih ukrepov
Sodelavci:	Vsebinsko področje:
<i>Barbara Gašperlin</i> <i>dipl. inž. fizike</i>	tematike – hrup, zrak priprava stanja okolja, določitev okoljskih ciljev in kazalcev stanja okolja, vrednotenje skladnosti, opredelitev vplivov plana, presoja vplivov, določitev omilitvenih ukrepov
<i>Gregor Trošt</i> <i>abs. strojništva</i>	
<i>Andrej Gortnar, kem. teh.</i>	tematike – površinske in podzemne vode, tla priprava stanja okolja, določitev okoljskih ciljev in kazalcev stanja okolja, opredelitev vplivov plana, presoja vplivov, določitev omilitvenih ukrepov
<i>Matej Rauch</i> <i>dipl. inž. gozđ</i>	vodja presoje sprejemljivosti vplivov planov in posegov v naravo na varovana območja tematika – narava priprava stanja okolja, določitev okoljskih ciljev in kazalcev stanja okolja, vrednotenje skladnosti, opredelitev vplivov plana, presoja vplivov, določitev omilitvenih ukrepov
<i>Mojca Hrabar</i> <i>univ. dipl. biol., M.Sc. Env. Manag. (Oxon)</i>	presoja sprejemljivosti vplivov planov in posegov v naravo na varovana območja
<i>Renata Rozman</i> <i>absolventka univerzitetnega študija biologije</i>	presoja sprejemljivosti vplivov planov in posegov v naravo na varovana območja
<i>Helena Rus</i> <i>absolventka univerzitetnega študija biologije</i>	presoja sprejemljivosti vplivov planov in posegov v naravo na varovana območja

9 OPOZORILO O CELOVITOSTI POROČILA

Osnova za izdelavo in postavitev poglavij predmetnega okoljskega poročila je bila *Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje* (Ur. l. RS, št. 73/05). Pri zasnovi poglavij smo upoštevali tudi določila *Direktive 2001/42/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA* z dne 27.6.2001, o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje.

Okoljsko poročilo bo obravnavano na drugi stopnji celovite presoje vplivov na okolje. Pri izdelavi tega okoljskega poročila smo izhajali iz zakonskih zahtev, smernic nosilcev urejanja prostora, vsebinjenja oziroma scopinga, vrste in obsega dejavnosti, ki se bo izvajala v okviru izvedbe predvidenega plana in izbranih podatkov.

Za OPN Žirovnica sta bili izdelani dve okoljski poročili. Prvo okoljsko poročilo je bilo izdelano avgusta 2008 na dopolnjen osnutek OPN Žirovnica (maj 2008) in oddano na Ministrstvo za okolje in prostor, Sektor za celovito presojo vplivov na okolje za pridobitev mnenja o ustreznosti okoljskega poročila. Zaradi neusklajenega dopolnjenega osnutka OPN Žirovnica (maj 2008) s smernicami nosilcev urejanja prostora je bilo izdano negativno mnenje na okoljsko poročilo in OPN Žirovnica. Občina Žirovnica in izdelovalec OPN sta nato pristopila k usklajevanju OPN Žirovnica. Posledično je nastal nov dopolnjen osnutek OPN (avgust 2008). Na podlagi tega dopolnjenega osnutka OPN je bilo že izdelano okoljsko poročilo (avgust 2008) dopolnjeno v predmetno poročilo. V tem okoljskem poročilu se navedene ugotovitve nanašajo na *Občinski prostorski načrt Občine Žirovnica (dopolnjeni osnutek)*, ki smo ga prejeli avgusta 2009. Več o postopku izdelave okoljskega poročila je podano v prilogi 1.

10 SKLEPNA OCENA

Na podlagi ugotovitev okoljskega poročila ocenjujemo, da je dopolnjen osnutek Občinskega prostorskega načrta občine Žirovnica (avgust 2009, z vidika vplivov izvedbe OPN Žirovnica na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine, sprejemljiv ob izvedbi podanih omilitvenih ukrepov.

11 VIRI IN LITERATURA

Viri in literatura

- OPN Žirovnica – strateški in izvedbeni del z grafičnim delom, Domplan d.d., avgust 2009.
- Obrazložitev OPN Žirovnica, Domplan d.d., avgust 2009.
- Strokovne podlage za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana občine Žirovnica. Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju. Kranj, oktober 2001.
- Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje občine Žirovnica, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj. Kranj, februar 2008.
- Kulturna dediščina, vpisana v register na dan priprave podatkov (ArcView SHP oblika): Register nepremične kulturne dediščine (stanje na dan 27. 2. 2008), © Ministrstvo za kulturo.
- Opredelitev do načrtovanih prostorskih ureditev občine Žirovnica, Zavod za ribištvo Slovenije, april 2008.
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Bled (2001 – 2010), Zavod za gozdove Slovenije območna enota Bled.
- Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (Ministrstvo za okolje in prostor, 2001).
- Praprotnik, N., 1975. Floristična oznaka območja Vrtače v osrednjih Karavankah. Diplomsko delo. Ljubljana.
- Praprotnik, N., 1978. Flora območja Vrtače. Varstvo narave, Ljubljana 11: 35-48.
- Praprotnik N., 1995: Prispevek k poznavanju flore osrednjih Karavank 2.- Hladnikia, 4: 5-10, Ljubljana
- Dolinar, B., 2000. Pregled nahajališče Loeslijeve grezovke (*Liparis loeselii*) v Sloveniji. Ljubljana. 43 str.
- Hafner, J., 1909. Verzeichnis der bisher in Krain beobachteten Grossschmetterlinge. Carniola 3-4 [sep.].
- Zbirka: Ljubljanski univerzitetni herbarij
- Zbirka: Prirodoslovni muzej Slovenije
- Zbirka: Michieli Štefan
- Zbirka: Staudacher J.
- Zbirka: Rakovec R.
- Pirnat, A., M. Bedjanič, A. Šalamun & M. Kotarac, 1997. Duplje '96 - Prispevek k poznavanju favne kačjih pastirjev (*Odonata*) Gorenjske (SZ Slovenija). V: M. Kotarac (ured.), Mladinska biološka raziskovalna tabora Podzemelj '95 in Duplje '96, str. 61-
- CKFF, 2006. Varstvo dvoživk in netopirjev v regiji Alpe-Jadran. INTERREG IIIA Slovenija - Avstrija, 2000-2006; Pogodba št. 1536-05-400023; Projekt delno financira Evropska unija.
- Statistični letopis 2007, Statistični urad Republike Slovenije.
- JEKO-IN javno komunalno podjetje, d.o.o.; <http://www.jeko-in.si/>.
- Promet 2004, 2005, 2006, 2007, 2008. Direkcija RS za ceste 2005, 2006, 2007, 2008, 2009.
- Kakovost zraka v Sloveniji v letu 2007 v Sloveniji, ARSO 2008.
- Kakovost zraka v Sloveniji v letu 2006 v Sloveniji, ARSO 2007.
- Monitoring kakovosti površinskih vodotokov v Sloveniji v letu 2005, ARSO, junij 2007.
- Monitoring kakovosti površinskih vodotokov v Sloveniji v letu 2006, ARSO, 2008.
- Poročilo o kemijskem stanju podzemne vode v letu 2008 (ARSO 2009).
- Letno poročilo o zdravstveni ustreznosti pitne vode iz vodovodov, ki so v upravljanju JEKO-IN d.o.o., Jesenice za leto 2008.
- Matematični računalniški model (program) IMMI 6.3 (*Wolfel Mebsysteme Software GmbH*).
- Načrtu gradbenih konstrukcij ceste, št. projekta P-127/05, CE DESIGN d.o.o., Križe, oktober 2006.
- Google Earth.
- Atlas okolja, ARSO, 2009.

Zakonodaja

- Zakon o varstvu okolja /ZVO-1/ (Ur. l. RS, št. 41/2004, 17/2006, 20/2006, 28/2006 Skl.US: U-I-51/06-5, 39/2006-UPB1, 49/2006-ZMetD, 66/2006 Odl.US: U-I-51/06-10, 112/2006 Odl.US: U-I-40/06-10, 33/2007-ZPNačrt, 57/2008-ZFO-1A, 70/2008),
- Zakon o ohranjanju narave /ZON/ (Ur. l. RS, št. 56/1999 (31/2000 - popr.), 110/2002-ZGO-1, 119/2002, 41/2004, 61/2006-ZDru-1, 63/2007 Odl.US: Up-395/06-24, U-I-64/07-13),
- Zakon o prostorskem načrtovanju /ZPNačrt/ (Ur. l. RS, št. 33/07, 70/08),
- Zakon o varstvu kulturne dediščine /ZVKD-1/ (Ur. l. RS, št. 16/08),
- Zakon o vodah /ZV-1/ (Ur. l. RS, št. 67/2002, 110/2002-ZGO-1, 2/2004, 41/2004-ZVO-1),

- Zakon o gozdovih /ZG/ (Ur. l. RS, št. 30/1993, 13/1998 Odl.US: U-I-53/95, 24/1999 Skl.US: U-I-51/95, 56/1999-ZON (31/2000 - popr.), 67/2002, 110/2002-ZGO-1, 112/2006 Odl.US: U-I-40/06-10, 115/2006),
- Zakon o kmetijstvu /ZKme-1/ (Ur. l. RS, št. 45/2008),
- Zakon o kmetijskih zemljiščih /ZKZ/ (Ur. l. RS, št. 59/1996, 31/1998 Odl.US: U-I-340/96, 1/1999-ZNIDC, 54/2000-ZKme, 68/2000 Odl.US: U-I-26/97-8, 27/2002 Odl.US: U-I-266/98-72, 58/2002-ZMR-1, 67/2002, 110/2002-ZUreP-1 (8/2003 popr.), 110/2002-ZGO-1, 36/2003, 55/2003-UPB1),
- Energetski zakon /EZ/ (Ur. l. RS, št. 79/1999 (8/2000 popr.), 110/2002-ZGO-1, 50/2003 Odl.US: U-I-250/00-14, 51/2004, 26/2005-UPB1, 118/2006 (9/2007 popr.), 27/2007-UPB2, 70/2008),
- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005 – 2012 (ReNPVO) (Ur. l. RS, št. 2/2006),
- Resolucije o Nacionalnem programu za kulturo 2008 - 2011 /ReNPK0811/ (Ur. l. RS, št. 35/2008),
- Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/2005),
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/2004, 110/2004, 59/2007, 43/2008),
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS, št. 48/04),
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 52/2002, 67/2003),
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 111/2004, 70/2006),
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS, št. 82/2002),
- Uredba o ravnanju z odpadki (Ur. l. RS, št. 34/2008),
- Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 105/05, 34/08),
- Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. l. RS, št. 89/2008),
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009),
- Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS, št. 70/1996, 41/2004-ZVO-1),
- Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS, št. 81/2007, 109/2007),
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/2004, 53/2006),
- Pravilnik o kriterijih za načrtovanje prostorskih ureditev in posegov v prostor na najboljših kmetijskih zemljiščih zunaj območij naselij (Ur. l. RS, št. 110/2008),
- Uredba o habitatnih tipih (Ur.l. RS, št. 112/2003)
- Direktiva o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (FFH Directive EU - The Council Directive 92/43 EEC on the Conservation of Natural Habitats and on Wild Fauna and Flora, Off. Journal of the EC, No.L.206/7),
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06),
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS, št. 82/02),
- Sklep o določitvi območij in stopnji onesnaženosti zaradi žveplovega dioksida, dušikovih oksidov, delcev, svinca, benzena, ogljikovega monoksida in ozona v zunanjem zraku (Ur. l. RS, št. 72/03).
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur.l. RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/2004, 110/2004, 115/2007).